דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסד ועורך ראשון בל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם לעולם

יום שני, ו' בכסלו תשמ"ז, 8 בדצמבר 1986 ● גליון 18984

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

היום בדבר

● יריות באוויר ואנשים נהרגים / טלי זלינגר
● מי לנו ומי לצרינו / חגי אשד
● בארץ האירוקראטים / שלמה שפיר, בריסל
● בקרון ממוזג ב־6.50 דולר / יוסף מיכלסקי
● עכשיו (עמ' 9): בידור (עמ' 12)

מזג האויר

יאה.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 4–14, תל־אביב: 9–19, חיפה: 20, רמת הגולן: 3–14 נהריה: 6–18, צפת: 6–14, טבריה: 5–18, נצרת: 8–18, עפולה: 3–20, השומרון: 7–17, לוד: 6–19, ירוחם: 4–19, באר־שבע: 4–19, אילת: 8–22 מעלות.

בגאז מדמיע פיזרה המשטרה הפגנת השמאל באוניברסיטה העברית לראשונה בתולדותיה

הפגנות סוערות היו גם בקאמפוסים של תל־אביב, חיפה ובאר־שבע ● המהומות בשטחים נמשכו אתמול

גאז מדמיע באולם המרכזי של קמפוס האוניברסיטה בהר הצופים. (צילום: יצחק הררי)

מאת פשרי „דבר"
דני רובינשטיין, יוסי מלמן, יוסף פרבלסקי ומרחב הלילה
הכתבי עתים

המשטרה השתמשה אתמול, לראשונה בתולדות האוניברסיטה העברית, בגאז מדמיע, בדי לפזר הפגנה שנערכה בתוך הקאמפוס על הר הצופים. ההפגנה שנערכה ללא רשיון פורזה עלידי המשטרה לבקשת הנהלת האוניברסיטה.

הפגנות סוערות היו אתמול בקאמפוסים של אוניברסיטאות ירושלים, תל־אביב, חיפה

(המשך בעמ' 2)

עדות שבידי כוחות הבטחון:

אחד ההרוגים מביר־זית נחטף מביה"ח בעודו חי

(ע). – בידי כוחות הבטחון יש עדות, כי אחד הסטודנטים שנהרגו בהתפרעויות באוניברסיטת ביר־זית ביום ה' שעבר – נחטף מבית החולים ברמאללה בעודו בחיים.

כתב עתי"ם מוסר, כי חקירת כוחות הבטחון מתמקדת כעת בביסיון לאתר את החוטפים, ואז אפשר יהיה לברר אם אכן היה הסטודנט חי בעת שנחטף מבית־החולים.

„ניוזוויק" ו„יו.אס. ניוז" טוענים:

כספי הקשר האיראני הועברו לרכש נשק ישראלי לקונטראס

מאת אמנון דנקנר, מפשר „דבר" באו"ם

האשרגמון (מיוחד ל„דבר"). – כולל מן הכסף שהגבור כרוחים מכיסת ונשק האיראנית נקנה נשק בישראל בשביל ה„קונטראס" בניקרגואה – כך טוען השבועון „ניוזוויק" בגליונו המתפרסם היום. השבועון אומר, כי בין החודשים יוני ואוגוסט הועברו 408 טונות של ציוד צבאי ל„קונטראס" עלידי חברת התעופה „סאתרן אירוויס" וכי חלק מהמטען הזה יוצא מישראל.

דרך פורטוגל. עובדות אלו מוגלות ממסמכים של משרד התובלה האמריקאי.

חברת „סאתרן אירוויס" היתה בעבר בבעלות מוכנות הכיון המרכזי, והיא שימשה באחרונה לצורך הטסת מטענים ל„קונטראס". אחד ממפיקי חברת הפל מעל ששה ניקרגואה, וכן שברי המטוס נמצאו כלי־נשק מתוצרת סובייטית.

(המשך בעמ' 2)

אחד השודדים שתקפו את בנק „יהב" ושנפצע בקרב עם השוטרים מובא לבית־חולים. (צילום: ישראל סימיונסקי)

קצין משטרה ושני שודדים נפצעו בקרב בבנק „יהב"

מאת נתן רדקי,
מפשר „דבר" לענייני משטרה

קצין משטרה בדרגת סגן נתנה בבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב, לאחר שנפצע במהלך חילופי יריות בין שני שודדים, שניסו לשדוד את הכספת המרכזית של בנק „יהב" בשדרות רוטשילד 5 בתל־אביב. שני השודדים – מנים מוכרות ביותר בתחום מעשי השוד באיזור תל־אביב – נפצעו פצעים קלים ונתפסו עלידי חוקרי משטרת מחוז תל־אביב.

אתמול בשעה 5.30 לפנות ערב סיימו עובדי בנק „יהב" בשדרות רוטשילד את עבודתם. הקופאיות של הבנק החלו לאסוף את הכסף מן הקופות הקטנות, כמסרה להפקדה בכספת המרכזית של הבנק. בשעה 5.55 עמד אחד העובדים לצאת מהבנק, ליד הפתח הקדימו אותו שני שודדים רעולי־פנים, כשכידיהם תת־מקלע מסוג „עוזי" ואקדח. השודדים נכנסו לבנק והכריזו על „שוד".

עוד השודדים מנסים לתדור לקופה המרכזית של הכספת, התקשר עובד הבנק, שעמד בקומה השניה, בלי שהשודדים יכחינו בו, למשטרת תל־אביב. אחרו נוסף, סבא לאסוף את רעייתו מהבנק ועמד מחוץ לבנק כשהוא צופה בשוד במהלך התרחשותו, התקשר אף הוא למשטרה.

השודדים ניסו לפתוח את הדלת של הכספת המרכזית ולאחר שהרבר לא עלה בידם החלו לאסוף כסף מתוך הקופות הקטנות שהיו עדיין פתוחות. הם הופתעו, כששמעו את ה„סירנות" של בלשי משטרת מחוז ירקון שהגיעו, דקות ספורות לאחר שהתקבלו ההודעות הטלפוניות.

השודדים אספו שקית וכה כ־5,000 שקלים חדשים וגמלטו מהבנק. התפתח מרדף רגלי בין בלשי משטרת מחוז ירקון ובין השודדים. השודדים החלו להימלט לכיוון רחוב ליליגבלום בתל־אביב, כשהם ממשיכים לירות צרורות ארובים מתת־המקלע שהיה ברשותם. כשהגיעו לרחוב ליליגבלום מספר 17 התברר להם, כי הם אינם יכולים להיחלץ, כיוון שהחצר היתה סגורה מכל הכיוונים. הבלשים צרו על הכניסה לחצר. במהלך הדיות נפצע קצין משטרה בדרגת סגן מחוז תל־אביב. הקצין נפגע פצעים ביטנים בכתף ימין והועבר בדחיפות לטיפול נמרץ של מנהל־אדום לבית־חולים „איכילוב" בתל־אביב, שם נותח.

במהלך חילופי הדיות נפצעו גם שני השודדים, אחד תושב ראשון־לציון והשני תושב תל־אביב. אחד מהם נפצע מכדור בדגלו ואילו השני נפצע משני כדורים ברגליו וביטנו. השניים נעצרו והועברו לבנק לשחזור מעשיהם. אנשי מ"א הביאו להם עזרה ראשונה ולאחר מכן הועברו לבית־חולים לטיפול.

בסיום פעילות המשטרה נמצאה שקית הפלסטיק, בתוכה אספו השודדים את 5,000 השקלים שהצליחו לאסוף.

עמיגים בוערים במחנה ג'לזון. (צילום: יצחק הררי)

ה„סאנדיי טלגראף":

בריטניה סירבה לסייע בפיתוח אמצעי הגנה נגד הנשק הכימי הסורי

לונדון (רויטר). – בריטניה דחתה בקשה ישראלית לסיוע בפיתוח אמצעי הגנה נגד כלי הנשק הכימיים המצויים בידי סוריה – כתב אתמול ה„סאנדיי טלגראף".

העתון ציטט מקורות במשרד החגנה הבריטי שאמרו, כי לא הוגשה כל בקשה כזאת עלידי ישראל באופן רשמי, וכי גישושים לא רשמיים נתקלו בתגובה צוננת מצד בריטניה, אשר הבטיחו כי לא תוגש כל בקשה רשמית בעקבותיהם.

לדברי העתון, כללה בקשת ישראל סיוע בפיתוח וליטות מגן מתוחכמות ומסוכנות. אתמול לא היתה כל תגובה לכך מצד משרד הגנה הבריטי.

מוכר, הודיע שר הבטחון יצחק רבין בכנסת בשבוע שעבר, כי סוריה מחזיקה עצמה בכלי נשק כימיים, בהם טילי קרקע־קרקע ופגזי ארטילריה, וכי הממשלה עושה כל שביכולתה כדי להיערך לקראת איום זה.

עירא רפופורט הסגיר עצמו לידי המשטרה

(ע). – עירא רפופורט, החשוד שהיה חבר במחתרת היהודית ושהיה מעורב בפיגוע בראש עיריית שכם בסאם אשקעה ובחברי הועדה להכוונה לאומית, הסגיר את עצמו אתמול בערב לידי משטרת ישראל, לאחר ששהה כשלוש שנים בחו"ל.

רפופורט, אשר שב ארצה מרצונו במטוס „ארקיע", הוגיע מפאריס, השתמה ארצה, כשירד מן המטוס ונישק את האדמה.

לקמץ העתונאים, שהמתינו לו ליד המטוס לא היה מוכן לומר דבר על הסיבה שהגיעה אותו לשוב הביתה. שני קציני משטרה מן המטה הארצי המתינו לו ליד המטוס והוא נלווה אליהם. כבר ביום ב' יובא בפני שופט שלום בירושלים.

נמסר, כי בארמון עורך־הדין יעקב ויינרוט יבקש לשחרר בערבות, כדי לאפשר לו לטפל באמון החולה, העומדת להגיע מהולנד לקבלת טיפול רפואי בישראל.

לקראת הפחתת המכסים

גידול מדאיג ביבוא בשנת 86 – 26 אחוז

מאת שלמה קרמר, מפרק הכלכלי של „דבר" בירושלים

היבוא בשנת 1986 גדל ב־26 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. נתונים אלו על היבוא, ללא יהלומים ודלק, נמסרו אתמול עלידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מנתוני היבוא האחרונים עולה, כי ניכרת עלייה מרוחה במגמת היבוא מאז תחילת השנה.

העלייה החריפה והברורה במגמת היבוא מעוררת דאגה בקרב כלכלנים במשרדים הכלכליים, במיוחד לאור מגמות האוצר להפחתת מכסים על מוצרי יבוא מארצות השוק האירופי והשוק האמריקאי, דבר העשוי לעודד את צריכת מוצרי היבוא בכלל ומוצרים בני קיימא בפרט (מכשירי רדיאו, טלוויזיות, מכוניות וכו').

הדמה החדשית הממוצעת של היבוא (ללא יהלומים ודלק), בספטמבר, אוקטובר ונובמבר עלתה ב־16 אחוז בהשוואה לממוצע החודשי בשלושת החודשים הקודמים וב־26 אחוזים בהשוואה לחודשים מרץ עד מאי 1986.

העלייה הגבוהה ביותר נרשמה ביבוא מוצרי צריכה, שעלה ב־25 אחוז בחודשים יולי–נובמבר 1986, בהשוואה לרבע השני וב־95 אחוז בהשוואה לרבע הראשון של השנה.

במוצרים בני קיימא נרשם אף גידול רב יותר.

השכר התחילי במשק ההסתדרותי 500 ש"ח

מאת חיים ביאור, מפשר „דבר" לענייני עבודה

השכר התחילי במשק ההסתדרותי יעלה החל מאחר בפברואר מ־450 ש"ח ל־500 ש"ח. החלטה כרות זו קיבלה אתמול הועדה המרכזת של ההסתדרות, עלפי הצעתו של המזכ"ל ישראל קיסר.

בישיבה של מינהלת חברת העובדים אמר קיסר כי הוא מקווה שהעלאת השכר התחילי בחברות ובמפעלים ההסתדרותיים תרתוף גם את המגזר הממשלתי את המגזר הפרטי ללכת בעקבות המשק ההסתדרותי ולהעלות את השכר התחילי.

יצויין, כי המעסיקים הפרטיים אמורים להעלות את השכר התחילי במפעליהם באפריל וזאת עלפי הסכם בינם לבין הגגוף לאיגוד מקצועי בהסתדרות.

מתרסים מול נוטר־דאם: סטודנטים מפגינים מקימים מתרס בגדה השמאלית בפאריס במהומות האלימות הנמשכות שם. (צילום: י.א.פ.)

מהומות הסטודנטים נהפכו לקרע פוליטי המסכן את השלטון בצרפת

מאת גרשון קיץ,
מפשר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – מאבקם של הסטודנטים בצרפת נתפך אתמול לקרע פוליטי גלוי, המאיים על השלטון הצרפתי, נגד הדיקים בין הנשיא הסוציאליסטי לבין הממשלה הימנית, לאחר שהסטודנטים מזי אל הרחוב, ובכלל זה אל כל האיגודים המקצועיים, להשתתף יחד איתם ביום אבל לזכר הסטודנט שנהרג בידי שוטרים ברובע הלאטיני ובשביתה כללית ביום ד'.

כל הארגונים הכריזו להפסיק היום את העבודה לשעה אחת. אולם הארגונים המקורבים לימין, „כוח השעלים" והאיגוד הנצרי, סירבו להשתתף בשביתה ביום ד'. ארגוני השמאל, המקורבים למפלגות הסוציאליסטית והקומוניסטית, וארגוני מורים, הורים, נצנו לפייה, והאירועים מקבלים תפנית של מאבק השמאל בשלטון הימין.

הנשיא פרנסואה מיטראן אמר בעם שיחה שניהל שלשום בלילה עם ראש הממשלה שיראק, כי לא יוכל להסכים לאלימות, ויהיה מי שיהיה זה שיאשים אם אלימות פורשה כמכוונת נגד אלימות המשטרה, שהמשלה עודדה אותה.

מזכ"ל הכפלגה הסוציאליסטית ליונל זוספן אמר, כי אם הממשלה לא תשתלט על המצב, יצטרך לעשות זאת מישהו אחר.

ראש הממשלה לאק שיראק ושר הפנים שלו, הממונה על המשטרה שארל פסקואה, שהופיעו אתמול בכינוס העשור של מפלגת השלטון „ר.פ.ר" הצהירו, כי האירועים האחרונים מהווים נסיון אופוזיציוני לערער את המשטר. שיראק קרא לרגיעה ולדיאלוג ואמר, שמעודדי המהומות מתנגדים לדמוקראטיה ואינם רוצים בטובת צרפת. „לא נסכים לנסיונות פרעה מצד מיעוט מתנגדים נבזה אחרים", אמר. שארל פסקואה יצא בגאום תוקפני במיוחד, שעורר דאגה כקרב משקיפים מקומיים, נגד אלה „שלא השלימו עם הכרעת הבוחר", ואמר, כי אפשר לסמוך עליו שיפעל נגד השמאלנים והאנארכיסטים, צופתים חוים, ברוחב באמצעי התקשורת. הוא קישר בין המתפרעים ובין השמאל בכלל ופנה אל פעילי מפלגתו להתגייס בסקרה הצורך „להגנת הדמוקראטיה הרפובליקה". השניים התכוונו למהומות המלוות בביזה, שאירעו אור ליום אתמול ברובע הלאטיני בפאריס בתום הפגנת נסטודנטים.

אנשים שאינם סטודנטים, חבשי קסדות ומזוייגים באלות ובמוטות, שרפו עשרים מכוניות, הקימו מהן ומחומרי בניין שלושה מתרסים גדולים בקרן הרחובות סן מישל וסן ז'רמן, ושברו את חלונות־הראוה ביותר מעשרים חנויות. חלק מהתביות נבזז אחרכך. הסטודנטים ניסו לעצור אותם, אך ללא הצלחה. רק לפנות בוקר פחדו המתפרעים בידי המשטרה.

במהומות אתמול בין סטודנטים, שוטרים ואותם „אלמנטים לא־מזוהים" – נמצאו עשרות אנשים. המשטרה מסרה, כי שלוקה מהם פצועים קשה. כשלושים איש נעצרו.

דובר מטה המשטרה מסר, כי בריקה שלאחר המהומות העלתה, כי הסטודנט מליק אוסקין, בן 22, שנהרג לאחר שזרקה באכזריות בידי שוטרים, „מת לא כתוצאה ממכות אלא מהפסקת פעולת הלב הקשורה במחלת הכליות שלו". אולם כל העדיות אומרות, כי הצעיר הוכה שעה ארוכה בידי שלושה שוטרים בטרם איבד את הכרתו. משפחתו, שהודשרה לראות את גוויתו, מסרה כי בגופו נמצאו סימני חבורות רבים. היא תבעה לדין את המשטרה.

חריש ייצג את שריר בבג"צ בעניין נקש

דיונה נקש מפגינה מול משרד ראש הממשלה בדרישה לשחרור בעלה. (צילום: יצחק הררי)

מאת מובה צימוקי ויוסי מלמן, מפרי „דבר"

הממשלה ממתינה להכרעת בג"צ בפרשת הסגרתו לצרפת של ויליאם נקש, ועל כן היא נמנעת מלקיים דיון בנושא. ראש הממשלה יצחק שמיר דחה אתמול את בקשתו של השר לקליטת עליה יעקב צור לקיים דיון בנושא. שמיר הבהיר, שאף כי בסמכותו לסרב לדון בפנייתו של השר צור מ„נימוקים פורמאליים", הוא מעדיף שלא להיזקק לנימוק זה ולדחות את הפנייה בגלל הדיון בבג"צ.

השר צור ביקש, כי הממשלה תדון ברחיפות

(המשך בעמ' 2)

קורפו: אני לא מועמד

מאת אריה ארד, מפשר „יומר"

השר חיים קורפו דוחה מכל וכל את ההצעה שיקבל עליו את משרד־המשפטים ויעביר את משרד־התחבורה ליצחק מודעי. קורפו אומר, כי יש לו תוכניות רבות במשרד־התחבורה, שברצונו להשלים את הצאתן לפועל.

(המשך בעמ' 2)

סטודנטים מפגינים מול משרד ראש הממשלה בדרישה להשגיח את ויליאם נקש. (צילום: יצחק הררי)

חברות נוספות של משולם ריקליס מעורבות בפרשת בוסקי בבריטניה

מאת דרור שרבים, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") – חברות נוספות של איש העסקים האמריקאי־ישראלי משולם ריקליס מעורבות ב„פרשת בוסקי", כך מתברר עם הסתעפות החקירה באירופה, שקדמו להשתלטות חברת מזון יוקרה בבריטניה על חברת ענק מסקוטלנד לייצור וויסקי.

כפי שפורסם ב„דבר", מתקיימת כעת חקירה מסועפת על־ידי חוקרי משרד המסחר הבריטי בעסקות, שעשתה חברת „גינס", עם משקיעים שונים כדי להבטיח את השתלטותה על חברת הוויסקי הסקוטית „דיסטילר" ולגבור על יריבתה במירוץ, חברת המזון „אגריל".

„גינס" זכתה לבסוף במירוץ ההשתלטות, לאחר שהצעתה לרכישת החברה הסקוטית בסך 2.7 מיליארד ליש"ט היתה עדיפה. פרסום דבר החקירה של עסקי „גינס" היכה בתדהמה את עולם העסקים הבריטי וגרם לאבדן של 630 מיליון ליש"ט (כמיליארד דולאר) מערך החברה בבורסה, תוך כמה ימים. החקירה נגד החברה החלה בעקבות מידע שהעביר המתווך בוסקי לידי הרשות לניירות ערך.

רכישת מניות „גינס" על־ידי ריקלים חיזקה את „גינס" בתחרות עם „אגריל" לרכישת החברה הסקוטית. ידוע ש„אגריל" סירבה להענות להצעתו של ריקלים, להבטיח את המשך החזקת הסוכנות הבלעדית של מוצרי חברת הוויסקי הסקוטית, תמורת תמיכתו ב„אגריל". ההערכה היא שלבטוף הפנה תמיכתו לחברה המתחרה „גינס" תמורת הבטחה שימשיך לשמש כסוכן בלעדי של החברה הסקוטית, עליה השתלטה „גינס".

בוסקי פעל בדרך דומה. הוא רכש בעיקר את מניות החברה הסקוטית „דיסטילר" וגרם לעליית ערכן ותוך כדי כך מכר ב„שורט" את מניות חברת „אגריל" וכך דיכא אותם והקטין את יכולתה לעמוד בתחרות מול חברת „גינס".

עתה מתברר, כי בשבועות האחרונים השלימה חברת „שגלי", חברת הבת של „רפיד", שבבעלותו של ריקלים, את רכישתה של חברת „רנפילד", המחזיקה בזכיון לשיווק מצרך חשוב נוסף של החברה הסקוטית בארה"ב („גורדון ג'ין").

משולם ריקליס עם רעייתו פיה זאדורה ובתם קיידי בביקורם האחרון, לפני שנה, בישראל. (צילום: י.פ.א.)

ל„גינס" היתה אפשרות להטיל וטו על העסקה, כמי ששולטת ב„דיסטילר", אך היא נמנעה מלהשתמש בזכותה.

„גינס" טוענת, כי לא ידעה על השתלטות ריקליס על „רנפילד" עד לאחרונה, אך עתה נוחץ החשד, כי בעצם הכל תוכנן מראש ותמורת תמיכתו של ריקליס ב„גינס", קיבל „אור ירוק" להחזיר את זכיותיו הבלעדיים לשיווק מוצרי הוויסקי של החברה הסקוטית בארה"ב. משולם ריקליס, בן 63, הנשוי לשחקנית פיה זאדורה הינו בעל מספר עסקים בישראל, ביניהם שותפות עם אריה גנגר ב„חיפה כימיקלים". ריקליס נחשב גם למשקיע הגדול ביותר בקרן ההשקעות, שיזם בוסקי, לפני שהסגיר את סודותיו. התחייבותו לקרן זו היתה בסך 5 מיליון דולאר.

נמרודי: הכסף מאיראן הועבר למשרד הבטחון

מאת מרדי המדיני של „דבר"

„כל הכסף הועבר למשרד הבטחון" – אמר אמש ל„דבר" איש העסקים יעקב נמרודי.

הוא הגיב בכך על הידיעה שפורסמה אתמול ב„דבר". בידיעה נאמר, כי הגורמים הבכירים העוסקים בפרשת משלוחי הנשק לאיראן בודקים לאן הועברו 3 מיליון דולאר.

יעקב נמרודי הדגיש: „כל הכסף שהתקבל הועבר למשרד הבטחון. לא הרוחתי כסף מהפרשה הזו, ולנסות לרמוז כאילו הרוחתי זהו שקר מוחלט".

רוזוליו: כל המגזר היצרני בסכנה בגלל המדיניות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

„המגזר היצרני כולו נתון בסכנה בגלל מצב המשק ומדיניות הממשלה" – אמר אתמול מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, בישיבה של מינהלת חברת העובדים.

לדבריו, כל קונצרן או מפעל המנסים להגריל את יצואם אינם זוכים לסיוע ואף נקנסים. רוזוליו הטעים שמשק הבניין כבר הרוס כולו. רוב החברות בענף נסגרו, או פשטו את הרגל או הגיעו לכונס נכסים. משבר פיקר, כדבריו, גם את תעשיית האלקטרוניקה ואת התחיישבות הקיבוצית.

מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, ערך חשבון עם עובדי מפעל „אליאנס", שתבעו תוספות שכר שלא על דעת ההסתדרות, חרף הפסדי המפעל. „מאשימים אותנו בהכאת פועלים, בהתנהגות אלימה. לא היה ולא נברא", גרס גביש.

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ יעקב שמאי, הביע תמיהה שאף מנהל לא פורט ב„סולל בונה" ו„עירית הראשון" בוצעה בקרב 3,300 עובדי הייצור שבקונצרן. הוא האשים את מזכיר חברת העובדים במתן הסברים בלתי מספקים בקשר לחשיפת מעילה בכספי „כור סחר" בהיקף של עשרות אלפי דולר.

מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, שנכנס לתפקידו ביולי השנה, הניח על שולחנה של מינהלת חברת העובדים הצעות להגברת הביקורת הפנימית במשק ההסתדרותי. כדבריו הסעים כי יפעל לכך שלא ייוותרו אידגונים הסתדרותיים ללא ביקורת פנימית.

בוגרי „התנועה המאוחדת" יערכו כינוס בנחל־עוז

מאות מבוגרי „התנועה המאוחדת" יתכנסו בסוף השבוע הזה (13.12) בקבוץ נחל־עוז לדיון על „מה יכולים אלפי בוגרי התנועה לתרום לחברה הישראלית בשעה זו". יהיה זה הכינוס הראשון לציון ארבעים שנה להיווסדה של התנועה המאוחדת, שאוחדה בתחילת שנות השישים עם תנועת הנוער העובד.

ההכנות לאירועים לציון 40 שנה להיווסדה של התנועה החלו לפני כמה חודשים ולוועדה היוזמת הצטרפו בוגרי התנועה מכל הארץ. עד כה התפקדו כ3000 חברות חברים שהיו ב„תנועה המאוחדת" ב־15 שנות פעילותה ומצפים שכעשירית מהם יגיעו לכינוס בנחל־עוז. כבר עתה נרשמו עשרות לדיון, בנחל־עוז, ביניהם ח"כים, אנשי אקדמיה, מדריכי תנועות נוער, סופרים ואנשי־רוח וחברי קיבוצים המעוניינים להציע רעיונות שונים להשתלבותם של חברי התנועה המאוחדת במשימות שמציבה כיום החברה הישראלית.

כספי הקשר האיראני

(המשך מעמ' 1)

ה„ניחוויק" אומר, כי נשק זה מקורו בשלל ישראלי ממלחמת לבנון.

השבועון „ר.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט" מסר אתמול, כי בשנת 1982, מייד לאחר תום השלב הראשון של מלחמת לבנון, שהה בישראל הנגראל בדימוס רצ'ארד סיקורד, כדי לארגן משלוחים של נשק שלל שנתפס בדרום לבנון ל„קונטראס". סיקורד החכר באחרונה כרשת מרכזית הן בעסקות האיראניות הן בהספקת נשק וציוד צבאי ל„קונטראס".

לדברי ה„ניחוויק", עלה מבצע ציוחו של צבא ה„קונטראס" בנשק ישראלי כ־5 מיליון דולאר. כסף זה התקבל בישראל, וסכומים נוספים מרוחוי העיסקה האיראנית נתנו בידיהם של מוחרי נשק ומתווכים שהיו קשורים בעסקות.

לדעת ה„ניחוויק", יש בעובדות אלו כדי להסביר לאן נעלם הכסף החסר מחשבון הבנק השוויצרי שאליו הגיעו כספי הרווח מהעיסקה האיראנית. בידיעות קודמות נמסר, כי על אף ההכחשות של ממשלת ישראל הועבר נשק שלל ממלחמת לבנון, החל מ־1982, למורדים בניקרגואה, על־ידי מוכרי נשק ומתווכים ישראלים, בלי אישורים רשמיים של ממשלת ישראל, כדי שזו תוכל להכחיש זאת אח"כ.

משרד החוץ מכחיש משוברות קמחי

דובר משרד החוץ אמר אמש, כי אין כל שחר לידיעות כאילו מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי יזם את עיסקות הנשק עם איראן – מוסר מופרז המדיני של „דבר".

הדובר הגדיר את כל הפרסומים בנושא זה כ„חסרי שחר".

הדובר הגיב בכך על ידיעות שהתפרסמו, בעיקר בתקשורת האמריקאית, ובכלל זה על עדותו של רונלד מקפארלין, כי שהיה יועץ הנשיא לבטחון לאומי, כפי שבוטשה בכלי התקשורת לאחת הוועדות החוקרות בפרשה. בעדותו אמר מקפארלין, כי קמחי היה היחס של רעיון עסקות הנשק.

בפילהרמונית

רקוויאם פולני

מאת יהודה בוק

כתובנית שניה לקונצרט הרביעי, שוב הגישה התזמורת הפילהרמונית רקוויאם מלא־ערב „רקויאם הפולני" מאת קרישטוף פנדרצקי. הוא „פולני", כי פרקים אחדים מתוכו, שחוברו לפני החלטת המלחין להרחיבם לרקויאם קונצרטי שלם, הוקדשו לדמויות פולניות נכבדות: לך וואלנסה, הקרדינל וישינסקי ואדם, המלחין בדימוס רצ'ארד סיקורד, כדי לארגן משלוחים של נשק שלל שנתפס בדרום לבנון ל„קונטראס". סיקורד החכר באחרונה כרשת מרכזית הן בעסקות האיראניות הן בהספקת נשק וציוד צבאי ל„קונטראס".

לדברי ה„ניחוויק", עלה מבצע ציוחו של צבא ה„קונטראס" בנשק ישראלי כ־5 מיליון דולאר. כסף זה התקבל בישראל, וסכומים נוספים מרוחוי העיסקה האיראנית נתנו בידיהם של מוחרי נשק ומתווכים שהיו קשורים בעסקות.

לדעת ה„ניחוויק", יש בעובדות אלו כדי להסביר לאן נעלם הכסף החסר מחשבון הבנק השוויצרי שאליו הגיעו כספי הרווח מהעיסקה האיראנית. בידיעות קודמות נמסר, כי על אף ההכחשות של ממשלת ישראל הועבר נשק שלל ממלחמת לבנון, החל מ־1982, למורדים בניקרגואה, על־ידי מוכרי נשק ומתווכים ישראלים, בלי אישורים רשמיים של ממשלת ישראל, כדי שזו תוכל להכחיש זאת אח"כ.

משרד החוץ מכחיש משוברות קמחי

דובר משרד החוץ אמר אמש, כי אין כל שחר לידיעות כאילו מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי יזם את עיסקות הנשק עם איראן – מוסר מופרז המדיני של „דבר".

הדובר הגדיר את כל הפרסומים בנושא זה כ„חסרי שחר".

הדובר הגיב בכך על ידיעות שהתפרסמו, בעיקר בתקשורת האמריקאית, ובכלל זה על עדותו של רונלד מקפארלין, כי שהיה יועץ הנשיא לבטחון לאומי, כפי שבוטשה בכלי התקשורת לאחת הוועדות החוקרות בפרשה. בעדותו אמר מקפארלין, כי קמחי היה היחס של רעיון עסקות הנשק.

חיים, מנחם ועוזי ברעם ואמם (משמאל) בלוויית אביהם משה ברעם. (צילום: יצחק הורי)

הרוג ושבעה פצועים בתאונה

מאת נתן רזיר,

בתאונת דרכים קשה שאירעה אתמול בהתנגשות בין רכב פרטי לרכב מסחרי, סמוך לשעה 7.00 בערב, בכביש פתחתקוה – לוד, לא הרחק מקיבוץ בארות־יצחק, נהרג נהג הטנדר ושבעה בני־אדם נפצעו.

בהודעה הראשונה שהתקבלה נאמר, כי המדובר בפיצוץ. למקום התאונה הודקו אמבולנסים של מגן־דוד־אדום מפתח־תקוה ורמת־גן. התברר, כי אין המדובר בפיצוץ, אלא בתאונה קטלנית. שלושה פצועי ראש פונו במצב קשה לבית־החולים „שיבא" בתל־השומר. שלושה אחרים שנפגעו באחרת קשה הועברו לבית־החולים „ביליינסון". שני פצועים במצב קל ועד בינוני הועברו לבית־החולים „השרון".

משה ברעם למנוחות

מאת יעל ארמוני,
סופרת „דבר" בירושלים

„כאשר נעקר אדם מרכזי בחינו יש לנו צורך עמוק לומר דברי הערכה, אבל יש לנו גם תחושה של יתומות, תחושה שהתייתמנו מאיש מיוחד במינו" – במלים אלה ספד מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס למשה ברעם, שנטמן אתמול בחלקת חשובי ירושלים בהר־המנוחות בבירה.

מאות מתושבי ירושלים, שרים, חברי־כנסת בחוה ובעבר וראשי ההסתדרות ומפלגת העבודה באו אתמול לחלוק כבוד אחרון למשה ברעם, שמת ביום ו' ממחלת לב. רבים עברו על פני הארון, שהוצב בבית מועצת פועלי ירושלים, ובהם נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, מזכ"ל ההסתדרות, שופטי בית־המשפט העליון והיועץ המשפטי למשלה.

„הוא היה אדם תכם וחם, אדם מאמין, שמעולם לא ויתר על עקרונותיו. אדם מפיץ חיבה, מאיר פנים", אמר שמעון פרס.

מזכירי מועצת פועלי ירושלים ניסן הרפז אמר בדברי ההספד, „ברעם היה בעל כושר בלתי רגיל של מנהיגות עממית, פשוט הליכות וללא כל גינוני שרדה".

בין הספודים לברעם היה גם הנשיא לשעבר, פרופ' אפרים קציר, אשר הביר את ברעם מתקופת הזמן חברים ב„הגנה" המוגיאלסיסית. קציר סיפר כי היה זה ברעם שהציע לו בשם המפלגה את תפקיד נשיא המדינה, „ולמשה לא היה אפשר לסרב".

הממשלה התייחדה אתמול עם זכרו של השר לשעבר משה ברעם, וראש הממשלה יצחק שמיר אמר דברי הספד.

פרופ' ישעיהו ליבוביץ נואם לפני סטודנטים מ„קמפוס" בהר־הצופים בירושלים. (צילום: יצחק הורי)

בגאז מדמיע פיזרה המשטרה

(המשך מעמ' 1)

ובאר־שבע. את התפגנות יזמו תאי „קאמפוס" תיר הסטודנטים הערבים. בבאר־שבע עצרה המשטרה שלושה מפגינים, כחשודים בהפרת הסדר.

ההפגנה בהר הצופים נערכה ב„פתוח", אולם הכניסה המרכזי של האוניברסיטה ולקחו בה חלק מאות סטודנטים. מול המפגינים התייצבו חברי „גלעד", וגא הסטודנטים של הימין.

מפקד משטרת ירושלים, תנ"צ יוסף יהודאי, אשר חשש מאלימות אישר את השימוש בגאז מדמיע.

אחד מקציני המשטרה השתמש ברימון גאז, אשר השפיע באופן מיידי. המפגינים שנפגעו בעיניהם מצאו מקלט בספריית האוניברסיטה ולבסוף נאלצו להימלט אל מחוץ לבניינים.

מפקד משטרת ירושלים אמר, כי השימוש בגאז מדמיע היה הכרחי. הוא ציין כי „הגענו לנקודה קריטית, סבה אלמלא הייינו מתערבים, ההפגנה היתה עוברת לפסים אלימים". הוא הביע צער על כך שהמשטרה נאלצה להתערב, אך הדגיש כי הדבר בעשה בהוראת הנהלת האוניברסיטה.

סגן נשיא האוניברסיטה פרופ' שמחה וזמסן, שהיה בסקום, אמר, כי בתנאים ובנסיבות שנוצרו השתמשה המשטרה באמצעים הנכונים.

יו"ר הסתדרות הסטודנטים בבירה, אורי בדרחן, אמר, כי חופש הביטוי אינו הפקר. לדבריו, היתה פעולת המשטרה סבירה וטובה ומנעה אלימות.

הפגנה אלימה

הפגנה אלימה היתה אתמול במרכז בית־לחם ואבנים נזרקו על כלי־רכב ישראליים. ההפגנה פרצה בכפר, תוך שימוש בגאז מדמיע וידיות באוויר. אזרחים ישראלים שרכבם הותקף, השתמשו אף הם בירי תיסו לדלוק אחרי מידי האבנים. בבית־לחם כמו בשכם, מזרח־ירושלים, עזה, שלכים וכנין היו החנויות סגורות והלימודים בבתי־הספר השותתו.

בשכם ניסו חיילים בשעון שעה ארוכה לחסום צעירים, שהגיחו מסמטאות העיר העתיקה ויידו אבנים. מרכז העיר היה מלא בסמטות אנטי־ישראליות ובדגלים פלשתיניים. בעירית שכם, בימתה קבוצת נשים לקיים שביתת־שבת.

על מות הרוקחת האהובה

צפורה שחר

(בוים)

מאבים יחד עם משפחתה

משפחת רוטשילד
וצוות בית מרקחת „שחר"

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

אליהו סבג' ז"ל

הלוויה התקיימה אתמול יום ראשון ה' בכסלו תשמ"ז 7.12.86 בקבוץ אפיקים

המשפחה
וקבוץ אפיקים

הודעה מקומית להבטן ובניה
גליל מרכזי

רח' לחמי העצמאות 10 – עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 –

מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

בהסתת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי בשתדרי הודעה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מספר 19/86 ע"י מר אחמד מחמד כאתבי במקום שטח בגר.

מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הודעה המקומית ברח' לחמי העצמאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה פלג
יו"ר הודעה המקומית
לתכנון ובניה
גליל מרכזי – עכו

הודעה המקומית להבטן ובניה
נצרת

ניתנת בזה הודעה כי לודעה הוגשה בקשה לאישור בניה והוספת לבית על חלקה 136 בגוש 8322 רח' הנרקיס מס' 233 בתריגות מבוקשות: 80 מ"מ מקו בין צדדי (האישור כפוף לוותות דעת הלכה המשפטית) תב"ר 209/86 בגוש 8217 וחלקה 81 הקלה מבוקשת: עד 6% בניה.

את התכניות בס' 27/84, 209/86 ניתן לראות במשרדי הודעה. והתנגדויות אפשר להגיש מכך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרשי
– יו"ר הודעה המקומית

לזכרו משה אלמוזנינו
מוכיר מועצת פועלי קרית גת

השתתפותנו באבלך הכבד
על מות

אימך ז"ל

גדעון בן ישראל
יו"ר אגף לארגון
ומועצות הפועלים

שילו וזנבר עיכבו את החלטתם להתפטר מניהול „סולל בונה"

עד שימוצה הבירור שלהם עם ראשי ההסתדרות

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

מנכ"ל „סולל בונה" אהוד שילו ויו"ר מועצת המנהלים של הקיבוץ משה זבר, הקיאו למשך שבועיים את החלטתם להתפטר מתפקידיהם.

בכך הם נענו לפנייתם של מזכ"ל ההסתדרות יראל קיסר ושל מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו כי יסקלו מחדש את החלטתם להתפטר. מזכיר חברת העובדים הפיע אתמול בפני חברי מועצת המנהלים של „סולל בונה" והבהיר להם שקיסר והדיע כי הוא מעניק גיבוי למהלכי התנהלה.

שילו וזנבר מסרו בישיבה של מועצת המנהלים שהם משתים את התפטרותם עד לישיבתה הבאה של מועצת המנהלים ב־22 בדצמבר, בלי ליטול בחזרה את מכתבי ההתפטרות שהגישו בשבוע שעבר למזכ"ל ההסתדרות ולמזכיר חברת העובדים.

עד למועד זה יקיימו צמרת ההסתדרות ומטה חברת העובדים בירור עם הנהלת „סולל בונה", הקובלת על כך שאין לה מקורות מימון לביצוע הסכמי השכר החדשים. יצוייו, שמסמה חברת העובדים עדיין לא איתר סכום של שני מיליון דולר בחודש הדרושים לקונצרן כדי לשלם את תוספות השכר לעובדים על פי „פסיקת הבדפלר".

מקור בהנהלת „סולל בונה" ציין אמש כי קיימת סכנה שהקונצרן לא ישיג את המטרה של איזון תפעולי בשנת 1987 – בגלל הצורך לשלם תוספת שכר. לדברי המקור נפגע כושר התחרות של הקונצרן בשל העלאות השכר ובגלל אי קיום ההחלטה שלפיה כל עבודת בנייה שמזמינים גופים הסתדרותיים תמסר לידי „סולל בונה".

היום מתחילה בוררות טאבה

זיגווה (ע"צ). – שופטי בית־המשפט הבין־לאומי לבוררות על מחלוקת טאבה פותחים היום את מושבם הראשון בזגווה.

משב זה, שיימשך כשבוע ימים, יוקדש בעיקר לבריקת הנהלים שיגתו את חמשת השופטים, כאשר יוחל בדיון על עצם המחלוקת.

אחי ועגנון ביקרו אצלו

מאת אמיר רוזנבלום,
סופר „דבר"

שלושה מאחיו של מרדכי ועגנון ביקרו אותו אתמול בבוקר במיתקן הכליאה שבו הוא עצור, לראשונה מאז החלה הפרשה.

הביקור נמשך כשלושת־רבעי השעה.

בפתיחת הפורום הנושא את שמה באוניברסיטת תל־אביב

קירקפטריק: משבר הנשק לאיראן והסיוע ל„קונטראס" – פנימי בלבד

מאת מלי ולינגר ונתן רזיר, כתבי „דבר"

המכסר סביב מכירות הנשק האמריקאיות לאיראן והעברת הכספים ל„קונטראס" הינו משבר פנימי אמריקאי ולא משבר מדיניות. כך משתקף הנושא מטיפול התקשורת האמריקאית והפוליטיקאים שם – כך מעריכה שגרירות ארה"ב לשעבר באו"ם ג'ין קירקפטריק.

בנאום, שנאמר אתמול בפתיחת ועידת היסוד של „פורום ג'ין קירקפטריק, למינהל ומדיניות ציבור" ליד אוניברסיטת תל־אביב, הביעה קירקפטריק תמיכה מלאה בנשיא ארה"ב וביקורת, על מה שנראה בעיניה דחף ושעשוע של גורמים בתוך ארה"ב לראות במשבר מבחן לכושר עמידתו, מנהיגותו, סמכותו ואחדותו הציבורית של הנשיא האמריקאי.

ג'ין קירקפטריק עמדה בדבריה על זכותה של ישראל לנהל מדיניות חוץ, הנגזרת מהאיום הממשי על קיומה ועל יכולת התמרון בין המותר והאסור, ביחסי חוץ שלה.

הדובנת צידדה במסירת חלפים לאיראנים בתמורה לשחרור בני־ערובה, תוך שהיא עומדת על הסבל שעבר, לדוגמה, ויליאם באקלה, שלבסוף הומת. היא קוראת לפוליטיקאים אמריקאים, שחושבים שהיו נוהגים אחרת, שיעזו לומר זאת.

קירקפטריק סבורה, כי רוב הציבור האמריקאי שלם עם החלטה זו של הנשיא. אולם כל זה, אמרה, אינו מבטל את הצורך למצות את הדין עם טרוריסטים ועם חוטפיו של באקלי בפרט.

שמיר הורה לבצע את החלטות הממשלה בתחום עידוד היצוא

מאת שלמה קדמי, כתב הכלכלי של „דבר" בירושלים

ראש הממשלה יצחק שמיר הורה לבצע לאלתר את הנושאים השונים, בהם הרשנה הכבמה עם הארגר הדרו ביצוים של ביטומים בתחומים אחרים, מתוך דאגה להתפתחות הקצה של היצוא.

הוראות ראש הממשלה ניתנו לשרים האחראים בסיכומו של דיון בעידוד היצוא שנערך אמש בלשכתו. את הישיבה דימן ראש הממשלה בעקבות לחץ של השר שרון, לקיים דיון בשחיקה ברוחיות היצוא ובעיקר לגעת הדולאר. השר שרון התריע, כי אי־עשייה לעידוד היצוא, תפגע ביצוא בשנה הבאה.

כמו כן ביקש שרון להפעיל מספר צעדים להגברת התשתית ליצוא בסיוע בשיווק, העלאת מיכסות מימון המשלוחים, ומימון ביטוח לאמינות המוצר. על־פי הסיכום, יגובשו הצעות השר ויידונו עם הצוות.

דובר משרד התעשייה מסר, שבסיכום הדיון הוחלט, כי תקיים דיון בפליאת הממשלה על רוחיות היצוא, וזאת בהסתגרת הדיונים על מדיניות כלכלית לשנה הבאה. לטענת הדובר הכלכלי של ראש הממשלה עמוס רוזנין, לא סוכם להעלות את גושא רוחיות היצוא בפליאת הממשלה. הדובר הכלכלי של ראש הממשלה הדגיש, כי בדיון שהתקיים אתמול לא נבדקה כלל אפשרות של פיחות.

חריש ייצג את שריר בבג"צ

(המשך מעמ' 1)

המשפטי למשלה יוסף חריש ופרקליטות המדינה להחלטתו של שר המשפטים שלא להסגיר את ויליאם נקש, יגן חריש על החלטת השר בפני בג"צ מחר.

בתום פגישה שהתקיימה אתמול בלשכת שר המשפטים עם הדובר המשפטי למשלה ועם פרקליט המדינה החל הצוות המשפטי לבחון את נימוקי השר שלא להסגיר את נקש.

לפני הפגישה אמר חריש, כי לא יסרב לייצג את השר בבג"צ, אלא אם שיקוליו ונימוקיו יימצאו תמוהים ובלתי־ראויים־להגנה. הבוקר יכינו עובדי לשכת הדובר המשפטי למשלה את תצהיר תשובת השר לבג"צ ויגישו אותו מחר בבוקר.

נודע, כי הנימוקים שיורגשו בתשובת שר המשפטים נוגעים לסכנה הנשקפת לחייו של נקש אם יוסגר וכן לסכנת הסחר הערבי בצרפת.

שוקדיהו של נקש דונלד רוט הגיש אף הוא תומר לדובר המשפטי וכן הוא טוען, כי משפחתו נמצאת בסכנה עקב הפגנה שקיימו מול סגריות מדיה בפארים בתגובה על יחס סדיה ליהודיה.

עוד ארבעה חברי־כנסת נוספים מצטרפים לעתירה

ארבעה חברי־כנסת נוספים מצטרפים לעתירה של חברי הכנסת שולמית אלוני וחדי צוקר מסיעת ר"צ. הארבעה שיצטרפו מחר הם: מרדכי וירשובסקי, זיידן עטשי, חייקה גרוסמן ואלעזר גרנות ממפ"ם.

מבריק עידוד לשריר

אתמול הסביבו להגיע ללשכת השר שריר עשרות מבריקים של עידוד וברכה, על החלטתו שלא להעביר את נקש לצרפת. בין המברכים אנשי תנועת כ"ך, גוש אמונים, ישיבות הסדר ופעילים מרכזיים בתחיה.

סגן־שר העבודה רפאל פנחסי שיגר אתמול מכתב ברכה לשריר, על „החלטתו הנכונה והאמיצה". עוד אומר רפאל פנחסי, כי כל אותם יפ־נפש שיוצרים אווירת „עליהום" על השר, ואלה שעתרו לבג"צ, עדכו רצה אופי הם „בעופים הדים על האדם".

בחולשת שר המשפטים אברהם שריר שלא להסגיר את ויליאם נקש לצרפת, ותבטל את החלטתו. במהלך הדיון הקצר הגיר שר התחבורה חיים קורפו, כי בעבר נקבע, כי נושא שפורסם בכלי התקשורת לא יידון אחר־כך בממשלה. אחרי הישיבה סען שר הפנים יצחק פרץ, כי אסור לישראל להסגיר את נקש, ולו רק כתגמול על כך שצרפת סירבה בעבר להסגיר לישראל את המתחל אבו־דאוד, שהיה מבוקש כמעורב ברצח הספורטאים הישראלים באולימפיאדת מינכן.

חריש ייצג את שריר

אתמול נודע, כי על אף התנגדותם של הדובן

קורפו: אני לא

(המשך מעמ' 1)

לסופר „דבר" נודע, כי אתמול התקיימו כמה שיחות טלפון בין ראש־הממשלה יצחק שמיר והשר קורפו. תוכן השיחות לא נודע, אולם מקורבי השר קורפו אומרים, כי למרות היחסים האמיצים בינו ובין שמיר, אין חשש שיופעל עליו לחץ להסכים לחילופין.

מקורבי קורפו אומרים, כי השמועות על החילופין מופצות זה זמן מה על־ידי אנשיו של מודעי, המעוניין לקבל תפקיד ביצועי בממשלה. כשלונו של השר אברהם שריר – יריבו של מודעי בליכודים – במשרד־המשפטים גרם, כנראה, לאנשי מודעי לשוב ולנסות להשיג לו תפקיד ביצועי, שמפלגת העבודה לא תוכל לסרב לו.

בירושלים סברים עם זאת, כי להצעתם של אנשי מודעי אין סיכוי, לא בשל התנגדות קורפו, אלא מפני שהליכודים לא יסכימו להוציא מידם תיק בכיר ממשרד המשפטים, תמורת משרד התחבורה, הנחשב להרבה פחות יוקרתי.

איגרת משולץ אל שמיר

מאת מרדכי המדיני של „דבר"

שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ שלח אתמול איגרת לראש הממשלה יצחק שמיר ובה הוא מביע את תקוותו, כי שמיר יבקר בקרוב בארה"ב.

מקורות במשרד ראש הממשלה הודיעו, כי האיגרת מנוסחת בצורה ידידותית.

חברות נוספות

שמיר הורה לבצע

קירקפטריק: משבר הנשק לאיראן

חריש ייצג

דבר
DAVAR

מאוחד עם לשחר

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד מדהאוד
מנהל מערכת מרדכי בקראי
מנהל כללי אהרון קראוס

המערך – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות:
טלפונים 281560, 298032, 286156
שופיפיס:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך גורג 16 בית מאיר קוטב ב
טלפון 242203 מ 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2 מ 33104

הוקפא חשבון בנק בשוויץ ששימש ציבור להעברת כספי עסקת הנשק

[illegible]

ברי דוחה את הצעת ההסדר החדשה שגיבשו ארגוני השמאל הפלשתיניים

מאת חן אביחן,
מפקד „דבר" לענייני ערבים

ראש הממשלה „אמל" נביה ברי הבריז אמש, שהוא דוחה את הצעת ההסדר החדשה שגובשה אתמול בדמשק על־ידי נציגי ארגוני השמאל הפלשתיניים להפסקת הלחימה בין השיעים לפלשתינים על ארמת לבנון.

ברי אמר, שהוא מתנגד לסעיף בהצעה זו, הקובע שהעמדות שיפנו הפלשתינים (לפי התוכנית, היום) באיחוד מנדשה יסרו למיליציה הנאצריסטית בצידון ולכוחות מיליציונים אחרים, המקורבים לאיראן. הוא תבע שעמדות אלה יימסרו ישירות לידי השיעים, כפי שהיה המצב לפני פרוץ העימות הנוכחי.

קודם לכן נמסר ששמונה ארגונים פלשתיניים, המקורבים לסוריה, גיבשו בדמשק תכנית הסדר ודרשה המבוססת על תכנית ההסדר האיראנית שלא יצאה לפועל. תכנית חדשה זו זכתה לברכתן של סוריה, איראן ולוב.

התוכנית מבוססת על הפסקת אש שהיתה אמורה להיכנס לתוקפה הבוקר מאמש בשעה 8: הפלשתינים יתחילו לפנות הבוקר את עמדותיהם במנדרשה וישלימו את הסיגה עד לשעות הערב. עמדות אלה יימסרו לידי המיליציה הנאצריסטית בצידון ולידי כוחות מיליציה נוספים, המקורבים לאיראן; מתחלת התכנית ממנדרשה יאפשרו השיעים להכניס תרופות ומזון למחנה הפליטים דאשדיה, הסמוך לצור, והתוקן במצור מרשוך וכן יתידו לפנות פצועים מהמחנה: מחרתיים יוסר המצור מעל מחנה ראשדיה ומעל מחנות בורג'־אל־בראג'נה ושאתילה שבמערב ביירות; בשלב מאוחר יותר יעודד בדמשק מפגש פיוס כולל. בין נציגי „חזית ההגלה הפלשתינית" הפרו־סורית ונציגי השמאל הלבנוני ובכללם נציגי „אמל", כדי להסדיר לטווח הארוך את מערכת היחסים בין הצדדים.

רובריס מטעם אש"ף (בראשות ערפאת) שללו הצעת הסדר זו. הם טענו, שבדומה ליוזמת ההסדר האיראנית, גם היוזמה הנוכחית נועדה למנוע את כינון שרי הארץ הערביים, האמור לדון היום בתוניסיה – ביחוסת אש"ף – במלחמת מחנות הפליטים.

לקראת כינוס שרי הארץ הבהירו רובריס אש"ף (בראשות ערפאת), כי בכוונתם לדווח בכינוס זה הקמת ועדת קבע ערבית, שתוחלים על שיגור כוח שיסוד בדרעי ללבנון, במטרה להגן על מחנות הפליטים שם. כוח זה אמור, לדברי הזיבריים האש"פיים, לפעול בתיאום עם נציגי המימשל הלבנוני ומרכזי.

אחמד עבד־רחמן, רובר המוסמך של ערפאת, אמר שאם שרי הארץ הערביים לא יחליטו על נקיטת צעדים אלה, ישקול אש"ף לפנות לאו"ם, כדי שגוף זה יחליט על יחומה ודאשה להבטחת שלומם של תושבי מחנות הפליטים בלבנון מפני נחת זרועם של השיעים. בינתיים טען אחמד רובר של „ארגון הזחיה העממית", כי אמש חידשו השיעים את ההפגזות על מחנות שאתילה ובורג'־אל־בראג'נה שבמערב־ביירות. עד אז שורר בדרך כלל רגיעה חלקית בזירת הלחימה בלבנון בעקבות עיטוקם האינטנסיבי של הגורמים השונים, ובכללם הנציגים האיראניים, במאמצים לגבש הסכם סופי להפסקת „מלחמת המחנות". ביצחים נקבר אחמד בדמשק קצין פלשתיני בדרגת סגן־אלוף, ששמשם אחד המפקדים הבכירים של המחבלים בגזרת צידון ונהרג בקרבות נגד השיעים.

בצרה מופגזת ללא הרף בידי איראן; עיראק מכחישה הפגזת אזורי מגורים

בגדאד (עי"ר וא.פ.). – העיר בצרה שבדרום עיראק נתונה בהפגזה קשה של הכוחות האיראניים מאז שמת בלילה, מפרי אחמד תושבי העיר בשיחת טלפון עם כתבים בבגדאד.

עם זאת לא יכלו התושבים לאשר, כי איראן אכן יזמה שלושה טילי קרקע־קרקע כפי שהיא הודיעה. התושבים ציינו עם זאת, כי שמעו קולות נפץ חזקים יותר מאלה הנגרמים בדרך כלל על־ידי פגזי תותחים.

אחמד הודיעה איראן כי כוחותיה ירו שלושה טילים לעבר בצרה וכי מטוסי קרב שלה הפציצו אמש מטרות אחדות בעיראק בנקמה על הרג 114 אזרחים בפשיטות אויר „חיתיות" כלשהן.

פקיד עיראקי אישר, כי בצרה נתונה תחת הפגזה מתמדת. מכונות הידיעות האיראנית הרשמית אמרה, כי בפגיעת שלושה טילי קרקע־קרקע נפגע „מטרה צבאית וכלכלית" בבצרה.

תקיפת הטילים באה לאחר שסוכנות הידיעות האיראנית דיווחה, כי שר החוץ האיראני עלי אכבר ולאיתי הזהיר במכתב ששיגר למזכיר הכללי של האומות המאוחדות הואיל פרז דה־קואיר, שאיראן „תגמול בחומרה" על משימות האויר העיראקיות.

שר ההסברה העיראקי הגיב אמש בהזהירו את שליטי איראן מפני תוצאות חמורות שעלולות להיות לתקיפת שכונות מגורים בעיראק. הוא הכחיש כי מסוסים עיראקיים תקפו שכונות מגורים בערי איראן ואמר, כי המטוסים תקפו רק „עורים שבהם משתמש המשטר האיראני כדי להמשיך בתוקפנותו נגד עיראק".

בטוגו אין החלטה לחדש את היחסים עם ישראל

לומה (ע"ר). – מפלגת השלטון של טוגו נמנעה אתמול מלהמליץ על חידוש הקשרים הדיפלומאטיים של טוגו עם ישראל. הנשיא היה אמור להודיע בוועידת מפלגת השלטון של טוגו, אשר התכנסה אתמול כדי לאשר את חידוש מינויו של הנשיא גנאסינגבה איידמה לתקופה כהונה נוספת של שבע שנים.

מקורות בוועידה לא יכלו להסביר מדוע לא נבעה אף אחת מההחלטות שהתקבלו בשאלת חידוש היחסים. לפני פתיחת הוועידה אמרו אותם מקורות, כי שאלת חידוש הקשרים תתפוס מקום נכבד בדיונים. לדבריהם, המליצה הוועדה המרכזית שתוקמה כדי לדון בכך על חידוש הקשרים עם ישראל בעקבות ליבריה, איי, וחוף השנהב וקאמרון.

משרד החוץ מסתייג

(ע). – דובר משרד החוץ בירושלים אמר אתמול, כי משרד החוץ מסתייג לקבלת פרטים מזק רוחה, הממונה על האינטרסים הישראליים בטוגו. רווחה, הישוב בשגרירות שוויץ באקרה, ממונה שם גם על מחלקת האינטרסים הישראליים בגאנה.

איראן הזמינה הפיצוץ במטה הנחתים בביירות

מיאמי (ע"צ). – בידי הבית הלבן הוכחות לכך שאיראן הזמינה וממנה את הפיצוץ שעלה בחייהם של 852 אנשי צבא ודיפלומטים אמריקאים בביירות בשנת 1983 (כתב אתמול ה„מיאמי הראלד").

לדברי העתון, צוותו שירותי ההאזנה של הבין האמריקאי לשדרים דיפלומטיים, שאיפשרו לארה"ב לעקב אחר העברת סכום של יותר ממיליון דולאר מטהראן לשגרירות איראן בלבנון. לדברי העתון עולה מדו"ח של שירותי הבין האמריקאיים, שהגיע לרשות העתון, כי סכום זה היה תשלום שהועבר תמורת הפיצוצים שבעשו בשגרירות ארה"ב בביירות ובמטה חיל הנחתים בגמל התעופה הבין־לאומי של ביירות.

„ברור כי העברת כספים זו קשורה בפיגועים", אמר לעתון מקור בכיר בבית הלבן שרצה בעילום שמו.

סחר הנפט משותק בגלל החששות ערב ועידת אופ"ק

מיר־יזדק (ע"ר). – איידאות שורדת בשוקי הנפט לקראת ועידת אופ"ק הקרובה, שתתקיים השבוע בז'נווה ושתעסוק בנסיון למציאת דרכים להעלות את מחירי הנפט. איידאות גרמה, לדברי משקיפים, לשיתוק כמעט מוחלט של הסחר העולמי בנפט.

„השוק שותק כמעט לחלוטין", אמר אתמול אלברט אנטון, מומחה לענייני נפט בניו־יזדק. „כולם פוחדים להזמין". מעטים הסוחרים המאמינים כי יעלה בידי חברות אופ"ק להגיע לכלל הסכמה על הנהגת אמצעים בתפוקה, החיוניים כדי שניתן יהיה להתקרב למחיר היעד של 18 דולאר לחבית. אולם כל הסכם לצמצום התפוקה, ולו גם במידה מועטה, עשוי להעלות את המחירים.

אמצעי בטחון ללא תקדים לקראת טקס נובל לוויזל

אוסלו (ע"ר). – אמצעי בטחון חסרי תקדים בקוחות טקסי הענקת פרסי נובל נקטים בימים אלה באוסלו לקראת הענקת פרס נובל לשלום לסופר אלי ויזל. בחירת חתן הפרס השנה היא אחת השנויות במחלוקת ביחוד זה שנים מספר, ומקורות במשטרה מסרו, כי כוחות הבטחון העמדו בכוננות לקראת אפשרות של נסיונות לעריכת פיגועי סחר לדגל הטקס. יו"ר ועדת הטקס יעקב סוורדרופ אמר, כי „ינקטו אמצעי בטחון חמורים במיוחד לא בשל השקפותיו של ויזל, אלא פשוט משום שהוא יהודי".

טקס הענקת הפרס לוויזל יתקיים מחוצים באולם המרכזי של אוניברסיטת אוסלו. לאחר הטקס ישתתפו יותר מ־200 אורחים, בהם דניאל מיטראן, אשת נשיא צרפת, בסעודה חגיגית לכבוד הזוכה. לאחר מכן צפויה תהלוכת הלפידים המסורתית של תושבי אוסלו, היוצאים לרחובות כדי לברך את הזוכה.

ישראל הוזמנה ליריד הספרים הבי"ל בקאהיר

קאהיר (ע"מ). – הנהלת היריד הבין־לאומי לספרים של קאהיר שיגרה לשגרירות ישראל במצרים הזמנה להשתתף ביריד, שייערך בסוף השנה. ישראל היא אחת מחמש המדינות בעלות תערוכה קבועה, ביריד הנערך בקרית נאצר בקאהיר. ארבע המדינות האחרות הן אנגליה, ארה"ב, אוסטריה ואיטליה.

יצויין כי מישראל נמנע, לעומת זאת, להשתתף ביריד לאמנות פלאסטית, המתקיים בקאהיר. העתון „אוקטובר" כתב, כי בקשת ישראל נדחתה בטענה, שהאו"ם קבע, כי אין לאפשר למדינה הכובשת בכוח שטחים של מדינה אחרת להשתתף בפעילות אמנותית או תרבותית כלשהי.

דאגה בגולן נוכח התרחבות פעילות ארגון פרו־סורי

(ע). – ראשי הישובים בגולן מודאגים באמרונה מהתרחבות פעילותו של הארגון הפרו־סורי „איחוד האקרמאים", או כפי שהוא מוכר ברשת הגולן „ביתא אל ג'מעיין".

ראשי הישובים סבורים, כי ארגון זה ממלא את החללים הריקים, הנוצרים ברחוב הדרוזי בגולן ומגביר בכך את החקצנה. הגוף פועל כארגון דוחה לכל דבר ובמסגרת זו הקים בארבעת כפרי הגולן מועדונים למבוגרים וילדים, גני טרום־חובה וספרייה בכל כפר. במועדונים זוכים הילדים לחוגי ספורט ומכשירים הנבנות זוכות לקודמי תפיחה ומלאכה. המבוגרים לומדים קרוא וכתוב ושומעים הרצאות ממרצים לאומניים, המגיעים מהשומרון, מהגליל ומכפרי המשולש.

במועדונים מקיימים סרטים פוליטיים. השירותים האלה ורבים אחרים ניתנים בחינם. הארגון גם מעניק מילגות לסטודנטים התומכים בדרכו.

נחמקין סיכם על הגדלת היצוא החקלאי לארה"ב

מאת דויד מרשיזב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

שר החקלאות אריק נחמקין, הגמצא בביקור רשמי בארה"ב, סיכם בסוף השבוע שעבר עם אנשי עסקים את הגדלת „יצוא העגבניות, המילונים, הפרחים וצמחי הבית מישראל לארה"ב.

הייצוא החקלאי מישראל לארה"ב הוא כיום בהיקף של 15 מיליון דולר וקיימת אפשרות ממשית להכפילו. קייניי פרחים, עמם נפגש שר החקלאות אריק נחמקין, שיבחו אמנם את פרחי ישראל, אך תבעו שיחוק מסחרי הוגן יותר.

אריק נחמקין סיכם עם אנשי ממשל חקלאי בארה"ב, כי ארה"ב תפחית את ההיטלים המוטלים על תוצרת חקלאית המיוצאת מישראל לארה"ב בשל הקטנת הסיוע הישראלי לייצוא זה. האגף לסחר חוץ במשרד החקלאות כבר התחיל בהכנת רשימת המוצרים עליהם יקטן ויבטל הייבוא האמריקאי.

צוות שהקים השר שריר יפעל לקיצור הליכי חקירה

מאת מובה צימוקי, סופר „דבר" בירושלים

שר המשפטים, אברהם שריר, מקים צוות היגוי במשרדו, שיעבד כללים למשטרה לקיצור הליכי החקירה.

לסופרת „דבר" נודע, כי השר מראש מהתמשכות חקירות המשטרה. במקרים רבים, לדבריו, עינוי־הדין הוא כפול: עצם התמשכות החקירה ועצם חשיפת הנחקרים והם אנשי ציבור בכל־זאת־קשורת.

השר שריר ביקש מהיועץ המשפטי למשלה ומפרקליטות המדינה לעבד כללים, אשר מצד אחד לא יגרמו להפרעה בהליכי החקירה, ומאידך יפטיקו את עינוי הדין של הנחקרים.

כדי שהניצן יפרח

כ־100 אלף מילדי ישראל לוקים בתסמונות שונות הקשורות בליקויי למידה, תפקוד והסתגלות בדרגות שונות של חומרה. זאת מסרה נלה יעקובי, נשיאת „ניצן", האגודה לקידום ילדים כאלה, לשר החינוך והתרבות יצחק נבון שבחסותו מתקיים השנה מבצע ההתרמה למען „ניצן".

סקס פתיחת המבצע, הנקרא „עזור לילדי ניצן לפרח" נערך בשכונת שערי במרכז בירושלים בהשתתפות שר החינוך. השר קרא לציבור הרחב לתרום לפעולות „ניצן" ואמר, כי מטרת המגבית היא לעודד את מודעות ההורים, המחנכים והציבור הרחב לבעייתם של עשרות אלפי ילדים ישראלים ולתת תקווה להם ולמשפחותיהם. 100 ילדים ממוסדות חינוך של „ניצן" פתחו את המגבית, בחלקם לעוברים ושבים בירושלים וחומר הסברה וניצני פרחים (סמלה של האגודה).

המלצה

יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפיראל־ליבאי, ממליצה למנות את רבנה גוטמן (בתמונה) לתפקיד מבקר המדינה, במקומו של יצחק טוניק המסיים בעוד כחודש את תפקידו כמבקר המדינה. עד עתה טרם שימשה אשה במשרה זו והיועצת סבורה כי רבנה גוטמן, המכהנת כמבקרת הסוכנות ההסתדרות הציונית העולמית, מתאימה לתפקיד. גוטמן היא משפטנית במקצועה ושירתה בצבא הקבע שנים רבות. שימשה במשך חמש שנים כמנהלת משרד מבקר המדינה ומיולי 1984 היא משמשת כמבקרת הסוכנות.

במוקד

ד"ר אבא אבן ושגריר [illegible] בישראל, מחמד חיוני, יעמדו מחר־היום במוקד הסימפוזיון בנושא יחסי ישראל־מצרים שייערך במכון היהודי־ערבי של ההסתדרות בבית ברל. יהיה זה האירוע הראשון בסידרת אירועים שיוזם המכון, בראשותו של נתן אלמוזלינו (בתמונה) שבמסגרתם ייפגשו מדי חודש אינטלקטואלים יהודים וערבים לליטון בעיות פוליטיות אקטואליות.

גם בני נוער יהודים וערבים נכללים באירועים והם ישתתפו במטרה לקדם את רעיון השלום. הבונוה היא שהציורים ייעשו על־ידי תלמידי בתי הספר היסודיים ואילו את החיבורים יכתבו תלמידי חטיבות הביניים ובתי הספר התיכוניים. את החומר אפשר לשלוח לפי הכתובת: המכון היהודי־ערבי בית ברל, דואר כפר־סבא מיקוד 446053.

דן אבידן

נבחר

ד"ר שלמה כרמל, גינקולוג במרפאת „ליק" של קופת חולים בחיפה, נבחר בימים אלה לתפקיד יו"ר ההסתדרות הרפואית בעיר. ד"ר שלמה כרמל, בן 49, נשוי ואב לשלושה, למד רפואה באיטליה והתמחה בבית החולים בעפולה.

בחירתו של ד"ר כרמל הנמנה עם רופאי קופת חולים, באה לאחר שבמשך שנים ארוכות מילאו תפקיד זה רופאים ממוסדות של משרד הבריאות.

אריאלה ראובני

מן הגורן ומן היקב

התיאטרון הלאומי מקבל חסות ממלכתית. הצגת „מירלה אפרת" ב„הבימה" באמצע ינואר זכתה לחסותו של ראש הממשלה יצחק שמיר (בתמונה). יחמה זו באה גם לאחר בין תיאטרון „הבימה" לתיאטרון הקאמרי, שאחת מהצגותיו, „חוות החיות", זכתה אף היא בחסותו של שמיר, אך התקיימה בהיעדרו. יצויין, כי אחראי לשידוך מוזרון „היקב", המספקת תגרות חירות, והכרטיסים להצגה נמכרים לחברי התנועה.

★

אגב, יקב. בתנועת חירות עדיין לא שככו הדי ההאשמות שליוו את כינון הוועידה לשמצה לפני הידועה לשמצה לפני תשעה חודשים. את ח"כ מיכה רייסר (בתמונה) מאשימים במחרלי אגף הארגון, שבראשו הוא עומד, ואילו הוא הודף את ההאשמות בטענה, שלא אגף הארגון היה מופקד על כינוס הוועידה, אלא „ועדת הוועידה" בראשות ח"כ עוזי לנראו. בכינוס פעילים אתמול, ב„מצדת אבי", אחכר הנושא במסגרת דבריו של ח"כ רייסר על מרכזיותו של הסניף באחוזות חייה של התנועה. בוועידה הוסיפו צירים מן הגוזן ומן היקב, קבל ח"כ רייסר, „ולא מן היקב שלנו" (רייסר, העומד בראש „היקב", התכחן למחנה דוד לוי, שהוא מראשיו)

עליזה ולך

מחצית יובל

ראש עיריית מרסיי פרופ' רוברט ויגרדו, רעייתו מריילין, הסופרת אדמונד שרלרו דאר (בתמונה), אלמנתו של גסטון דפר, מי שהיה ראש עיריית מרסיי ושר המדינה של צרפת. ראשי הקהילה היהודית של מרסיי ורבה הראשי יגיעו בימים הקרובים לעיר הכרמל כאורחי ראש העיר אייה גוראל. המשלחת תבקר בחיפה במסגרת אירועי מחצית היובל לבריתן ערים תאומות בין חיפה ומרסיי ותשהה כאן ארבעה ימים. האורחים יתכבדו בנטיעת עצים בגן ציבורי על שמו של גסטון דפר ואשר בתחומו יוקם בעתיד מרכז קהילתי שישא אף הוא את שמו של דפר.

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שנמנה עם ידידיה של משפחת דפר, נענה להזמנת גוראל וישתתף בקבלת הפנים שתערך לכבוד האורחים בלשכת ראש העיר. במעמד תגיבי זה יוענקו לאישים שתרמו לקשרי הידידות בין מרסיי לחיפה, מדליות מיוחדות שהוענקו בצרפת.

אריאלה ראובני

התנהגות ג'נטלמנית

מאז הפיסנה הסובייטית־אמריקאית ברייקיאוויק עברו פחות מחודשיים, וגוכח המפולת האידאנית ידדה האפשרות של פיסנה נוספת בוואשינגטון לעת עתה מן הפרק, ואין כלל בטחון שתתקיים בשנה הבאה. אולם ראש ממשלת איסלנד, שטיינגרימיר הרמנסון, לא שכח את האירוע. בניגוד לחששות שהיו לממשלתו לגבי הפגנות־מחאה של נציגי הארגונים היהודיים, שבאו להוכיח למיכאיל גורבצ'וב את השערים הסגורים, הוא שיבח עתה במכתב לקונסול הכללי של איסלנד בתל־אביב, ע"ד פרץ נאשיץ, את התנהגות המשלחות היהודיות באוקטובר.

הרמנסון שהוא מנהיג המפלגה הליברלית־פרוגרסיבית יתחיל להתכונן אחרי חג המולד הנוצרי למחירות הכלליות בארצו, ומקרים להעדיף את סיכויי להמשיך בכהונתו אחר הבחירות נוכח ההתחזקות הצפויה לאופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית.

ש. שלמה

נספח עבודה חדש לשגרירות ארה"ב בישראל, ריצ'רד בוס (משמאל) ערך סיור ראשון במפעלי תעשיה בתל־אביב ונחרד לשיחה עם חדי קאופמן (מימין), מזכיר מועצת הפועלים בעיר, שהעניק לו את סמל המועצה ואת דגלון הוסטונדרות.

"...אם תאחרו יום אחד הפסדתם שנה שלמה..."

אלעזר לוין

מס הכנסה

יותר ביטוח, פחות מס

לפני ארבעה שבועות חיקנה הכנסת את חוק מס הכנסה וקבעה, כי שנת המס תסתיים ב־31 בדצמבר, ולא ב־31 במרס כפי שהיה עד עתה. השינוי יפעל כבר השנה. שנת המס בעוד שנה תהיה בת תשעה חודשים. ותסתיים כעוד שנה מחודשים. זה מחייב הערכות מוקדמת. למשל, אחת השיטות המעקיות הנשוצות ביטוח חיים. ולנכות את לומי המס היא לעשות ביטוח חיים. ולנכות את הפרמיה. כמצאה, מן ההכנסה החייבת במס. ראוה הנשכון ישראל מסראום כבר חישב את מעתנים לשנת המס המקוצרת: הפרמיה המירבית שניתן יהיה לנכותה ממס תהיה 855 שקל, אך זאת בתנאי שיש לך הכנסה ללא תנאים מוקדמים (עצמאי, שמות נוספות, רכב, הלוואות וכדומה) של 17,100 שקל לשנה. מי שיש לו הכנסה, שללא תנאים מוקדמים, מי שיש לו הכנסה נמוכה יותר, יוכל לנכות רק 855 שקלים. מי שיש לו הכנסה נמוכה יותר, יוכל לנכות רק 5% ממנה. ובתנאי שישלם בישות חיים לשמות 312 שקלים לשנת המס הנוכחית.

שימו לב: אם אתם רוצים לנכות את מלוא הפרמיה כמצאה – חיסכון ניכר בתשלומי המס – עליכם לדווח ממוקן בישות חיים שלכם שישמה עבורכם תכנית מהסוג הקודם „ביטוח גימלה". אם תפתחו מתם תכנית ביטוח חיים, תוכלו לנכות מס.

אגב, לדווח, אם אתם רוצים לנכות מס, אם לא תדווחו, תוחזלו לנכות רק מס.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

הצעים וירידות תוך קליטה סבירה

מאת שמואל רוזנבלום

כותרות העיתונות, בנוגע לאפשרות פיחות בשער המטבע והטלת מיסוי על הבורסה לני"ע גרמו לאזירה הסבירה ביותר ביום המסחר האחרון. להסטות זו נלוו מלכתחילה חששות שבעבר מתרמה המגיעה מכיוון קרנות הנאמנות הנהנות מסכומי כסף ניכרים שאינן משקעים בשוק המניות, אלא בפיקדונות שיקליים נשאי ריבית. מקרבי השוק ותאוכזבו באורח בולט מפעילות הקרנות באמצעות. למקרבים נראה תמה ביותר לניים הן במבצעי קרנות ולא להשתמש בו לרכישות בשוק המניות. הסיבות השונים בנוגע לרשם שערים גבוהה בשוק הביאו אף הם את הפעילים המסחריים „יזיים ולשות" להסטות מוגבות.

מדד המניות הכללי ירד במהלך השבוע הקודם ב-2.8% לעדך, מדד זה שטר סרגע על 161 נקודות מתחילת השנה. ברור שקרן עליות אינו יכול להמשך באופן קבוע כל הזמן, יחד עם זאת מערכים מקרבי השוק שרמת המדד תשכר בקרוב כלפי מעלה לאחר תקופה קצרה של סיגוים ברמה של כ-160. סוף השנה הקרב מהווה לדעת מקרבי השוק את הסיבה במידות ותשואות של הקרנות, חסיבה זו לא מהבהרת תביא לעליות שערים בשוק אך היא מחולש עשויה להביא להתייצבות והקפנת הסחירה.

יום המסחר אתמול הביא למעט תפנית במעילות המקרבים שבמהותם לרכוש מחדש כנגד הצעים כלפה באורח משמעתי יותר מבעבר הקודם.

מס רווחי הון

באחרונה נפרסו שמועות בנוגע לאפשרות הטלת מס רווחי הון על הבורסה. למס זה יש שתי נקודות ראיה בולטות. א. במידה ויטל מס על שוק ההון בכללו בקשות גמל וקרנות השתלמות הניתנו שום הבורסה „תקבל" מתנה מסוג זה. ב. במידה הממשלה מבקשת לאפשר להעשיה לגיים הון בבורסה, ובמרכ להצביע חלק מהחברות המניות בשליטת הממשלה, הרי שהטלת מיסוי מכל סוג שהוא עשויה לפגוע במטרות אלה שהן בעצב הנוכחי מחשובות במשק. ראוי לזכור שספיגת ומיזוגי כספי הציבור יתבצעו בעיקרם רק דרך שוק ההון. לא נראה לפיקר שרעיון מס רווחי הון עשוי לקרום עור וגידים ולהשך לרעיון מראותי ותקף. יש לקוות שהמיסדומים השונים נובעים מערכים פרטיים של אנשי כלכלה למיניהם ותו לא. ראוי להכיר ליועצי הממשלה שאנו אינגו מכירים משקיעים שיאותו להשקיע שנה שלמה ותמימה במניה ספציפית, במיוחד לא בסרינה בה תעדוני הכלכלה רוחים להעתיקי אנן כדוגל מבריזל...

פיחות

כדי להוסיף לקיחת התבשיל הכלכלי והקודה העלו כמה גורמים את המשמרות שיבצע פיחות. גם לנוגע הפיחות שני הבסיס עיקריים. הראשון, הפעמת הפיחות על מדד המחירים והצלחת התוכנית הכלכלית, דבר המוסל כידוע בספק. השני, שוק המניות נתן הגנה מהנה כעבר במיוחד למוסיקי ני"ע מפני פיחותים. מקרבי השוק מסרים שאולי פיחות דוקא רצוי להמשך עליות שערים ופעילות חיובית במניות.

קרנות נאמנות

הצבירה בקרנות הנאמנות הגיעה לשיאים בספרים ניכרים. בשבועות האחרונים מפנו הקרנות כמיליון דולר ליום ויחור. סמיגה זו שהגיילה את הזלק הגדול בקרנות לרמה משמעותית ביותר עשויה להביא בהמשך לרמת תמיכה מוגבת בסחר היומיומי בשוק. ראוי להזכיר שגם אם יחליטו מנהלי הקרנות לשמור עד 20% מכסמם בנזילות שיקלית יהיה להם רי הזמנו הון להשקיע בשוק.

שינויי שקר בממדר

ביקשים קצבים עם יציבות ויוביות בשערים שורה בסניות הבנקים שבסחרה. לדוב הבנקאיות ומעיגו ביקשים קצבים ביותר בנתחם הבסיס. רמת התשואות בבנקאיות נעה סביב 15.5% שבוחת וחוזי עדיין תשואה אפרקטיבית ביותר. לסרבית המניות הבבדות הפיעו הצעים שנקלטו בירידות ביטוניות אך הפעם בלטה נכונות הקניה. כ-25,000 היצע נרשם בכלל תעשיות, 5000 ע.נ. היצע נרשם בפעלות 0.4 וכ-2000 ע.נ. היצע בדלק. למניות קרסני נרשמו ביקושי עקק 110,000 ע.נ. בקרסני 5, זאת בעקבות הודעת החברה על הלוקח 800% מניות הסבה. במניות אחרים נרשם היצע קטן יחסית (כ-5000 ע.נ.), ותופעה דומה בחתמה נרשמה ברלוגא גליל הכשרת הישוב ואפריקה. במניות הפרייקסים נרשמה רגיעה יחסית תוך נמחי עיסקאות ביטוניים. למניות עמר ופלא נרשם היצע בדול שנלקח בסחירות מרחבה. היצע בדול נרשם במניות נקה ושקען יזך. נמשכו ההצעים במניות מאיר עוא תוך פעילות איטוף בלשה.

הודעות הבורסה

הנפקות – הנפקות החברות אפשנה ברוך, כלל סחר, כלל הנפקות לתעשיה אושרו. כמו"כ אושרו כמבגלות מסריות הנפקות מחמני עדוכה וקירוה. אמראי הנפקה – הדיוקסוריון המסיך את הנהלת הבורסה והעבר הטעל לאשר בקשות של גופים כלכליים לשמש כחתם בהנפקות. פיס – הבורסה תרכוש את מניות פיס במשרדי הבורסה בסכום של 140 אלף דולר.

ריביות תמיס ומקיס

שם הבנק	גודל הסכום	ריבית תפ"ם שנתית	ריבית פק"ם שבועית
בנק לאומי	10,000	15.25	0.30
בנק לאומי	50,000	15.75	0.31
הפועלים	10,000	15.50	0.32
הפועלים	50,000	15,50	0.34
דיסקונט	10,000	15.50	0.31
דיסקונט	50,000	16.00	0.32
המזרחי	10,000	15.50	0.31
המזרחי	50,000	16.50	0.32
הבינלאומי	10,000	16.00	0.32
הבינלאומי	50,000	17.00	0.33

הערות: גובה הריבית בפיקדונות הנ"מנו (מעל 100,000 ש"ח ויותר) נע סביב 18% – 17.5%. באמרנה ירדו שערי הריבית באורח ניכר, זאת עקב נזילות גבוהה במערכת הבנקאית. עודפי הנזילות הבנקאיים עשויים לגדול בזמן הקרוב ושערי הריבית ירדו בהתאם. כלליות כראי להבחין שגובה הריבית הנוכחית הינו שלילי כהשוואה למדד. ולפיכך למשקיעים בפיקדונות שיקליים נגרם הפסד ללא מאמץ או סיכון מיוחדים במנגם.

● הכותב משמש כיועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

מאיים בהסדר ההצמדה

אר.ה.ה. ש	20600	תב	84.0	−2000	−8.9	−158	
המשכנתא 0.1	1156		1011			−49.0	
המשכנתא א 0.5	810		1934	−15	−1.8	−5319	
המשכנתא אפ 2	784		1741	−5	−.6	−491	
כללי לא מהמדד	21545		51.0	−355	−2.5	−30.0	
בנק צפ' אוצ'ק 1.	— הפסקת מסחר —						
בנק צפ' אוצ'ק 5.	— הפסקת מסחר —						
בנק צפ' אפ אוצ	— הפסקת מסחר —						
הבינלאומי 5.0	3480		1247			−1083	
ס.ב.ר. 0.5	4400		2970			3772	

כלולים בהסדר הצמדה

אירדר רג 100.0	81550		434			+231	
אירדר ב 100.0	81830		3.0	+650	+.8	+43.0	
אירדר בב א 2.0	496000						
אגד ושמ	60700		56.0	−200	−.3	−37.0	
דיסקונט ב	105000		27.0	+1000	+1.0	+88.0	
דיסקונט א	104100		387			−133	
דיסקונט שה ב	12215		44.0	+100	+.8	+113	
המזרחי ש	33640		408			+112	
המזרחי ב	33570		8.0	−210	−.6	−50.0	
המזרחי שה 9	15230		34.0	+100	+.7	+120	
השעלים בכב	103684		.9	−2116	−2.0	−2.1	
השעלים ש	55420		1324			+265	
השעלים ב	55440		191			−47.0	
כללי א 1.0	141700		22.0			+32.0	
כללי שה 5	109400		3.0	+4000	+3.8	+3.0	
כללי שה 7	6865			−20	−.3	−121	
בלל מסוק 100.0	35201		1647			−91.0	
כלל שה 11	13330		115			+36.0	
מימון והמר 1.0	46800		1.0			+19.0	
מימון והמר 5.0	24750		6.0	+1200	+5.1	+38.0	

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	19950		10.0	−50	−.3	−11.0	
לאומי משכנתא ש	7050		181	+50	+.7	+544	
לאומי משכנתא מ	7000						
מרכל ש	4300		65.0	−200	−4.4	−101	
מרכל שה 1	3475		103	+1		+97.0	
בנין ב 5.0	7600		56.8	−92	−1.2	−63.3	
פת משכ ש	2250		595			−145	
משכן ב ש	2546		706	−134	−5.0	−2363	
עבאבות 0.1	9799		150	−1		−115	
משכון מבוכ ש	17000			−50	−.3	−2.0	
משכון רב ש	16200		50.0	−300	−1.8	−290	
משכון שה 1	8850						
משכון שה 2	4400		352			+223	
יעמור 1.0	3100		174			−174	
יעמור 5.0	1386		294			−125	
כרמל 1.0	6150		235	−120	−1.9	−339	

מוסדות מימון

שלמון א ש	487		4773	+8	+1.7	+4424	
הזקלאות מבוכ א	— לא נסחר —						
הזקלאות מבוכ ג	— לא נסחר —						
לאומי תעשיה א ש	8400		535	−96	−1.1	−536	
פועה תעשיה מבכ	— לא נסחר —						
פת תעש בב ב	— לא נסחר —						
פת תעש בב גג	— לא נסחר —						
פת תעש בב בבג	— לא נסחר —						
פת תעש בב ד	— לא נסחר —						
פת תעש בב דד	— לא נסחר —						
מרכז קבלנים 5.0	1295		2954	−5	−.4	−3897	
תיירות בב	— לא נסחר —						
כלל לישראל 0.1א	19400		46.0	−200	−1.0	−49.0	
כלל לישראל 0.5ב	13700		216	+421	+3.2	+186	
כלל לשרות אג"ח	12150		72.0			−72.0	

ביטוח

איתן ביטוח ושמ	250		9266	−5	−2.0	−9398	
אדרס 0.1	1442		1412			+282	
אדרס א 0.5	699		3595	+14	+2.0	+6845	
בטוח משנה 0.1	556		172	−9	−1.6	−307	
בטוח משנה 0.5	177.5		2839	+3.5	+2.0	+8458	
הר' ושמ	370		942	−9	−2.4	−2125	
הר' ושמ	211		3512			+1364	
הסנה ש	325		25878	−5	−1.5	−45507	
הפניקס 0.1	724		5680	−11	−1.5	−11309	
הפניקס 0.5	632		906	+19	+3.1	+1261	
המשמר-ראל 1.0	7000						
המשמר-ראל 5.0	3600		162	−30	−.8	−192	
מגדל 1.0	2175		65.0	+40	+1.9	+49.0	
מגדל 5.0	1095		240	−39	−3.4	−240	
סהר ביטוח ג	5725		71.0	−110	−1.9	−371	
סקוריטס ושמ	820		2781	−8	−1.0	−2331	
צור ש	345		1775	−17	−4.7	−10358	
ציון והחזקות 1.0	8730						
ציון והחזקות 5.0	2375		196	+40	+1.7	+147	

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאצא 1.0	5700		14.0	−10	−.2	−90.0	
אינטרנאצא 5.0	2900		437	−100	−3.3	−1224	
מאיר עוא 1.0	1270		817			−834	
מאיר עוא אפ 1	7201		59.0			−64.0	
כלל מדר 1.0	339		9895	+8	+2.4	+14220	
קיסטל 1.0	800	תב	5536	−89	−10.0	−6320	
רמק 0.1	34000					−2.0	
רמק 0.5	10500		40.0			−40.0	

שטרסל א 2.0	7260		884			−424	
שטרסל ב 10.0	5810		1735	−50	−.9	−1634	

שרותים

רלק ג 0.1 שמ	3305		1671	−30	−.9	−2824	
הראל 1.0	3561		11.0			−11.0	
הראל 5.0	2775		56.0			−56.0	
סמנה המסקה 0.1	14012		24.0	−88	−.6	−26.0	
סמנה המל 0.5א	4995		69.0			+31.0	
קדור 0.1	— הפסקת מסחר —						
קדור 1.0	— הפסקת מסחר —						
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —						
מחסני עזריאלי 0.1	— הפסקת מסחר —						
מחסני עזריאלי 0.5	— הפסקת מסחר —						
קנסורטיום 0.1	4135		221			−38.0	
קנסורטיום 0.5	3200		646	−90	−2.7	−1188	
קשל 1.0	— הפסקת מסחר —						
קשל אפ 1	— הפסקת מסחר —						

מלונות ושרותי-תיירות

גלי תור 1.0	— הפסקת מסחר —						
גלי תור 5.0	— הפסקת מסחר —						
מלונות רן 1.0	1600		57.0	−40	−2.3	−350	
מלונות רן 5.0	1085		173	−25	−2.3	−173	
חוף המלונות 0.1	5400		161			−164	
כנם 1.0	2310		140	−90	−3.8	−112	
מלונות ירדן 1.0	2720		28.0	−60	−2.2	−56.0	
* ביצוע חלקי 71.90%							

מחשבים ושרותי מחשב

איכות ושמ	1810	תב	1393	−100	−5.2	−1702	
רשת כרטן 1.0	296		6970			−158	
ת.ל.ל. 0.1	24581		3.0	+900	+3.8	+6.0	
יבוא 1.0	6989		99.0	−310	−4.3	−267	
כלל מחשבים 1.0	12850		86.0	−350	−2.7	−78.0	
מ.ל.ל. 1.0	20000		39.0	−460	−2.3	−53.0	
מ.ל.ל. 5.0	6970		208	−10	−.1	−71.0	
משגר 1.0	850	תב	1062	−51	−5.7	−1132	
משגר אפ 1	697	תב	585	−48	−6.4	−782	
ביקור ושמ	20900		28.0	−100	−.5	−115	
ביקור כפח	12400		110	+100	+.8	+34.0	
תים מחשבים 1.0	1863	תב	999	−137	−6.9	−2635	
תים מחשב אפ 1	18200		20.0	−900	−4.7	−21.0	

מקרקעין ופיתוח

נדלן ביני ופיתוח

אבגדם ביני 1.0	— הפסקת מסחר —						
אבגדם ביני 5.0	— הפסקת מסחר —						
אדן מבנים 1.0	820		775	−10	−1.2	−526	
אדן מבנים 5.0	365		3185	−7	−1.9	−5431	
אמורים ושמ	819		4925	−5	−.6	−5747	
אמורים אפ 1	582		3655	+3	+.6	+3997	
אמורים אגח 3	105.5		6727	−1.0	−.9	−27327	
אילון 1.0	550		12101	−17	−3.0	−27351	
אל-רוב 1.0	1239		813	−55	−4.3	−1639	
אמנונים 1.0	3200		504	+140	+4.6	+1021	
אפריקה 1.0שמ	37480		185	−400	−1.1	−197	
אפריקה ושמ	31100		458	−600	−1.9	−555	
אפריקה אפ 5	16300		169	−340	−2.0	−283	
ארזים 1.0	2390		235	−10	−.4	−165	
ארלון ושמ	2850		1003	−40	−1.4	−621	
ארלון כשמ	1500		1107			−227	
בן-יעקב בת 1.0	3815		124			+191	
ברוכרין ושמ	3150		310			+142	
ברוכרין כשמ	2070		23.0	−18	−.9	−123	
רנקבר 1.0	4466		700	+10	+.2	+400	
דרוקר 1.0	336		385			+168	
דרוקר 5.0	260		951	−10	−3.7	−1246	
דרעי 1.0	6900		110	−100	−1.4	−185	
דרעי 5.0	573		40	−57	−.9	−620	
המטלל 1.0	1611		184	−179	−10.0	−169	
* ביצוע חלקי 88.10%							
המטלל 5.0	1100	תב	158	−60	−5.2	−322	
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —						
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —						
בנסים הבין 1.0	3115		2979	−95	−3.0	−4513	
גב-ים 1.0	4400		399	−5	−.1	−484	
גב-ים 0.5	3125		378	−50	−1.0	−715	
הכשרת הישוב 1.0	59450		303	−1050	−1.7	−398	
ישפר 0.1	3341		957	−60	−1.8	−1460	
ישראלום 1.0	1570		647	−30	−1.9	−601	
ישרס 10.0	— הפסקת מסחר —						
סקר פיתוח 1.0	9007		176	+5	+.1	+491	

כלל נדלן 0.1	449		15632			+346	
לומיר 1.0	4095	תב	13.0	−400	−8.9	−43.0	
לומיר 5.0	1551		250			−57.0	
מת.ב. 1.0	486		20869	+13	+3.3	+10912	
מת.ב אפ 2	215		44162			−17333	
מת.ב אג"ח א	98.0		89956			+20248	
מאגרי ביה 1.0	767		3901			−1580	
מישאל 5.0	334		2750			−80.0	
מנרב 5.0	1370		549	−45	−3.2	−2289	
מר-לו 1.0	666	תב	2220	−60	−8.3	−3063	
לידשפן 1.0	400		630	−15	−3.6	−319	
לידשפן 5.0	138.0		16739	+5.8	+3.8	+13789	
לישפן 1.0	1768		1956			−2431	
לישפן 5.0	952		3272			−3956	
נשת אביב 0.5	7300		140	−100	−1.4	−170	
נכסי אזורים 1.0	850		2541			−581	
סהר חשקעה 1.0	13850		65.0	−200	−1.4	−196	
סהר חשקעה 5.0	9798		78.0	−100	−1.0	−114	
סחף 1.0	6835						
סחף 5.0	3585		268	+100	+2.9	+72.0	
עפר וסלע 1.0	934		2972			−2060	
עד 1.0	— הפסקת מסחר —						
קרסיה 0.1	2660		81.0			−69.0	
קרסיה 0.5	1561		831	−24	−1.5	−591	
רוטבין ושמ	2560		1481	−90	−3.7	−1680	
רוטבין כשמ	1132		839			−945	
רוטבין אפ 2	1178		1099	−15	−1.5	−4044	
רוטבין אג"ח א	98.0		8397			−6870	
רסקו מסחר	7963		481	+713	+10.0	+490	
* ביצוע חלקי 64.10%							
רסקו רג	6875		782	+625	+10.0	+986	
* ביצוע חלקי 61.50%							

חקלאות

מסעי הדר 0.1	3850		524	−57	−1.2	−418	
מסעי הדר 5.5	2342		140	−3	−.1	−151	
מחדרין 0.1	7900		323	−149	−1.9	−994	
נגבי הדרים 1.0	1331		2321	−28	−1.5	−3817	
פרי אור 0.5	3100		100	−60	−1.9	−565	
שג-הר 5.0	12959		199			−79.0	

תעשייה

מזון ומבוק

אסאם 1.0	1462	תב	1070	−258	−15.0	−1811	
גולדפרוסט 1.0	3100		111	−100	−3.1	−217	
גולדפרוסט 5.0	1900		330			−35.0	
גולדפרוסט אפ 1	1424		100	+14	+1.0	+6.0	
דוקס מב ש	3980		1684	+40	+1.0	+561	
דוקס מב מ	4000		1540	+50	+1.3	+1156	
עלכל 1.0	1013		1118	+13	+1.3	+481	
זגלכל 5.0	624		1500	+9	+1.5	+630	
פרי-הה 1.0	— הפסקת מסחר —						
פרי-הה 5.0	— הפסקת מסחר —						
שמר ביה 1.0	19700		88.0	−100	−.5	−157	
שמר ביה 5.0	14758		75.0	−650	−4.2	−32.0	
יצור 1.0	1500		542	−50	−3.2	−551	
יצור א 5.0	1805		255	+2	+.2	+325	
מן 1 פ"ח	12300	תב	15.0	−1200	−8.9	−26.0	
מן 5 פ"ח	6800	תב	28.0	−520	−7.1	−75.0	
סנפרוסט 1.0	11930		184			−86.0	
עלית 0.1	18230		300	+30	+.2	+107	
עמים ב 0.5	391		6731	+2	+.5	+3121	
שלמה אנגל 1.0	2860		92.0	−20	−.7	−92.0	
שמן מבוכ ש	5260		516	+160	+2.1	+806	

מקסטיל והלבשה

ארגנ 1.0	531		3338	−2	−.4	−3770	
אשדים 1.0	1460		140	−50	−3.3	−584	
אשוקן ברוך 1 שמ	640	תב	3147	−65	−9.2	−4822	
אשוקן ברוך 5 שמ	410		2051	−20	−4.7	−4474	
ארגמן רג ש	16050		238	−450	−2.7	−399	
דלתא-גליל 1.0	2990		908			+177	
דלתא-גליל א 5.0	2120		597			−341	
מסרות מאוחד 1.	1708		46.4	+37	+2.2	+46.4	
מסרות מאוחד 5.	980		100	+30	+3.5	+25.0	
וישלגן 1.0	1430		410	−70	−4.7	−1051	
וישלגן 5.0	940		212	−10	−1.1	−212	
ודרינן 1.0	8150		227	−320	−3.8	−256	
דיקת 1.0	1890		267	+39	+2.1	+86.0	
דיקת 5.0	1240		1210			−1792	
לודזיה 0.1	2549		328	+46	+1.8	+154	
לודזיה 0.4	1263		600			−71.0	
ליגת 1.0	755		4142			−1301	
מים גליל 1.0	610	תב	1430	−40	−6.2	−3655	
מקט 0.1	5340		612			−520	
מקט 0.5	2761		963	−9	−.3	−851	
עמ 1.0	13850		58.0	+400	+3.0	+73.0	
עים 5.0	7300		274			−48.0	
עמק 1.0	1700		1167	+45	+2.7	+1198	
פלגות א 0.1	3690		975	−15	−1.5	−1788	
פלגות ב 0.4	2510		5200	−60	−2.3	−4987	
שליגן א 0.5	8400		253	−100	−1.2	−185	
מרגוד 1.0	3501		204	−98	−2.7	−121	
גיבור סברינה	14700		47.0	−295	−2.0	−70.0	
תעש רומדין 1.0	2850		1249			+960	

מחכת ומוצריה

אפקנזן 5.0	2560	תב	499	−140	−5.2	−799	
אורדן 10.0	7030	תב	350	−550	−7.3	−679	
אורדן 50.0	6200	תב	83.0	−350	−5.3	−369	
אלומיה 1.0	5980		25.0	+60	+1.0	+127	
אלומיה 5.0	4380			+45	+1.0	+200	
כבלים ש	29700		13.0	−100	−.3	−13.0	
תחבורה 1.0	8400		34.0	−186	−2.2	−64.0	
תחבורה 5.0	5130		235	−120	−2.3	−498	
תחבורה אופציה	4150		662			−260	
דיקה 1.0	5600		20.0			+5.4	
דיקה 5.0	2380		379	−30	−1.2	−695	
קסטאות פח 1.0	2505		2527	−15	−.6	−3636	
קסטאות פח 5.0	2310		496			+31.0	
מתבת סרגנה 1.0	2285	תב	479	−130	−5.4	−673	
כבלי ציון 1.0	2405 *		783	+40	+1.7	+703	
* ביצוע חלקי 98.00%							
כבלי ציון אפ 5.0	1340		3632	−9	−.7	−5259	
כבלי ציון אפ 3	640 *		1820	+10	+1.6	+1155	
* ביצוע חלקי 98.00%							
מרגן 1.0	— הפסקת מסחר —						
מרגן אפ א	— הפסקת מסחר —						
קרסני 1.0	1334	קו	44	+5.8	+90586		
קרסני 5.0	746	קו	36	+5.1	+110435		
נחשתן 0.1	35950		27.0			−29.0	
נחשתן 0.5	11710		27.0			−7.0	
מסר פלדה 1.0	14175		162	+80	+6	+217	
קיבוץ 1.0	1201		566			−41.0	
קיבוץ 5.0	658		1424			+762	
קליל 1.0	7000		202			−141	
קליל 5.0	4345		206			−61.0	
שלוחות 5.0	5901		218	+80	+1.4	+63.0	
תעשיות לכיש 1.0	1100		1189			+313	
תעשיות לכיש 5.0	608 *		1318	−1	−.2	−2049	
* ביצוע חלקי 88.00%							

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 5.0	383000		20.0	−6000	−1.5	−37.0	
אלקו 0.1	7600	תב	55.0	−450	−5.6	−91.0	
אלקו 0.25 מ	3610		19.0	−40	−1.1	−19.0	
אלקטרה 0.1	23170		16.0	−80	−.3	−63.0	
אלקטרה א 0.5	13500		287	−600	−4.5	−783	
אלדן 3.0	292000		20.0	−60000	−5.5	−58.0	
אריק 0.02 ש"ח	31650		89.0	−900	−2.5	−90.0	
כלל תעש אלקטרו	2080		883			−1176	
מטקטרוניקס 1.0	2000		1169	−80	−6.4	−3686	
מטקטרוניקס 5.0	1406		1684	−85	−4.8	−3276	
מיקומגנר ושמ	520		2772	−22	−8.0	−2538	
מיקומגנר כשמ	326		2583	−22	−8.6	−8009	
ציקלון ושמ	2278		319			+156	
ציקלון כשמ	1005		546	−15	−1.5	−842	
קצשטין אדלר 1.	4949 *		106	+49	+1.8	+16.8	
* ביצוע חלקי 92.00%							
קצשטין אדלר 5.	3460		86.0	+100	+3.0	+86.0	
תאגת 1.0	4300		271	+112	+2.7	+340	
תאגת 5.0	1845		1046	−70	−3.7	−2031	

ת.אגת. אפ 1	17000	תב	10.0	−1000	−5.6	−10.0	
תראה 1.0	7650		136	−270	−3.4	−385	

מוצרי בניה

אי.ב.בלל בניה 1.	985		1385			+117	
אי.ב.בנין אפ א	474		1160			−190	
אי.ב.בנין אפח	105.0		42000			−69241	
אלקל 5.0	10950		65.0	−250	−2.2	−102	
אקרשטין ושמ	850		1665	−34	−3.9	−2775	
אקרשטין כשמ	610		792	−5	−.8	−222	
אקרשטין אפ א	344		4476			−3114	
אקרשטין אג"ח 1	97.0		31701			+15056	
כשון ותיר 1.0	— הפסקת מסחר —						
כשון ותיר 5.0	— הפסקת מסחר —						
בי-מן 1.0	— הפסקת מסחר —						
בי-מן 5.0	— הפסקת מסחר —						
מרמוסטנס 1.0	7000		21.3	−300	−4.1	−36.9	
מרמוסטנס 5.0	2550		327	−50	−1.9	−285	
מ.ל.ב. 1.0	915		285	−24	−2.6	−151	
מ.ל.ב. 5.0	590	תב	488	−47	−7.4	−443	
מחלל חשק כמעט	5450 *		18.0	−250	−4.4	−75.0	
* ביצוע חלקי 72.00%							
מחציה ולשכן 1	— לא נסחר —						
מחציה ולשכן 5	11500					+3.0	

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	16500		115	−500	−2.9	−366	
אליאנס כ 200.0	2460		171	+90	+3.6	+229	
גל תעשיות 1.0	11900		65.0	−150	−1.2	−65.0	
גל תעשיות 5.0	7498		74.0	−2		−28.0

בעריכת מוריה אבנימלך

סולל בונה – להיות או לחדול

זנבר ושילו נאבקים לא רק על ריווחיות „סולל בונה" אלא גם על דמותו של משק העובדים

מאת מוריה אבנימלך

„סולל בונה" נמצא עתה בתהליך יישום תוכנית הבראה מתוחה, שתכליתה לייעל את הקונצרן ולהעלותו מחדש על דרך המלך של גוף כלכלי – קטן מבעבר – אך ריווחי.

ראשי הקונצרן, יו"ר מועצת המנהלים, משה זנבר, המנכ"ל, אהוד שילו, נאבקים היום לא רק על הבראת החברה שנמשכה להחלטתם, אלא על דמותו של משק העובדים והאידיאולוגיה המנחה אותה שכר גבוה יותר ממוסס על פירוק גבוה, קיום מפעלים ריווחיים, ושיתוף העובדים בריווחים אלו.

התפטרות שהגיש יו"ר מועצת המנהלים, משה זנבר, ביום שלישי שעבר ושהצטרף אליה המנכ"ל, אהוד שילו ביום חמישי האחרון, מבטאת את הכרתם שקבלת „פסיקת הברפלד" מערערת את האידיאולוגיה וייחודית של חברת העובדים, ומדרשת מהעובדים התייעלות ומסירות ומבטיחה להם, תמורת זאת, שכר הולם.

„פסיקת הברפלד" תעלה ל„סולל בונה" כ־2 מיליון דולר לחודש, ובסך הכל כ־7½ מיליון דולר. נוסף, הסכימה הנהלת סולל בונה לתת ותוספת שכר לעובדים החל מיולי 1987 – לאחר שיפורד ב־1000 עובדים נוספים שתרומתם לחברה קטנה, ותוך קבלת ולווה ממשלתית שתאפשר ביצוע קטע זה בתהליך ההבראה. העיקרון ברור: קודם התייעלות ואחר כך תוספת שכר. הברפלד מציע „אידיאולוגיה" שונה: תוספת שכר ללא קשר להתייעלות.

„אידיאולוגיה" זו מצאה מסילות ללבם של כמה מנציגי העובדים במועצת המנהלים, ולגוף הקרוי „עדות הגג". בעוד מרבית נציגי העובדים, המהווים שליש ממועצת המנהלים של סולל בונה, תומכים בתכנית ההבראה שהגישה הנהלה אומר „ועד הפעולה" על נציגי העובדים בדירקטוריון לקחת חלק בהחלטות קשות ולא־פופולריות. כך יוצא שרב נציגי העובדים בדירקטוריון, אלו התומכים בתכנית ההתייעלות, נעדרים מישיבות הדירקטוריון החשובות.

ענף הבנייה והתשתית נמצא כיום במשבר מתמשך. מספר התחלות בנייה בשנת 1986 – מספר המחזה אינו־קטנה לרמת המפעלות בענף – הנמכנס לכשליש בהשוואה לשנת 1975. יתר על כן, לענף חודר כח עבודה זול שמקורו בשטחים. ודרך היחידה של „סולל בונה" לשמור על כושר התחרות שלה, כדי לזכות במכרזים ובעבודות, היתה התייעלות והתאמת גודל הקונצרן לתנאים החדשים בענף. ההחלטות קשות, אולם במצב של להיות יעיל או לחדול ובחירה הראשונה עדיפה.

מוכיר חברת העובדים, ישראל קיסר ומנכ"ל חברת העובדים, דני רחוליה, ביקשו מזנבר ושילו להשהות את התפטרותם. שילו – הסכים לדחיית התפטרותו לתקופה קצרה. זנבר – סירב, ודירקטוריון „סולל בונה" שהתכנס אמש היה אמור לקבל או לדחות את התפטרותו. ראשי חברת העובדים ובינו, לפעמים, איחמו בתפיסת הנהלת סולל בונה גידול בפירון ושכר הולם.

„כלל תעשיות" לא תגדיל את השכר הריאלי ב־1987

מאת מוריה אבנימלך

„כלל־תעשיות" קבעה מדיניות שכר „בהתאם ליכולתה" לשנת 1987. בעיצוב מדיניות השכר לשנה הבאה לקחה הנהלת „כלל־תעשיות" בחשבון, כי תיאלץ לעבור שורה של שביתות. לאחר שביתות על רקע שכר באזורן בסנפרוסט, במשאבות סלע בבית שמש ובכיתון, הצליחה „כלל תעשיות" לחתום הסכמי שכר עם העובדים המבטיחים שכר בהתאם ליכולת המפעלים לשלם. דברים אלו סיפר מנכ"ל כלל־תעשיות, עמוס מרידיס, בכנס של המיל על אסטרטגיה עסקית ל־1987. מרידיס יצין גם לקונצרן כור, שיוצג בכנס ע"י דוד גולומב, לעמוד על שלו בתחום השכר, ולא להעלות שכר ריאלי ב־1987.

מנכ"ל כלל־תעשיות פירט את הנחות שעליהן מתבססת תכנית העבודה של כלל־תעשיות, לשנת 1987 כדלקמן־שר:

★ שכר – לא יהיה גידול ריאלי.

★ ריבית – תישאר ברמה גבוהה של 18% לשנה.

★ המשך פיגור בין שערי החליפין לקצב האינפלציה, כאשר באמצע שנת 1987 יהיה תיאום של שער החליפין למדינת ההפרש בין השניים.

★ לא תהיה רפורמה משמעותית בשוק ההון.

★ לא תהיה רפורמה משמעותית (מבחינת התעשייה) במיסוי.

בהתחשב בתחזית זו, חזתה מרזיים שב־1987 תהיה שנה קשה ביותר לתעשייה, אשר תעמוד בפני תחרות קשה של היצוא, ותייקדיות התשומות המקומיות והמשך המדיניות של הון־שר עידוד ליצוא.

הצמיחה תיאלץ לוותר – מעריך מנכ"ל כלל. שנת 1987 תהיה אף היא „שנה מבחנת", כבישוי שסבע טגן שר האוצר לגבי שנת 1986, שהצמיחה ל„עשור האבוד" לצמיחה כלכלית.

למרות התחזית הקשה לתעשייה קרא מנכ"ל כלל לממשלה לשמור על תקציב מאוזן, וכן לא להכבס לוקח הרוחב ולא לשחת את המטבע. פיחות של 3% יעדיר את היצוא כמו פיחות של 30%, קבע מרזיים.

„כור" מכין את מפעליו לגידול בעלויות ללא פיצוי

תכנית העבודה של „כור" לשנת 1987 כבויה על הנחות שונות מזו של „כלל־תעשיות". דוד גולומב, מנהל אגף תכנון ב„כור", הציג את הנחיות „כור" למפעליה באשר להתפתחויות הצפויות ב־1987 כדלקמן:

★ שכר – תוויה עליה ריאלית.

★ עלויות – יעלו.

★ מדיניות ממשלתית – עד סוף יוני 1987 לא צפויה פעולה בתחום שינוי שער החליפין. לאחר מכן תוויה התאמת מחירים יומיים.

★ הסקטור הציבורי לא יקמן. הרעון הממשלתי שקטן בשנה האחרונה – ישוב ויגדל.

הסיכון שנת 1987, שהיא „שנת כשר" (על משקל שנת־כושר) תבוחנו, והשנה שאחריה היא, כזכור, שנת בחירות.

הסכמת פרט אנד ויטני לעמוד בהבטחות פותחת הדלת לתעשיה האווירית

ל„אורמת עדיין אין „הצעה" אלא רק „רעיון"

מאת אריה אדר

שר־הכלכלה גד יעקבי הגיע למסקנה, כי ל„מנועי בית־שמש" יש „זכות קיום כלכלי לטווח ארוך ויש סיכוי לשקמו בתנאים, שאפשר ליצור אותם", נודע לטופר „דבר".

חוזדה עומדת לסכם את עמדתה ביום ב' הבא. השרים יעקבי וארנס, שעליהם הוטל לגבש המלצות לחוזדה בראשות מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס, יסכמו עמדתם לקראת סוף השבוע. לפי שעה נראית *הצעתה של התעשיה האווירית* סבירה ביותר, אולם קיימת ציפיה *לקראת פגישת צמד השרים עם מנכ"ל „אורמת"* יהודה ברזיצקי מחר.

נציגי „פרט אנד ויטני" קבעו כי ל„מנועי בית־שמש" יש עתיד כלכלי, בתנאי שישופר ניהולו. „אורמת" נמצאת בבעלות משותפת של משפחת ברזניצקי החברה האמריקאית „גרדיאן", השייכת לשניים מראשי הפעילים ב„בזק המשימה".

בתשובה על שאלת סופר „דבר" אמר אמש מקור בכיר ב„אורמת", כי לחברה אין „הצעה" לרכוש את המפעל, אלא „רעיון" בלבד. המנכ"ל ברזניצקי, הנמצא עתה בארה"ב, הוא איש המקצוע היכול לגבש הצעה, והוא ישוב לארץ רק לקראת הפגישה עם השרים יעקבי וארנס. רק אז יתברר, אם יש ממש ב„רעיון" של „אורמת".

בסוף השבוע שעברנפגשו שני השרים עם ראשי „תעשיית אביתר תעופה", תא"ת. החברה אינה מציעה לרכוש את המפעל, אולם הכיעה רצונה, כי יש לו עתיד כלכלי. היא תהיה מוכנה לספק למפעל ידע ועזרה בשיקומו.

הרשות לני"ע תגבש הנחיות חדשות לאחריות חתמים ונאמנים

מאת יואב יצחק

ראשי הרשות לניירות ערך יפאו ברבים עם החתמים, הנאמנים, במטרה לגבש הנחיות נוספות בעניין אחריותם בביצוע הנפקות.

דבר זה־קיבל עתה משנה חשיבות, לנוכח החלטת הבורסה ביום חמישי שחלף – לחדול מהתערבותם בעניין הבטחונות שורשה, *להבטחת פרעון אגרות חוב* הניתנות להמרה במניות.

ברשות לניירות ערך מדגישים, כי בשלב זה השיחות אינן פורמאליות, וכי הן נועדו להבטיח כי לא ייווצר במערכת חלל ריק כתוצאה מנסיגת הבורסה מעמדתה העקרונית בענין הבטחונות, *להבטחת פרעון אג"ח הניתנות להמרה במניות.*

החלטת הבורסה – שהתקבלה בישיבת הדירקטוריון בהצבעה חשאית ביום חמישי שחלף – היתה בהתאם לדעת הרשות לניירות ערך בבעלות משותפת של משפחת ברזניצקי החברה האמריקאית „גרדיאן", השייכת לשניים מראשי הפעילים ב„בזק המשימה".

בתשובה על שאלת סופר „דבר" אמר אמש מקור בכיר ב„אורמת", כי לחברה אין „הצעה" לרכוש את המפעל, אלא „רעיון" בלבד. המנכ"ל ברזניצקי, הנמצא עתה בארה"ב, הוא איש המקצוע היכול לגבש הצעה, והוא ישוב לארץ רק לקראת הפגישה עם השרים יעקבי וארנס. רק אז יתברר, אם יש ממש ב„רעיון" של „אורמת".

בסוף השבוע שעברנפגשו שני השרים עם ראשי „תעשיית אביתר תעופה", תא"ת. החברה אינה מציעה לרכוש את המפעל, אולם הביעה רצונה, כי יש לו עתיד כלכלי. היא תהיה מוכנה לספק למפעל ידע ועזרה בשיקומו.

„אגד" ו„דן" מתחרות על חברת האוטובוסים של באר־שבע

מאת שלמה קרמר

„אגד" ו„דן" מתחרות על רכישת חברת האוטובוסים העירונית של באר־שבע.

ההחלטה על מכירת חברת האוטובוסים העירונית בבאר־שבע התקבלה בלחץ של משרד האוצר, במסגרת הסכם לפתרון המשבר הכספי של עיריית באר שבע. חברת האוטובוסים המקומית היא חברה רווחית, ואפיה המודדות קשה בין החברות על השליטה והבעלות בה.

בשלב זה טרם נפלה החלטה מי מהחברות תזכה, אך להערכת פקידים ממשלתיים סיכוי „דן" טובים יותר, עקב מדיניות שר התחבורה חיים קורפו לצמצום ריכוז התחבורה הציבורית בידי חברה אחת. מאגר ש„אגד" גדולה יותר, נוטה משרד התחבורה לעכיר את הבעלות בחברה הבאר־שבעית לידי „דן". לטופר „דבר" נודע, כי לעיריית באר שבע לא היה עניין ראשוני במכירת חברת האוטובוסים, והחלטה למכרה נפלה בלית ברירה, על רקע המצב הכספי הקשה של העיריה.

„רים" רכשה את רהיטי „מבט" בנתיבות מהסוכנות היהודית

מאת אמיר רוזנבליט

מפעל רהיטי „מבט" בנתיבות, אשר היה בחודשים האחרונים בסכנת סגירה, לאחר שצבר הפסדים מצטברים בכמיליון דולר, נמכר השבוע לחברת „רים". המפעל, שהיה בבעלות הסוכנות היהודית, מייצר מבנים ומדרי שינה, וחלקם ליצוא. הוא מעסיק כ־60 עובדים, רובם תושבי העיירה נתיבות. החל מחודש יוני הלוה, צבר המפעל הפסדים שהסתכמו בכ־300 אלף דולר לחודש. בחודשים האחרונים לא התקבלו הזמנות למוצרי המפעל והנהלה לא היתה מסוגלת לשלם משכורות לעובדים. על רקע זה הושבת המפעל מספר פעמים במהלך השנה.

מזכיר מועצת פועלי נתיבות, אשר עוריה, מסר אתמול לטופר „דבר" כי בעקבות רכישת המפעל, *על־ידי חברת „רים"*, נחתמו הסכמי־עבודה חדשים בין העובדים לבין הנהלת המפעל. הסכם־תנאי השכר שנקבעו לדברי, בלשכת התעסוקה בישוב רשומים כיום כ־100 מובטלים, המהווים כשבעה אחוזים מכוח התעסוקה במקום. עוריה ציין, כי באזורנה זל שיפור במצב התעסוקה בישוב, עם חידוש העבודה בבתי־האריזה האזוריים, שקלטו מאות מובטלים. יחד עם זאת, נמסר לאזורנה מפעל „קנקור", ליצור מערכות אנטנה אלקטרוניות, לאחר שבעלי־המקלעה לקשיים כספיים ו„דנדר" מוטאר.

הנהגת שעון קיץ מ־1974 היתה חוסכת 60 מיליון דולר

אם יופעל, צפוי הסכון של אחוז וחצי מצריכת החשמל

מאת סופרת „דבר"

משרד האנרגיה התשתית ממליץ על הנהגת שעון הקיץ באופן קבוע מדי קיץ לאור החסכון בצריכת החשמל – שהושג כתוצאה מהפעלתו. כך אמר מנכ"ל משרד האנרגיה התשתית ד"ר נתן ארד לאחר בחינה של הדין וחשבון בנושא זה, שהושג לו על ידי ועדת מעקב מיוחדת, שבחנה את השפעת שעון הקיץ על החסכון בצריכת החשמל. המשרד ממליץ על הפעלת שעון קיץ במשך 6 חודשים בשנה, כנהוג בכל מדינות השוק המשותף, לעומת פחות מ־4 חודשים שהונהג בארץ בשנת 1986.

מחד"ח עולה כי הנהגת שעון הקיץ הביאה לחסכון של כאחוז וחצי בצריכה היומית של החשמל. במונחים של מחירי החשמל בשנת 1986, החסכון מגיע לכ־5.5 מיליון דולר בשנה.

בועדה השתתפו נציג משרד האנרגיה, דוד אזן (יו"ר), נציג התאחדות התעשיינים תנציג חברת החשמל. המודל הסטטיסטי לבדיקת החסכון בחשמל הוכן על־ידי מנהל המעבדה לסטטיסטיקה בטכניון, פרופסור פאול פיגין.

הועדה אמרה – בהתבסס על המודל הסטטיסטי – את החסכון במחירי דלק שהיה מושג לו היה מהנהג שעון קיץ באופן רצוף החל משנת 1974 ביותר מ־60 מיליון דולר, במחירי הדלק הנמוכים של היום. אם שעון הקיץ יופעל במשך ארבעה וחצי חודשים בשנה, צפוי חסכון של אחוז וחצי מצריכת הדלק בשנים הבאות.

הועדה מעלה לשוב ולבדוק את השפעת החלת שעון הקיץ של החסכון באנרגיה בעוד מספר שנים כדי לראות אם מגמת החסכון לטווח ארוך ממבישה להתקיים בשיעור זה.

„רכב" מכין את מפעליו לגידול בעלויות ללא פיצוי

תכנית העבודה של „כור" לשנת 1987 כבויה על הנחות שונות מזו של „כלל־תעשיות". דוד גולומב, מנהל אגף תכנון ב„כור", הציג את הנחיות „כור" למפעליה באשר להתפתחויות הצפויות ב־1987 כדלקמן:

★ שכר – תוויה עליה ריאלית.

★ עלויות – יעלו.

★ מדיניות ממשלתית – עד סוף יוני 1987 לא צפויה פעולה בתחום שינוי שער החליפין. לאחר מכן תוויה התאמת מחירים יומיים.

★ הסקטור הציבורי לא יקמן. הרעון הממשלתי שקטן בשנה האחרונה – ישוב ויגדל.

הסיכון שנת 1987, שהיא „שנת כשר" (על משקל שנת־כושר) תבוחנו, והשנה שאחריה היא, כזכור, שנת בחירות.

„אגד" ו„דן" מתחרות על חברת האוטובוסים של באר־שבע

מאת שלמה קרמר

„אגד" ו„דן" מתחרות על רכישת חברת האוטובוסים העירונית של באר־שבע.

ההחלטה על מכירת חברת האוטובוסים העירונית בבאר־שבע התקבלה בלחץ של משרד האוצר, במסגרת הסכם לפתרון המשבר הכספי של עיריית באר שבע. חברת האוטובוסים המקומית היא חברה רווחית, ואפיה המודדות קשה בין החברות על השליטה והבעלות בה.

בשלב זה טרם נפלה החלטה מי מהחברות תזכה, אך להערכת פקידים ממשלתיים סיכוי „דן" טובים יותר, עקב מדיניות שר התחבורה חיים קורפו לצמצום ריכוז התחבורה הציבורית בידי חברה אחת. מאגר ש„אגד" גדולה יותר, נוטה משרד התחבורה לעכיר את הבעלות בחברה הבאר־שבעית לידי „דן". לטופר „דבר" נודע, כי לעיריית באר שבע לא היה עניין ראשוני במכירת חברת האוטובוסים, והחלטה למכרה נפלה בלית ברירה, על רקע המצב הכספי הקשה של העיריה.

הקלה למשתכנים: בנק הפועלים מגדיל הלוואות לדיור ל־50 אלף שקל

מאת יואב יצחק

בנק הפועלים מגריל את סכום ההלוואות לרכישת דירה לתקרה של 50 אלף שקלים. ההלוואות יהיו לתקופה של 10 שנים, בתנאי הצמדה למדד וריבית צמודה של 13% לשנה.

הגדלת מסגרת ההלוואות נובעת מהאמצעים הכספיים הגדילים שנוצרו בעקבות המאפשרים מתן הלוואות בהיקף כספי גדול יותר, ומהשינוי במדיניות האשראי של הבנקים. המעריכים עתה להקצות אשראי למספר רב של לקוחות פרטיים על פני מתן אשראי בסכומים גדולים ללקוחות עסקיים גדולים.

לפי הודעת בנק הפועלים, המשכנתאות תהייה עד 50% מערך הדירה הנרכשת. בדירות חדשות ייקבע ערך הדירה לפי תוחה הרכישה, ובדירות מיד שניה – על פי הערכת שמאי מטעם הבנק.

ההלוואות המוגדלות כוללות הלוואה משלימה מכספי בנק „משכן", הנמצא בשליטת בנק הפועלים, עד לסכום של 22.5 אלף ש"ח, והלוואה נוספת בסכום של 27.5 אלף ש"ח, שתינתן כאמור מכספי בנק הפועלים.

יצוין, כי גם בנק לאומי מספק ללקוחות הלוואות גדולות, המגיעות ל־45 אלף שקלים.

יצוא „אלקטרה" ב־1986 גדל ב־35 אחוז

סתכם ב־8.5 מיליון דולר

מאת סופרת „דבר"

יצוא חברת „אלקטרה" לשנת 86 סתכם בכ־8.5 מליון דולר. עליה של כ־35% לעומת יצוא השנה שעברה שהגיע ל־6.3 מליון דולר.

העליה החדה היתה תוצאה של המעמד החדיה ביצוא מוצרים אפה ובישול לשוקים החדשים היציבים באירופה ובארה"ב ויצוא מעבר למצופה למדינות העולם השלישי.

בתי תוכנה דורשים מעמד חברה תעשייתית לצורך הטבות מס

מאת יואב יצחק

ארגון בתי התוכנה בישראל שליד התאחדות התעשיינים מכנס ביום רביעי והקרב אסיפה כללית, כאשר על סדר היו תועלה תביעתם להכיר בענף התוכנה כענף תעשייתי לכל דבר.

ארגון בתי התוכנה, המאגד כ־70 בתי תוכנה, יקיים אסיפה זו, לנוכח התפתחויות האחרונות בנושא זה והכרת בית המשפט בשתני בתי תוכנה מחברות תעשייתיות לצורך הטבות מס.

האסיפה מתכנסת בברכת התאחדות התעשיינים. נשיא התאחדות התעשיינים, רב לאוסמן, שיגר מכתב לשר האוצר משה נסים הדש לכנס את ועדת השרים לקבל החלטה בעניין זה.

הרשות לניירות ערך מגבשת הנחיות לאחריות חתמים ונאמנים

מאת יואב יצחק

ראשי הרשות לניירות ערך יפאו ברבים עם החתמים, הנאמנים, במטרה לגבש הנחיות נוספות בעניין אחריותם בביצוע הנפקות.

דבר זה־קיבל עתה משנה חשיבות, לנוכח החלטת הבורסה ביום חמישי שחלף – לחדול מהתערבותם בעניין הבטחונות שורשה, *להבטחת פרעון אגרות חוב* הניתנות להמרה במניות.

ההסכם קיבל את ברכתו של מזכיר מועצת פועלי רעננה, יחיא אברהם, והוא מבטיח שמירת עצמאות קואופ רעננה שימשיך לקיים מערכת מאוזנת נפרדת.

רשתות הקואופ ישתפו פעולה

קואופ הריבוע הבחול וקואופ רעננה תתמו על הסכם לשיתוף פעולה ביניהם. שתי רשתות השיווק יקיימו מדיניות מסחרית אחידה, *קניות משותפות ומבצעי מכירה* ופרסום אחידים. קואופ הריבוע הבחול גם יתן שירותי מיחשוב לקואופ רעננה.

ההסכם קיבל את ברכתו של מזכיר מועצת פועלי רעננה, יחיא אברהם, והוא מבטיח שמירת עצמאות קואופ רעננה שימשיך לקיים מערכת מאוזנת נפרדת.

ראשי ענף הבניה לראש הממשלה:

המשבר המתמשך בענף הבניה יגרום לפיטורי אלפי עובדים ויסכן קיום חברות בנייה ותשתית

מאת סופרת „דבר"

המשבר המתמשך בענף הבנייה יגרום לפטורי אלפי עובדים נוספים על אלפים העובדים שכבר פוטרו בשנה האחרונה. אם לא יופשרו מיד תקציבים לביצוע עבודות יש סכנה לקיום חברות בנייה ותשתית. באזהרה זו יצאו ראשי המוסד המאוחד לבנין.

ראשי המוסד, יצחק ברדב ואבי ארנסון, תובעים לקיים פגישה דחופה עם ראש הממשלה, יצחק שמיר כדי להעמידו על חומרת המצב בענף שהוא, כן המובילים במשק אין לו כל תחליף.

ענף הבנייה והתשתית מספק תעסוקה לעשרות אלפי עובדים בענפי התעשיה הרבים הנסמכים עליו. הירידה המתמשכת בהיקף הפעילות בשנים האחרונות, כבר פגעה קשות בשורה ארוכה של חברות ותפגע בעתיד הקרוב מחברות נוספות.

בשל הירידה התלולה בהיקף הפעילות מתשנה מאצנם ציוד בנייה ותשתית יקר והלקו נמכר בחו"ל או למשקיעים מעבר לגבולות הקו הירוק. במצב זה עלול המשק הישראלי כולו להיקלע למשבר אמר, כאשר יתחיל שלב הנמיכה ולא ימצא ציוד וכוחאדם מתאים לביצוע העבודות שידרשו", טוענים ראשי ענף הבנייה בפניותם לראש הממשלה.

התחלות בנייה ירדו לשליש

היקף התחלות בנייה למגורים ב־1986 יגיע לכשליש מהיקפו ב־1975: ב־1975 היו 51.6 אלף התחלות בנייה בהשוואה ל־12.8 אלף בתשעת החודשים הראשונים של 1986 (שהם כ־17 אלף, בניפוח המספר הזה לכל השנה). לסיעת ראשי הענף, קבלנים חוששים היום להתחיל בבנייה חדשה בשל חוסר הודאות באשר להתפתחויות הצפויות.

תמונה דומה מצטיירת בנושא עבודות עפר – סלילת כבישים, הנחת צנרות מים ועבודות תיעול, שהיקפן ירד. מצב חברות תשתית ועפר, שיש להן חשיבות לאומית, נפגע ביתר.

קשיים בעבודות עפר

יש לציין, כי גם בכל הקשור לסלילת כבישים, הנחת צינורות מים, וביצוע עבודות תיעול קיימת ירידה בהיקף הפעילות. ירידה זו מחמירה את מצבן של חברות התשתית והעפר שיש להן חשיבות לאומית מבחינה ראשונה.

ראשי ענף הבנייה תובעים התערבותו של ראש הממשלה במציאת פתרון יסודי למצב הענף.

מפטרים פועלים ישראלים ושוכרים פועלים מ„השטחים"

כתוצאה מהמשבר המתמר בענף הבנייה פוטרו אלפי עובדים ואלפים נמצאים על סף פיטורים. אולם בעוד במספר המועסקים בישראל חלה ירידה חמורה, עלה מספרם של המועסקים מ„השטחים". מספר העובדים מישראל בענף הבנייה ירד בסוף שנת 1985 מ־70,800 ל־63,800 בסוף חודש יוני 1986, ומגמת הירידה נמשכת גם בחודשים האחרונים, ובמיוחד בחלקת פרישת מומחים בענף. לעומת זאת הועסקו בענף בסוף שנת 1985 45,300 עובדים מ„שטחים" ובסוף חודש יוני 1986 גדל ממספרם לכדי 46,200 עובדים.

קבוצה של 70 מובטלים פוטרה מעבודתה בבסיסי צה"ל בצפון

מאת שמעון וייס

קבוצה של כשבעים פועלים מובטלים שפשרו כבר לפני כשלוש שנים ממפעלי תעשיה ומקומות עבודה בטבריה והאוזר ובסיבוי לשכת התעסוקה בציר סודרו לעבודה בבסיס צה"ל באזור, פוטרה בימים אלה, גם מעבודתה זו עלפי דרישת משרד האוצר, זאת למרות שהפועלים המפוטרים מוסיפים לקבל דמי אבטלה ואבטחת הכנסה כאילו הוסיפו לעבוד בבסיס הצבאי.

מתברר כי הקבוצה של הפועלים המובטלים שגילם נע בין ארבעים לחמישים וכולם תושבי טבריה סודרה לעבודה בתיקון ושיפוץ סנקים בבסיסי צה"ל לפני כעשרה חודשים וביצעה את עבודתה בצורה מושלמת ולשביעות רצון המזמנים. הפועלים קיבלו את משכורתם משירות התעסוקה ובמסך העבודה אף קיבלו תעודות הוקרה ממפקדי הבסיס על תרומתם ומסירותם.

ירידות אחרונות

הלוח הנפוץ ביותר

הלוח הכללי

רכב

מכוניות

ריהוט

ריפוי והרזיה

רהיטים

מקררים

טלוויזיות

עתיקות

ציבי אמבטיות

שרותי מעליות

הכרויות

פוליש וזקיון

שוק הטיאטרון

בעיות תוך כדי יישום ההסכם עם אחיות בתי"ח

מאת רנקה הרנרש,
סופרת „דבר"

נציגות אחיות בתי החולים נפגשה אתמול עם יו"ר האגף לאיגוד המקצועי חיים הברפלד לדיון באי־הבנות ובעיות המתעוררות תוך יישום ההסכם, שנחתם לא מזמן עם המעסיקים. לפגישה עם הברפלד בלשכתו קדמה ישיבה של מטה המאבק של האחיות החולה בה, כי מערכת היחסים בין משרדי הבריאות והאוצר איננה מעניינם של עובדי הסיעוד בבתי החולים ואת ההסכם שנחתם איתם יש לכבד.

בפגישת נציגות האחיות אצל הברפלד השתתפה חנה פלור, הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד הארצי, יועצים משפטיים וכלכליים. לדברי מ"מ מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר משה משיח, בשיחה עם סופרת „דבר", קיימת רק בעיה אחת, „כבדה", ביישום ההסכם עם האחיות: סעיף התנאים הפיסיים והעומסים בעבודת האחיות והאחים בבתי החולים. סעיף זה כולל עניני ריזה, הסעות וכיוצא ונעשא כולו – על אף שההסכם נחתם מזמן, עדיין נמצא בדיון בין שרת הבריאות והאוצר.

לדברי ד"ר משיח ענין תוספת 1500 תקנים לבתי החולים הציבוריים סוכם על כל פרטיו בסוף השבוע האחרון וביומים אלה יקבלו כל בתי החולים הנהיות ממשרד הבריאות, שיאפשרו לכל בית חולים לקבל אחיות נוספות לעבודה החל מ־15 בחודש, בהתאם למספר התקנים שאושר לכל מקום.

הטעויות שנפלו האחרונה של אחיות בתי החולים המשלתיים כבר תוקנו והכספים הועברו להשבונות בבנקים. מתוך 5000 אחיות ל־40 לא נכללה במשכורת תוספת בית חולים, שמקבלות האחיות בעקבות ההסכם, ול־70 נעשו חישובים מוקטנים בתשלום הקילומטראז'. ד"ר משיח אמר, כי המשרד בודק זאת.

● **בבית החולים „מאיר"** בכפר־סבא נחנכה אתמול יחידה לטיפול נשימתי נמרץ, המסונפת למחלקת הריאות של בית החולים.

● **קנס בסך 5000 שקל על „דן"** ו־500 שקל על נהג אוטובוס „דן" הוטל על־ידי שופט בית משפט השלום בתל־אביב י. בשן בשל אי הכפתת ניקיון אוטובוסים.

● **שלושת בתי המלון בנצרת** עומדים על סף סגירה, לדברי בעליהם, בגלל העלאת המסים העירוניים בשיעור 400 אחוז. המלונות הם: „גרנד ויו", „הגליל" ו„נצרת".

הורעלו מאות עופות וציפורים – בחולה

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

מאות בעלי כנף, חלקם נדירים ביותר, הורעלו בסוף השבוע בצפון עמק החולה כתוצאה מריסוסים ומהזרמת שפכי תעשיה של קיבוצים באיזור, במיוחד נאות מרדכי וכפר בלום.

כתוצאה מהזרמת השפכים למאגר מים ליד כפר בלום, נפגעו כל העופות החיות במאגר ובסביבתו. חלק גדול מהעופות נפגעו בצורה וחסרת תקנה כתוצאה משתית הרעלים וטביעה במי־זפת שהוזרמו בטעות למאגר. הרעלת עופות וציפורים חמורה עוד יותר נרשמה בסוף השבוע בשדות האספסת של נאות מרדכי שרוססו בחומר „אגוזדיין" המורכב מזרחן אורגני שהוא מסוכן ביותר גם לבני אדם ומיועד לריסוס נגד נברנים. עשרות ציפורי־שיר, חלקן נדירות, שנשמו ריחו של רעל זה מתו ועופות דורסים גדולים יותר הורעלו לאחר שאכלו נברנים מורעלים.

עובדי רשות שמורות הטבע ופקחיה החלו במבצע הצלה. חקלאי ישובי האיזור נדרשו אתמול להפסיק את הריסוסים והפקחים החלו לאסוף את העופות הפגועים ולהעבירם לטיפול רפואי על־ידי וטרינרים. הפגיעה העיקרית היתה בקרב הראיות, עקבים ותנשמות הניזונים מנברנים.

ברשות שמורות הטבע סברו כי מדובר בהרעלה שממדיה וסרי תקדים וכי מאות עופות מתו. ברשות גם שוקלים הגשת תביעה משפטית נגד הישובים המעורבים.

עת"א תממן המצבה על קברו של הרב הראשי

מאת נתן רוני, סופר „דבר"

עיריית תל־אביב תממן את ההוצאה, 1,250 שקל, לבניית מצבה על קברו של יהידה פרנקל, שהיה רבה הראשי של תל־אביב ומת זה מכבר.

יצחק אלרון, גזבר העיריה, אמר בישיבת הנהלת העיריה בשבוע שעבר כי משפחת הרב בקשה זאת. ראש העיריה, שלמה להם, הודיע כי הוא נענה לבקשת המשפחה ומבקש להקציב סכום זה למועצה הדתית וכך אכן סוכם.

בעקבות כך מתוח חברים וחילוניים במועצת העיריה ביקורת על הסיכום בטענה כי אין להוציא מכספי ציבור להקמת המצבה. כן הדגישו שלא מדובר במשפחה נוקקת.

בתגובה מסר הדובר, בני כהן, כי הנהלת העיריה סברה כי יש להקים על קברו של מי שהיה רב ראשי של העיר מצבה ראויה. הדובר ציין כי הרב פרנקל לא נמנן בחלקה השמורה לרבנים ראשיים בבית העלמין בנחלת יצחק אלא בחלקה פרטית שרכש בעודו בחיים.

החיילים לא שעו לפתקי האזהרה
תעו במדבר ונמצאו אחרי 10 שעות

מאת אמיר רוזנבלום,
כתב „דבר" בנגב

שני חיילים, חגי בורקוב ואלון שימל, בני 20, שיצאו בשבת בבוקר לסיור במדבר יהודה ותעו בדרכם באיזור נחל אשלים, נמצאו אתמול לפנות בוקר בריאים ושלמים אחרי בערך עשרת שעות מיום שיצאו. זה המקרה השני תוך שבוע, שבו תועים מטיילים במדבר יהודה.

רבי פרמן, חיילת בשירות סדיר, שהשתתפה לפני כשבוע בסיור מאורגן במדבר יהודה, החליטה לערוך בשבת סיור במסלול דומה, אולם הפעם באופן פרטי ובמסגרת יותר מצומצמת. היא צרפה אליה את אדיה דוד ושני חברים, חגי בורקוב ואלון שימל מרמת־השרון. ביום ששי בערב הגיעו הארבעה למיצד „תמר" ולנו במקום, ולמחרת התכוונו לסייל לאורך האפיק של נחל אשלים. בשבת עם אור ראשון יצאו לדרך, אך כיון שלא הכירו את האיזור ולא הצטיידו במפות, תעו בשטח. בסביבות הצהריים, לאחר שהגיעו בדרך־לא־דרך לאיזור הצפוני של נחל אשלים, התפצלו הארבעה לשני זוגות: רבי ואדיה דוד „פתחו צער" והחלו לצעוד קדימה, וחגי ואלון נשארו מאחור.

בשלב מסוים הגיעו רבי ודוד ל„מפל הגבוה", עקפו אותו וחברו אל קבוצת מטיילים בני תנועת המושבים. לפנות ערב הגיעו עמם למפעלי ים־המלח. לאורך כל המסלול פיזרה רבי פתקי אזהרה לשני חבריה שנותרו מאחור לבל ינסו לצעוד בחשיכה לאורך אפיק הנחל או לטפס ממנו לעבר „המפל הגבוה", שכן הירידה לשם אפשרית רק באמצעות חבלים. בהודעותיה התריעה רבי על הסכנות הכרוכות בירידה אל הנחל והציעה לשניים לעלות על הדרך העוקפת.

סמוך לשעה 8 בערב הועיק קצין הביטחון של מפעלי ים־המלח את המשטרה, את פקחי רשות שמורות הטבע ואת אנשי יחידת הזילוץ של המשטר האזורחי בערד, והם פתחו במבצע חיפושים נרחב באיזור. על־פי ההערכה, נמצאו השניים באיזור המפל. צוות החיפוש, שכלל יותר מ־30 איש, התחלק לחוליות אחדות וסרק את האיזור בשיטתיות תוך שימוש במגאפונים ובפצצות תאורה. אתמול סמוך לשעה 5.30 בבוקר נמצאו השניים בריאים ושלמים מתחת ל„מפל הגבוה".

במהלך התחקיר שנערך בתמול למטיילים, התברר כי הם יצאו לשטח ללא מפה טופוגראפית, ללא אמצעי תאורה וללא שתייה בכמות מספקת. מנהל רשות שמורות הטבע במחוז הדרום, שמואל שפיקא, אמר אתמול, כי המטיילים לא לקחו בחשבון את הקשיים הצפויים להם כתוצאה מתנאי השטח והאקלים במדבר יהודה. „הם התבדקו בשטח וטיילו כחמש שעות בחשיכה, דבר האסור בתכלית האיסור. קשה להבין מדוע אנשים יוצאים לטייל במדבר בלי להכין שיעור־בית. הלא הם מסכנים בכך לא רק את עצמם אלא גם את אנשי יחידות הזילוץ.

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך

לתיק ניירות הערך שלך מגיע ניהול נכון ומקצועי. כלכלני "מיטב" ינהלו אותו עבורך ויאפשרו לך "ראש שקט".

חברת היעוץ "מיטב" הינה חברה סולידית מהמובילות בתחומה. פרסומי "מיטב" וניתוחיה לשוק ההון מוכיחים בקביעות בעתונות היומית.

תיק ההשקעות יתנהל באמצעות פקדונך בסניף הבנקשלך. יפוי הכח ל"מיטב" מוגבל לקניה ומכירה של ניירות ערך בלבד.

מיטב יועצי השקעות וניירות בע"מ.
בניהול צבי טטמק ושלמה סימנובסקי

ר"ג, ביאליק 51א' טל' 727506
ת"א, נחמני 9 טל' 290251

מבטחים
חבר בקבוצה סוציאלי של העובדים בע"מ
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

מועצת פועלי נתניה מבטחים – מוסד לבטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

יום מבטחים בנתניה
מחר, יום שלישי 9.12.86

בהשתתפות:
הר' **עמוס ערן** – מנכ"ל מבטחים
הר' **מאיר בוסקילה** – מזכיר מועצת פועלי נתניה
הר' **יוסף ליפשיץ** – מנהל סניף מבטחים נתניה

בתכניה:
1. ביקור ופגישות עם עובדים במפעלים שחבריהם מבוטחים במבטחים.
2. מפגש עם מזכירי האיגודים המקצועיים, חברי מזכירות מועצת הפועלים וכן עם יושבי ראש של ועדי עובדים.

למשה אלמוזנינו
מזכיר מועצת פועלי קרית־גת

משתתפים ביגונך על מות אמך

חנה ז"ל

איסכור שרותי פלדות בע"מ
קרית־גת
ההנהלה והעובדים

החולה מסרבת להזדהות – מפחד

מאת רנקה הרנרש,
סופרת „דבר"

חולה, שבמשך ארבעה חודשים המתינה לתוצאות בדיקה שנקבעה כדחופה על ידי רופא מומחה מבית חולים „השרון", מסרבת להזדהות מתוך חשש לערעור יחסיה עם הרופא הכללי במרפאה, אליה היא משתייכת. סידור החולה, ששמה שמור במערכת „דבר", מקשה על הנהלת „השרון" בבירור המקרה.

הנהלת בית החולים החליטה לברר את נסיבות הפקרה, שעלול היה להסתיים באסון, בעקבות הכתבה שפורסמה אתמול ב„דבר" במדור „רפואה ומדע". החולה, שסיפרה על תלאותיה לסופרת „דבר", נמצאת במעקב בבית החולים „השרון". בביקורת קבע הרופא, שהחולה צריכה להיבדק באורח דחוף ונתן לה הפניה למכון „מור". החולה הביאה את ההפניה לרופא הכללי שלה במרפאה – בהתאם לנוהלים בקופת החולים הכללית – ובקשה טופס 17 הדרוש לביצוע בדיקה ב„מור". רופא המרפאה סירב בטענה כי אותה בדיקה ניתן לעשות גם במכון של קופת חולים בזמנהוף. עמדתו נבעה, כנראה, ממניע היסכון, כי טופס 17 מחייב את קופת חולים בתשלום. בהגיע החולה למכון בזמנהוף התברר, כי אין יכולים לעשות שם את הבדיקה והיא נשלחה למרכז הרפואי „בילינסון". מאז הביקורת ב„השרון" ועד שתוצאות הבדיקה הגיעו לרופא הכללי של החולה במרפאה עברו ארבעה חודשים. החולה קיבלה את תוצאות הבדיקה והביאה אותן לרופא ב„השרון" הרופא ועם על שתוצאות בדיקה דחופה מגיעות אליו במועד כה מאוחר ואמר לחולה, כי למולה תוצאות הבדיקה שליליות, אבל אם היה המומחה מ„השרון" רצה לכתוב מכתב מוצא ודיף לרופא הכללי במרפאה על שלא כיבד את הפגייתו למכון „מור" והחליט על דעת עצמו לשלוח את החולה למכון אחר בלי לדעת אם ניתן לבצע שם את הבדיקה. לבקשת החולה, שחששה כי בעקבות המכתב יתערערו יחסיה עם הרופא במרפאה, ויתר המומחה על כוונתו. בשיחה עם סופרת „דבר" ציינה החולה, כי הרופא הכללי שלה במרפאה, הוא „הרופא הטוב ביותר במרפאה שלנו".

חשדו מתאמת היא „כבר מזמן היתה נמצאת בעולם הבא".

למרות סירוב החולה להזדהות, החליטה הנהלת „השרון", שהיא גם אחראית על שירותי קופת חולים במחוז, להגיע לאמת ולהוציא מסקנות, אמרה לסופרת „דבר". דוברת בית החולים אלישבע רשתין.

„לא הייתי שם" – כופר דני כץ ב־5
אישומי אונס ונסיון־אונס

(עז). – דניאל כץ (36), תפאורן מרמת גן, כפר אתמול בשני אישומי אונס ובשלושה אישומים של נסיון אונס, בהיפתח משפט בבית המשפט המחוזי בתל־אביב. בין היתר טען סניגורו, כי כץ היה במילואים בתאריך שבו יחסו לו אחד ממקרי האונס.

כץ עומד לדין בפני הרכב של שלושה שופטים: נשיאת בית המשפט המחוזי חנה אבנור, יוסף גולדברג ושראל גלעדי.

בסעיף האישום הראשון מיוחס לכץ, אונס (ב־23.12.83) ברמת־אביב באיומי סכין.

הסניגור, עו"ד מנחם רובינשטיין, טען כי שולחו לא יכול היה לבצע אונס זה, מפני שבתקופה שבין 18 בדצמבר עד 11 בינואר 1984 היה בשירות מילואים בצפון.

דני כץ עם סניגורו עו"ד מנחם רובינשטיין בבית המשפט בתל־אביב אתמול (תצלום: שאול רחמים – י.פ.פ.א)

טענת אליבי העלה הסניגור גם לגבי הסעיף השני בכתב האישום, לפיו אונס כץ ב־17 בינואר 1984 בשעה 1.45. לדברי הסניגור היה כץ אותה עת בקיבוץ יקום (כץ הדגליה לנינגיה) ועסק שם עם אחרים בהפקת סרט. „אין לי איסור סופי לאליבי זה", אמר רובינשטיין, „אבל אקבל אותו בעוד כמה ימים ואביא אותו בהמשך המשפט".

להלן כפר הסניגור, בשם הנאשם, באישום השלישי של נסיון אונס ב־27 במארס 1983 בשעה 3.30 לפנות בוקר ברמת אביב. רובינשטיין טען כי מרשו „לא היה באותו מקום באותה שעה", ואמר כי ימציא לבית־המשפט פרטים.

עו"ד רובינשטיין הוסיף לטענן „מרשי לא היה שם" גם בסעיף הרביעי, בו מואשם כץ בפריצה לדירת הקרבן, ב־13 ביולי 1986, בקומת קרקע של בית במרכז תל־אביב.

באישום החמישי, לפיו ניסה כץ לאנוס ב־26 בנובמבר 1985 אך הופרע על ידי שכן שפתח תריס וצעק כי יניח לאשה. הביא הסניגור אליבי יותר מפורט. הוא טען כי באותו תאריך ובאותה שעה היה הנאשם בקיבוץ נצר סרני בחזרות תאורה שנמשכו עד השעות הקטנות של הלילה לקראת הצגת המחזה „אמא יהודיה".

הסניגור כפר להלן באישום השישי: התפרצות לדירה בנבעתיים ב־25 ביולי 1985 וגניבת תיק עם דרכונים, מסמכים, כרטיס אשראי ומזומנים וכן סיפוח כרטיס האשראי להוצאת 50 שקל ותשלום בעד דלק ב־19.25 שקל.

לעומת זאת הודה הסניגור בשם מרשו בסעיף 7 לפיו הוחזק כץ שבונה גרם בריתאנה ללא היתר וסעיף 8 הנתיחס לבריחתו של כץ מבצבר ב־27 באוקטובר 1986 והא נתפס למחרת).

בדיון אחר אצל הכופסת אוסכרזבסקרכזן הארך מעצרו של הנאשם עד יום הדיונים הבספטים נגדו.

בית סולל בונה

אבל
על הסתלקותו של

משה ברעם
ז"ל

ממנהיגי תנועת העבודה וידיד הבית
ומביע תנחומים
לעוזי ברעם
ולמשפחה האבלה

בית שיכון עובדים

אבל על מותו של

משה ברעם
ז"ל

מראשי תנועת העבודה
ששימש חבר מועצת מנהלים של החברה
ושולח תנחומים למשפחה,
ולתנועת העבודה בישראל

רפי אדרי
יו"ר מועצת המנהלים

חברת העובדים

אבלה
על מותו של

משה ברעם

דני רוזוליו
מזכיר חברת העובדים

המרכז החקלאי

אבל
על מותו של

משה ברעם ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

ארגון עובדי התעשיה הצבאית

מתאבל מרה על מות

משה ברעם

ושולח תנחומיו למשפחה המתאבלת

מזכירות ארגון עובדי תע"ש

לחברנו ח"כ עוזי ברעם

משתתפים באבל המשפחה
ודואגים עמך על מותו של אביך

משה ברעם ז"ל

יקיר תנועת העבודה ונאמן מבטחים
תנחומים לבני המשפחה

הנהלת מבטחים

מועצת פועלי תל־אביב־יפו

אבלה על מותו של

משה ברעם ז"ל

מראשי תנועת העבודה
ומזכיר מועצה פועלי ירושלים בין השנים 1960־1978.

תדי קאופמן
מזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו

לעוזי ברעם

אתך באבלך במות אביך

משה ברעם ז"ל

מראשי תנועתנו ומעצבי דמותה

עובדי מפלגת העבודה וסניפיה

על מות

משה ברעם ז"ל

איש העבודה וירושלים

אבל

יצחק רבין
שר הבטחון

עירית רמת־גן

אבלה על מותו של

משה ברעם ז"ל

שכיהן כשר עבודה ומזכיר מועצת פועלי ירושלים
ומשתתפת בצערה של המשפחה האבלה

אורי עמיתי
ראש העיר

תנובה ירושלים
עובדיה ומנהליה

אבלים על מותו של

משה ברעם

איש רב פעלים ידיד אמת
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

בית תנובה ירושלים

הנגו משתתפים
בצערה של חברתנו

מרים גרין

במות

אביה ז"ל

המשפחה
ובית עינת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

מרדכי (מוטל) פומרניץ

ההלויה תתקיים היום, יום שני 8.12.86 ו' בכסלו תשמ"ז בשעה 13.00 – בבית הקברות במשק.
הארון יוצב בשעה 12.45 ב„בית בנדורי"

המשפחה
ובית גבעת השלושה

הפרדה בין מורים יהודים וערבים בחינוך לערכים

אהרן הראל שיבדוק הנושא: מפגש רק דרך רובים?

מאת יקל מישביין,
סופרת „דבר" לענייני חינוך

כדי „לחסוך מבוכה מהערבים" הורה מנהל אגף הנוער במשרד החינוך, עודד כהן, להפריד בין מורים יהודים למורים ערבים בהשתלמויות לקראת הכשרתם כרכזי חינוך חברתי ערכי. מנהל האגף ניסק את הצורך בהפרדה מכך שמדרים יהודים חייבים להכשיר את עצמם לנושאים ערכיים מיוחדים למגזר היהודי כמו יום ירושלים, יום השואה והכבה לצה"ל ואם מורים ערבים ישתתפו בקורסים כאלה, הם עלולים להדגיש מבוכה. כדי לחסוך זאת מהם. אמר, כדאי שכל מגזר יטפל בחינוך הערכי לוודד ואף יכשיר את הרכזים לזה.

אגף הנוער הוא הגוף המוביל במשרד החינוך בנושאים של חינוך לערכים, לדמוקרטיה ולדו־קיום יהודי־ערבי. ההוראה לקיום השתלמויות נפרדות ניתנה על־ידי מנהל האגף כבר לפני שנים עם כניסתו לתפקידו למורות שבאגף הנוער היה במשך שנים נוהג של השתלמויות משותפות.

כשהכריז שר החינוך יצחק נבון על חשיבות נושאי החינוך לדו־קיום ומפגשים בין יהודים לערבים, פנו נציגי המגזר הערבי באגף הנוער אל מנהל האגף בבקשה לבטל את הנוהג של הפרדה בין המורים, אך הוא לא נענה לבקשה זו.

בראשית שנת הלימודים הנוכחית חידשו נציגי המגזר הערבי באגף הנוער את פניתם לביטול ההפרדה בהשתלמויות רכזי החינוך החברתי ושוב נענו בסירוב. הוסכם לזם מטעם הנהלת האגף שנציגי המגזר היהודי בחינוך ערכי שונים מאלה של המגזר הערבי. כך, בראשית שנה זו, התבנסו רכזים יהודים מכל גילה בירושלים ובמקביל הרכזים הערביים בבית ברל.

בימים האחרונים שוב עלה נושא ההפרדה עם הקמת הזיזיה לחינוך דו־קיום ולדמוקרטיה במשרד החינוך, אולם מדיניות מנהל האגף לא השתנתה. רובר משרד החינוך, שהתבקש להגיב, הישמה את סופה „רב" למנהל האגף עצמו, אולם זה סירב להסביר את עמדתו.

ח"כ אהרן הראל, חבר ועדת החינוך של הכנסת, מסר בתגובה כי יבדוק אישית את הנושא, וציין כי הוא מצטער על עמדתו של מנהל האגף. „אי־אפשר להחלים מאש שרכזים יהודים וערבים לא ישתלבו יחד. האם אנחנו רוצים שהמפגש היחיד בין העמים יהיה דרך הקונפליקט ודרך הדוכנים? נראה לי שזו אינה עמדת משרד החינוך, אלא עמדת המנהל עצמו".

העבודה ב„אגן" לתקנה; שביתה ב„אמישראגז"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

450 העובדים במפעל הכימיקלים „אגן" מחדשים היום את העבודה, לאחר ששבתו מיום שלישי שעבר. העובדים הכריזו על סכסוך ופתחו בשביתה שלא אושרה על ידי מועצת פועלי אשדוד. הם תובעים תוספת שכר של 40 אחוז מעבר להסכם השכר הארצי. העדר הגיבוי ממועצת הפועלים שכנע, ככל הנראה, את העובדים לשוב לעבודה מאחר ששביתה ללא אישור אינה מזכה את העובדים בדמי שביתה. כך בבד עם חידוש העבודה, ייערך מו"מ אינטנסיבי בין ועדי העובדים להנהלת המפעל על גובה תוספת השכר המפעלית.

עובדי „אמישראגז" נוקטים עיצומים מסוף השבוע וכתוצאה מכך מודגש מחסור גז במקומות שונים בארץ. הסכסוך ניטש בגלל דרישות שכר אשר לדברי הנהלת החברה אינה יכולה לעמוד בהן ובשל התנגדות העובדים להפעלת שיטה של שכר עידוד.

„פורום ג'ין קירקפטריק" נפתח בתל אביב

מאת נרעה גל

„פורום ג'ין קירקפטריק למנהיגות ולמדיניות ציבורית" ליד אוניברסיטת תל אביב פתח אתמול את מושבו הראשון, במלון הילטון בתל אביב, כשעל סדר יומו דיונים בנושא השלטון המקומי. קירקפטריק נכחה במושב הפתיחה יחד עם מנכ"ל הפורום, רן פתיך, ועם יו"ר מרכז השלטון המקומי דב תבורי. את הדיון הראשון על „יחסי הגומלין בין הרשות המרכזית לרשות המקומית" פתח חיים קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים לשעבר. לדעתו יש להעניק אוטונומיה לשלטון המקומי, הרבה יותר מזו שיש לו היום.

תבורי הדגיש בדבריו את ההסכמה החברתית הדרושה כדי להפקיד ניהולה של חברה בידי נבחריה. „ניהול חברתי הוא צורך שקיומו תלוי באופן מחלט בדיים ובהתנהגותם של בני אדם, ואלה כידוע נוטים להשתנות חדשות לבקרים", אמר.

בתוך קהל ראשי הערים ונציגי מועצות מקומיות בלטו נציגי ערים ממדינות שונות בארה"ב, שנשאו דברים בצד נציגי השלטון המקומי בישראל.

הוקמה רשות לפיתוח בתי אבות

מאת סופר „דבר"

הועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה אתמול תוכנית להקמת רשות לפיתוח בתי אבות, שתפעל כאגף בתוך „משען".

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר כי נוכח הלחץ הגדל והולך מצד האוכלוסיה המבוגרת לדיור בבתי אבות, נצר צורך בהקמתם של בתי אבות נוספים ליד „משען".

קיסר ציין שהסיוע המשלתי לבתי אבות איננו מגיע אלא לסכום פעוט ולכן הפעל ההסתדרות לגיוס אמצעים עבור הוקמתם לסיעוד וגם תפנה לממשלה ולביטוח הלאומי שיגדילו את היקף הסיוע.

● **בעשרת החודשים הראשונים** של השנה נמשכה מגמת הירידה בעשיעת. בהקפה זו נפתחו 187,508 תיקים, בלי ליים, בהשוואה לתקופה מקבלת מן הקפה המקבילה אשתקד.

האוכרה הממלכתית לבן־גוריון – היום

(עש"ת). – טקס האוכרה הממלכתי לדוד וולפולה בן־גוריון במלאת 13 שנה לטות בב. ייעד היום ב־11 בדצמבר קדם בקריית שדה בקר. בטקס, המאורגן על־ידי מרכז הזכרון הדולי, ישא דברים בשם הממשלה מנן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון.

בעיות תוך כדי יישום ההסכם עם אחיות בתי"ח

מאת רנקה הרנרש,
סופרת „דבר"

נציגות אחיות בתי החולים נפגשה אתמול עם יו"ר האגף לאיגוד המקצועי חיים הברפלד לדיון באי־הבנות ובעיות המתעוררות תוך יישום ההסכם, שנחתם לא מזמן עם המעסיקים. לפגישה עם הברפלד בלשכתו קדמה ישיבה של מטה המאבק של האחיות החולה בה, כי מערכת היחסים בין משרדי הבריאות והאוצר איננה מעניינם של עובדי הסיעוד בבתי החולים ואת ההסכם שנחתם איתם יש לכבד.

בפגישת נציגות האחיות אצל הברפלד השתתפה חנה פלור, הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד הארצי, יועצים משפטיים וכלכליים. לדברי מ"מ מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר משה משיח, בשיחה עם סופרת „דבר", קיימת רק בעיה אחת, „כבדה", ביישום ההסכם עם האחיות: סעיף התנאים הפיסיים והעומסים בעבודת האחיות והאחים בבתי החולים. סעיף זה כולל עניני ריזה, הסעות וכיוצא ונעשא כולו – על אף שההסכם נחתם מזמן, עדיין נמצא בדיון בין שרת הבריאות והאוצר.

לדברי ד"ר משיח ענין תוספת 1500 תקנים לבתי החולים הציבוריים סוכם על כל פרטיו בסוף השבוע האחרון וביומים אלה יקבלו כל בתי החולים הנהיות ממשרד הבריאות, שיאפשרו לכל בית חולים לקבל אחיות נוספות לעבודה החל מ־15 בחודש, בהתאם למספר התקנים שאושר לכל מקום.

הטעויות שנפלו האחרונה של אחיות בתי החולים המשלתיים כבר תוקנו והכספים הועברו להשבונות בבנקים. מתוך 5000 אחיות ל־40 לא נכללה במשכורת תוספת בית חולים, שמקבלות האחיות בעקבות ההסכם, ול־70 נעשו חישובים מוקטנים בתשלום הקילומטראז'. ד"ר משיח אמר, כי המשרד בודק זאת.

הורעלו מאות עופות וציפורים – בחולה

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

מאות בעלי כנף, חלקם נדירים ביותר, הורעלו בסוף השבוע בצפון עמק החולה כתוצאה מריסוסים ומהזרמת שפכי תעשיה של קיבוצים באיזור, במיוחד נאות מרדכי וכפר בלום.

כתוצאה מהזרמת השפכים למאגר מים ליד כפר בלום, נפגעו כל העופות החיות במאגר ובסביבתו. חלק גדול מהעופות נפגעו בצורה וחסרת תקנה כתוצאה משתית הרעלים וטביעה במי־זפת שהוזרמו בטעות למאגר. הרעלת עופות וציפורים חמורה עוד יותר נרשמה בסוף השבוע בשדות האספסת של נאות מרדכי שרוססו בחומר „אגוזדיין" המורכב מזרחן אורגני שהוא מסוכן ביותר גם לבני אדם ומיועד לריסוס נגד נברנים. עשרות ציפורי־שיר, חלקן נדירות, שנשמו ריחו של רעל זה מתו ועופות דורסים גדולים יותר הורעלו לאחר שאכלו נברנים מורעלים.

עובדי רשות שמורות הטבע ופקחיה החלו במבצע הצלה. חקלאי ישובי האיזור נדרשו אתמול להפסיק את הריסוסים והפקחים החלו לאסוף את העופות הפגועים ולהעבירם לטיפול רפואי על־ידי וטרינרים. הפגיעה העיקרית היתה בקרב הראיות, עקבים ותנשמות הניזונים מנברנים.

ברשות שמורות הטבע סברו כי מדובר בהרעלה שממדיה וסרי תקדים וכי מאות עופות מתו. ברשות גם שוקלים הגשת תביעה משפטית נגד הישובים המעורבים.

עת"א תממן המצבה על קברו של הרב הראשי

מאת נתן רוני, סופר „דבר"

עיריית תל־אביב תממן את ההוצאה, 1,250 שקל, לבניית מצבה על קברו של יהידה פרנקל, שהיה רבה הראשי של תל־אביב ומת זה מכבר.

יצחק אלרון, גזבר העיריה, אמר בישיבת הנהלת העיריה בשבוע שעבר כי משפחת הרב בקשה זאת. ראש העיריה, שלמה להם, הודיע כי הוא נענה לבקשת המשפחה ומבקש להקציב סכום זה למועצה הדתית וכך אכן סוכם.

בעקבות כך מתוח חברים וחילוניים במועצת העיריה ביקורת על הסיכום בטענה כי אין להוציא מכספי ציבור להקמת המצבה. כן הדגישו שלא מדובר במשפחה נוקקת.

בתגובה מסר הדובר, בני כהן, כי הנהלת העיריה סברה כי יש להקים על קברו של מי שהיה רב ראשי של העיר מצבה ראויה. הדובר ציין כי הרב פרנקל לא נמנן בחלקה השמורה לרבנים ראשיים בבית העלמין בנחלת יצחק אלא בחלקה פרטית שרכש בעודו בחיים.

החיילים לא שעו לפתקי האזהרה
תעו במדבר ונמצאו אחרי 10 שעות

מאת אמיר רוזנבלום,
כתב „דבר" בנגב

שני חיילים, חגי בורקוב ואלון שימל, בני 20, שיצאו בשבת בבוקר לסיור במדבר יהודה ותעו בדרכם באיזור נחל אשלים, נמצאו אתמול לפנות בוקר בריאים ושלמים אחרי בערך עשרת שעות מיום שיצאו. זה המקרה השני תוך שבוע, שבו תועים מטיילים במדבר יהודה.

רבי פרמן, חיילת בשירות סדיר, שהשתתפה לפני כשבוע בסיור מאורגן במדבר יהודה, החליטה לערוך בשבת סיור במסלול דומה, אולם הפעם באופן פרטי ובמסגרת יותר מצומצמת. היא צרפה אליה את אדיה דוד ושני חברים, חגי בורקוב ואלון שימל מרמת־השרון. ביום ששי בערב הגיעו הארבעה למיצד „תמר" ולנו במקום, ולמחרת התכוונו לסייל לאורך האפיק של נחל אשלים. בשבת עם אור ראשון יצאו לדרך, אך כיון שלא הכירו את האיזור ולא הצטיידו במפות, תעו בשטח. בסביבות הצהריים, לאחר שהגיעו בדרך־לא־דרך לאיזור הצפוני של נחל אשלים, התפצלו הארבעה לשני זוגות: רבי ואדיה דוד „פתחו צער" והחלו לצעוד קדימה, וחגי ואלון נשארו מאחור.

בשלב מסוים הגיעו רבי ודוד ל„מפל הגבוה", עקפו אותו וחברו אל קבוצת מטיילים בני תנועת המושבים. לפנות ערב הגיעו עמם למפעלי ים־המלח. לאורך כל המסלול פיזרה רבי פתקי אזהרה לשני חבריה שנותרו מאחור לבל ינסו לצעוד בחשיכה לאורך אפיק הנחל או לטפס ממנו לעבר „המפל הגבוה", שכן הירידה לשם אפשרית רק באמצעות חבלים. בהודעותיה התריעה רבי על הסכנות הכרוכות בירידה אל הנחל והציעה לשניים לעלות על הדרך העוקפת.

סמוך לשעה 8 בערב הועיק קצין הביטחון של מפעלי ים־המלח את המשטרה, את פקחי רשות שמורות הטבע ואת אנשי יחידת הזילוץ של המשטר האזורחי בערד, והם פתחו במבצע חיפושים נרחב באיזור. על־פי ההערכה, נמצאו השניים באיזור המפל. צוות החיפוש, שכלל יותר מ־30 איש, התחלק לחוליות אחדות וסרק את האיזור בשיטתיות תוך שימוש במגאפונים ובפצצות תאורה. אתמול סמוך לשעה 5.30 בבוקר נמצאו השניים בריאים ושלמים מתחת ל„מפל הגבוה".

במהלך התחקיר שנערך בתמול למטיילים, התברר כי הם יצאו לשטח ללא מפה טופוגראפית, ללא אמצעי תאורה וללא שתייה בכמות מספקת. מנהל רשות שמורות הטבע במחוז הדרום, שמואל שפיקא, אמר אתמול, כי המטיילים לא לקחו בחשבון את הקשיים הצפויים להם כתוצאה מתנאי השטח והאקלים במדבר יהודה. „הם התבדקו בשטח וטיילו כחמש שעות בחשיכה, דבר האסור בתכלית האיסור. קשה להבין מדוע אנשים יוצאים לטייל במדבר בלי להכין שיעור־בית. הלא הם מסכנים בכך לא רק את עצמם אלא גם את אנשי יחידות הזילוץ.

דבר היום

מעגל אלימות

בהתנגשויות האחרונות בשטחים נהרגו שלושה צעירים ערבים. הודעות הצדדים נשמעות שגרתיות: דוברים ערביים טוענים שצה"ל מציק להם, משפיל אותם במחסומים, נוהג ברוטליות בפיזור התקהלויות ובמעצרים, ועוד על מנת לפגוע. דוברים ישראליים אומרים בריוק את ההיפך: צה"ל נוהג באיפוק רב, נוקט פעולות מנע, וחיילים יורים רק כאשר נשקפת להם סכנה ממשית, או על־פי נוהל מעצר חשוד (המאפשר לפתוח באש כמעט על כל מי שנראה בורח).

המדיניות הבטחונית של יצחק רבין בשטחים מאז 1984 שונה משל שני קודמיו. רבין השתדל להפחית את העוינות הקולקטיבית והגביר את הנגישה האינדיווידואלית. למשל, במקום לסגור אוניברסיטאות ערביות לזמן ממושך בעקבות הפרות סדר, וחידשה מדיניות רבין מעצרים מינהליים של האחראים הרשמיים, והפעילה שוב עונשי גידוש. האמרה עם הפרס והקלה על הציבור הרחב.

חדי הנסיון הרב של משטר הגבול ברצועות רמאללה שכם ועזה, אין לצה"ל יחידות בעלות אופי משטרתי המאומנות במיוחד בפיזור הפגנות. בשטחים משרתים כל העת גם חיילים סדירים ואנשי מילואים המקבלים תדרוכים קצרים. יש מקומות בעולם שבהם לא שולחים חיילים עם נשק וגם לפיזור הפגנות אזרחים, אלא עם אמצעי מגן כאלות, רימוני גז מדמיע, כדורי גומי, סילוני מים וכיו"ב, שהשימוש בהם איננו יכול להביא לפציעות מוות. אצלנו, בגלל הסדר הערבי המפעיל נשק חם, משתמשים בכל הפעולות בשטחים גם כוחות נושאי נשק חם שלפחות תיאורטית חוסכת הפעלתו גיוס כוח אדם רב למשימות הבטחוניות של השלטת סדר בשטחים.

מזה קרוב לעשרים שנה התנסינו בעליות ומורדות במצב בשטחים, ותמיד ניתנו להחרפה הסברים נוסח מאבקים בין־ערביים. הסברים אינם משנים דבר, וספק אם אפשר לצפות לרגיעה כל עוד השלטון הישראלי על האוכלוסיה הפלסטינאית הגדולה איננו מקובל עליה, הסיפוח המעשי נמשך, ומו"מ להסדר איננו נראה באופק. יתכן שהפגנות אלימות מתמשכות ותגובה אלימה של כוחות הבטחון הם חלק מן המחיר של שלטון בשטחים. אף־על־פי־כן, נראה לנו הכרחי לבחון כל מקרה של הריגה באופן יסודי הרבה יותר, ולבחון מחדש את מערכת הנהלים. מעגל האלימות מסוכן לגופו, ובוודאי שאינו מתחשב עם המדיניות המוצהרת של „שיפור איכות החיים בשטחים".

יריות באוויר ואנשים נהרגים

מאת טלי ולינגר

הצבא, יותר מהרבה פוליטיקאים, מבקש לשמור על רוח טובה ומימד אנושי. האוכלוסיה בשטחים, יהודים וערבים, היא המקשה על הדבקות בעקרונות שמנסים בשנים האחרונות מפקדי צה"ל להשליט בקרב אנשיהם

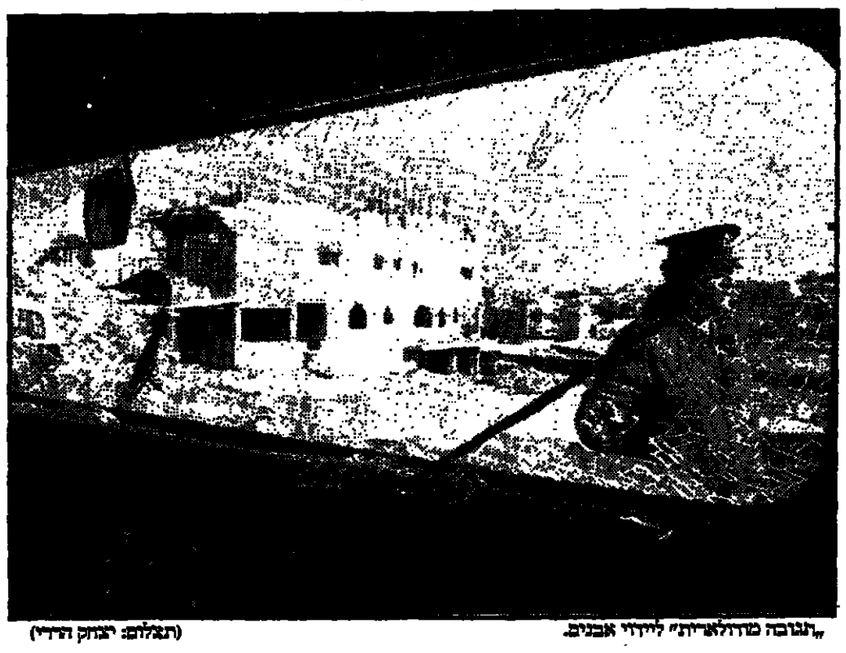

„תגובה מדרגית" לידוי אבנים. (תצלום: יצחק הרדי)

קצין צעיר שעשה עם יחידתו לראשונה פרק שירות ביטחון שוטף בעיר חברון חזר הביתה המום. בשיחות ליל שבת חזר ותיאר לפני חבריו את החוויה המדהימה שעברה עליו ועל פקודיו הצעירים ואף שמאז חלפו כבר מספר חודשים, עדיין לא נמחה רישומו של הזעזוע. הוא דיבר על השפלה, על עלבון, על חוסר אונים צורב, על וחנוך גרוע וצרוף מעוות. פגוע בנפשו תיאר איך בסיורייהם ברוכבי היפודי היו זוכים בקביעות לחיספלויות והתגרויות מצד מי שהוא כינה „ילדי לוחינגר", אף שאולי לא כולם היו ילדיהם הביולוגיים של הרב הרבנית. מציקים ופוגעים היו הילדים ומתעמרים בחיילים עמוסי הציוד, תוך שהם אומרים להם: „נראה אתכם עושים לנו משהו, נו נראה אתכם". החיילים, ידיהם כבולות מלהגיב על העלבונות בהם וגרוע מזה – לחגיב על עלבונות והתגרויות דומות וקשות יותר שמתעללים צעירי הרובע בשכניהם הערבים. „קוזאקים יהודים קטנים", כך תיאר הקצין, שאינו חשוד בעמדות קיצוניות שליטיות או בכוונה רעה להשמיץ, את שראו שם עיניו.

הדוח הדעה שאחזה בסוף השבוע שעבר בערי הגדה המערבית אינה הסופה הראשונה בו, ודאי לא האחרונה במשטר הרחוות של היחסים בין כובש ונכבש על כל הבטיה לאורך השנים. השאלה הפוליטית המסובכת היא עניין לפוליטיקאים, או מוטב לומר שהפוליטיקאים כבר הוכיחו שאינם יכולים לעניין זה ויש להפקיד את פתרונה בידיים אחרות. בכל מקרה היא ודאי אינה עניין לחיילים. צה"ל לכוד בדילמה ההולכת ונעשית קשה מטופה לסערה. מדיניות הביטחון של הצבא בשטחים עברה מספר גילגולים כשהעיקרון המנחה אותה תמיד היה ניסיון לשמור על השקט ועל אורח החיים התקין ככל האפשר, כלי שיפגע אלה או האחרים – משימה, שמעצם הגדרתה היא במעט בלתי אפשרית. במהלך הניסיון המצטבר למד הצבא מספר לקחים, ובהם את הצורך להעלות את רמת המפקדים המופקדים על שמירת העקרונות הללו, ומה שהיה פעם „עיר מקלט" לקצינים בינוניים ומטה קיבל קדימה גבוהה יותר, כשהסתבר שתבונה ושיקול דעת הם מרכיבים קריטיים למילוי המשימות שם. גם ההוראות וההנחיות לפתיחה באש עברו שינויים בחיפוש המתמיד אחרי פתרונות, והכרח לומר שהצבא, יותר מהרבה פוליטיקאים, מבקש לשמור על רוח טובה ועל מימד אנושי. המרידות והזעם המצטבר של חייליו היא שמטשטשת את הכוונות הטובות.

האוכלוסיה בשטחים, יהודים כערבים, מקשה הרבה פעמים על הדבקות בעקרונות שמנסים בשנים האחרונות מפקדי צה"ל באזורים הללו להשליט בקרב חייליהם. החיכוך והעוינות הגוברים, ככל שמתרבה ההתיישבות היהודית הפרובוקטיבית, וככל שנוקפות השנים ולא נמצא פתרון ובפריפריה מתנהלים תהליכים המשפיעים על המרכז הזה, מעמידים את חיילי צה"ל, במצב הלוך וקשה. בתנועה שהצבא הוא ראי החברה, משתקפת הקוטביות המאפיינת את חילוקי הדעות על השטחים ועתידם גם בשורות צה"ל ומותר לטעון לאור התבטאות ארוכה בתהליכים, שלא מעט פוליטיקאים אף אינם מהססים לעשות שימוש, גם אם מרומז, בהשתקפות האת בצבא.

מה יעשה מפקד שהלק מחייליו, בהתבסס על השקפתם הפוליטית, אינם ממלאים באמת ובמרץ את הנחיותיו לעצור פעילות פרובוקטיבית ולא חוקית של יהודים בשטחים ומסכנים בכך פרוץ מהומה על כל השלכותיה? ומה יעשה מפקד שיש בין חייליו מי שלא ייענו לפקודה להדוף השתוללות של סטודנטים ערבים בקמפוס מועדי? הסטטיסטיקה מוכיחה שיש יותר מהדגמה הראשונה ופחות מהשניה, אך ממילא אין לסטטיסטיקה חשיבות במקרה הזה, אלא לכל מקרה לגופו ולבעיה הכללית שהוא מאפיין. והבעיה הכללית היא חוסר האונים של צה"ל בסיטואציה הפוליטית הקשה שהוא נדרש לתפקד בה.

איש אינו מצפה שחיילי צה"ל יסכנו את נפשם לטובת בית־כנסת בקבר יוסף או לטובת זכות „קמפוס" לכמה בביר זית עמדות פוליטיות באלימות. יהא צורך ככל שיהיה הקיים של אלה או אחרים, השימוש הברוטלי באלימות מול החיילים הצעירים, המופקדים על שמירת הסדר, הוא משוחק קשוח מאוד. ככל שמדובר ביהודים, זהו משחק לא הוגן, אולי אף מלוכלך. ככל שמדובר במקומיים, זהו משחק מתוחכם ושרגע מאוד.

המדיניות, כפי שהיא מוגדרת כיום, מאפשרת לחיילי צה"ל להגיב באופן „מדולאדי" על אלימות. קודם אמצעים קלים יותר וכלל שמתעבה האלימות, באמצעים קשים יותר. אלוף פיקוד המרכז, האלוף אהוד ברק, חזר והדגיש מספר פעמים בימים האחרונים, מלווה בהצהרותיהם של „גורמי בטחון" אחרים, כי חיילי צה"ל ומפקדיו פעלו כשורה גם בביר־זית וגם במתנה הפליטים בלטה. אמת. הם פעלו בהתאם להנחיות, והנחיות אלה מאפשרות פתיחה באש במקרה של סכנה לחיי החיילים. העובדה שבירי באוויר נהרגים אנשים, כנראה, אינה נושא לבדיקה מעמיקה מדי במערכת הבטחון. אפשר לנחש שהסיבה לכך היא בידיעה שכל בדיקה לא תנחה את הממונים להטיק מסקנות שישנו את ההנחיות, שכן לא יכולות להיות הנחיות טובות מאלה הקיימות. אם יצוידו חיילי צה"ל ביותר כדורי גומי וגאז מדמיע ואם לאו, הברוטליות המלוחה את הסכסוך הזה תציב אותם שוב ושוב באותה עמדת התגונ!ות הברוכה בפאניקה ואפילו בכעס מצטבר שסופם שימוש באמצעים הקשים ביותר, כל עוד יתר על־פי שיקול דעת השימוש בהם.

בפרשת התנהגות צה"ל בשטחים אין אשמים, אלא במקרים ספציפיים שעליהם יוקפד תמיד לתת את הדעת והדין. התנהגות הצבא שם ותוצאותיה הן בסך הכל ראי נאמן ומשל לתסבוכת הבלתי אפשרית ששותפים לה כל הנוגעים בדבר ושפתרונה עדיין רחוק אך הכרחי.

מי לנו ומי לצרינו

מאת חגי אשר

לא כדאי להשליך את נשק המגן האסטרטגי של 'ברית הפריפריה' למחסן הגרוטאות רק בגלל כמה סטיות וחריגות, ובעקר – בגלל תעוכות של אי ידיעת העובדות וממילא גם של אי הבנתן

עמיתי יוסף מלכה ושרי פרים, בעקבות רבים אחרים, ישר עוד ריצתם, מעריבים מקצת את הינצרתו בהתייחסותם בעת האחרונה [illegible] בשנות החמישים האחרונות ושוכתה לשם 'ברית הפריפריה'. השם הזה הועלה, כפרסומי העתונות העולמית בעיקר, ליחסים המיוחדים שנוצרו בין ישראל לשתי מדינות 'הנדבך הצפוני' איראן ותורכיה ושתי מדינות 'הנדבך הדרומי' אתיופיה וסודאן בסוף שנות ה־50. ברית זאת זכתה לפרסומים חלקיים, ורובם לא מדוייקים, בעתונות העולמית וכדאי לתקן כמה מהשגיאות.

העוקץ שלה לא היה אנטי־ערבי. או אנטי־סוני, כפי שמייחסים לה אלה הטועים בידיעת העובדות ובהבנתן, אלא החשש מפני האיום המשולב הנאצר־סוביאטי שהילך אז אימים על ארצות המזרח התיכון כולן, ערביות ולא ערביות, סניות ושיעיות. ועובדה היא שהברית כללה מתחילתה גם מדינה ערבית־סונית כסודאן. השורש של 'ברית הפריפריה' היה החשש המשותף מפני איום משותף ומשולב, אזורי וגלובאלי, של המדינות שחשו עצמן נתונות לאיום הזה. הן, וישראל מתוכן, חיפשו דרך האחת אל רעותה. הן בתוך בישראל לא פחות משבתרה ישראל בהן. זו היתה ברית של 'אין ברירה', כסיטואציה אובייקטיבית, אשר היה צורך ביחמה ובתושיה סובייקטיביים, כדי לנצל אותה לטובת כל הנוגעים בדבר (היה זה ראובן שילוח, מראשי משרד החוץ אז, שהגה את רעיון 'ברית הפריפריה' והשכיל לנצל לטובת ישראל את הצורך האובייקטיבי בהתגוננות אזורית מפני איום משותף נאצר־סוביאטי, ועל כך בספר שיש עמי בכתובים על האיש ופועלו).

זאת לזכור ולהזכיר – לאחר מלחמת סיני וסואץ נראה נאצר כגיבור וכמנצח, שהשפיל הנבים את המעצמות האימפריאליסטיות והקולוניאליסטיות של אתמול, צרפת ובריטניה, ושל היום – ארצות־הברית של אמריקה. אמנם ארה"ב של איזנהאור וראלס ניסתה בלי הצלחה לשים פרות בינה לבינן, אבל נכשלה לגמרי, וחלף זמן רב עד שהמארעות שפחו על פניה והיא חיפשה דרך חזרה אל בעלות בריתה שנבגדו על ידיה. הסיפור ארוך – סיפור כשלונותיה המחפירים של המדיניות האמריקאית במזרח התיכון בשנות החמישים, שישראל היתה אחד מקרבנותיה העיקריים בצד אנגליה וצרפת ואת פירותיה הבאושים של המדיניות הכושלת ההיא של איזנהאור־דאלס אנו אוכלים עד היום.

האמת היתה שארצות הברית היתה זאת שהצילה את נאצר מתבוסה גמורה בידי צה"ל, וגם בידי צרפת ובריטניה. אבל לא אמריקה קטפה את הפירות של 'בגידתה' בבעלות בריתה המסורתיות, אלא ברית־המועצות. משום שבזכרון ההמונים במזרח התיכון הרחוק (כל מדינות 'ברית באגדאד' של אז), נשארה חקוקה העובדה ש'הידיה הראשונה' במשבר שהוביל למבצעי סיני ומראן נודעה על־ידי דאלס האמריקאי. וזאת כאשר הוא ביטל בצורה מעליבה את המילוה להקמת סכר אסואן הסוביטים תפסו את מקומה של ארה"ב בהענקת המילוה הזה, לאחר שנאצר הלאים את תעלת סואץ והפך בכך לגיבור ההמונים בכל ארצות המזרח הקרובות והרחוקות. הניצחון העיקרי של נאצר היה נגד דאלס דווקא. לאחר שדאלס סטר על לחיו של נאצר הוא גמל לדאלס בבעיטה באחוריו.

'ברית הפריפריה' קמה ונוצרה כדי להרתיע ולבלום את האיום הנאצר־סוביטי, שנראה אז כאחד וכמשולב לבלי הפרד. הוא נראה אז כגל רדיקלי־מהפכני־אקספנסיוניסטי, המאיים לסחוף את כל הארצות וכל המשטרים כאיחוד בכחו השלוב של חתרנות נאצרסטית מבפנים והתפשטות סובייטית מבחוץ. ארצות־הברית לא נראתה אז למדינות האזור כבעלת ברית אמינה ומספיקה. הן חיפשו את סיועה של מדינת ישראל שנראותה בעיני כולם כמדינה מנצחת, בעלת צבא יעיל, שהוא הנורם היחיד המסוגל לבלום ולהרתיע התפשטות נאצרית. ויצויין, להמחשת עובדה זאת, כי התקשרות הראשונה בין ישראל לתודכיה נעשתה בעקבות ההסכם הסובייטי־סורי, שאיים על תורכיה וגם על איראן, שהיתה נתונה אז עדיין לשלטון האשמי פרו־מערבי (זה היה בסוף שנת 1957, לפני [illegible] של קאסם־בילי 1958).

כל העובדות הללו ואחרות באות ללמד שהרעיון של 'ברית הפריפריה' לא היה מבוסס בעיקרו על הבחנה אחנית ורתית של ברית מעשים נגד הרוב הערבי־מוסלמי. הבסיס העיקרי היה הבחנה גיאו־אסטרטגית וגיאו־פוליטית, אזורית וגלובאלית, בין מי שנתון לאיום ורצה להתגונן מפניו ומחפש את ישראל כגורם שיוכל לסייע לו לעמוד מול האיום המשותף, לבין הגורם המאיים הזה. לפי תפיסה זאת מסייעת ישראל לידיד לשרד מפני הצירוף של חתרנות מבית והתפשטות של מדינה ערבית־מוסלמית אחרת מבחוץ. כך מסייעת ישראל במשרין ובעקיפין גם לקיום המשטר הנוכחי בסעודיה, משטר ערבי־סוני־והאבי, שישראל מעריפה אותו על כל משטר רדיקלי־מהפכני אפשרי שיבוא במקומו – בין שהמשטר המהפכני הזה יהיה בעל גוון 'ארום' או 'ורוד', כלומר פרו־סוביטי, או אנטי־אמריקאי וניטראליסטי כביכול, בין שיהיה בעל גוון 'שחור', מוסלמי־פונדמנטליסטי סוני, או ייתמך על ידי המיעוטים השיעיים במדינות המפרץ שישתלטו עליהן ויסכנו גם את סעודיה בהמשך. ויש עוד דוגמאות לא מעטות ליישומה של האסכולה הזאת, שאי אפשר לפרטן מטעמים מובנים של דיסקרטיות.

תחילתה של האסכולה הזאת נעוצה בשלהי 'המרד הערבי' ('המאורעות') בשנות השלושים המאוחרות. אז התחולל עימות צבאי בקרב האוכלוסיה הערבית־הפלשתינית בין הכנופיות שסרו למרות המופתי לבין 'כנופיות השלום' בראשות הנאשאשיבים שהגנו על נפשם מפני שלטון הרצח של החוסיינים. ישראל של אז, ביחד עם השלטון הבריטי בארץ ישראל סייעו לערבים הפלשתינאים המתונים, שעייפה נפשם להורגים, וחשו שאין להם מגוז מלהגן על נפשם מפני כנופיות הרצח של המופתי. הם עשו זאת גם בעזרת 'הגנה' ושליחיה, כמו כעזרת הצבא המשטרה הבריטים. לא היתה זאת 'ברית הגנה' אתנית ורתית, אלא מלחמת אחים בין ערבים־מוסלמים־פלשתינאים לבין עצמם. בין אלה שרצו לרצוח את יריביהם המתונים כדי להבטיח את שלטונם על האוכלוסיה הערבית כולה לאלה שרצו להגן על חייהם ועל המשך קיומם הפוליטי.

לא היתה אז ואין מקום גם עכשיו להעדפה ישראלית תוך 'יש ברירה' של ברית מיעוטים אתנים ודתיים כנגד הרוב הערבי־סוני. לא זאת היתה הכוונה המטרה של 'ברית הפריפריה' מתחילתה ועד היום. היא היתה מבוססת על התקשרות אסטרטגית הדדית של גורמים במזרח התיכון, גם ערבים וגם מוסלמים־סונים, עם ישראל, מכיוון שהם נקלעו לדעתם למצב של 'אין ברירה' והעריפו להיעזר בישראל כנגד איום הרבה יותר מוחשי והרבה יותר מסוכן מהאויב הציוני־הדדי־ישראלי, כביכול.

היו גם סטיות וחריגות מהכלל הזה, היו ישראלים שטעו בהבנתו, גם בחוגי המימשל הישראלי בתקופותיו השונות. אבל אין לערבב בין הכלל לבין היוצאים מהכלל, וחבל שהאופנה של הלקאה עצמית גורפת לאחרונה גם את האסכולה הזאת, שהוציאה את ישראל למרחב ממצכים רבים של 'אין ברירה' שנקלעה אליהם בעבר וייתכן שתיקלע אליהם גם בעתיד. לא כדאי להשליך את נשק המגן האסטרטגי הזה למחסן הגרוטאות, רק בגלל כמה סטיות וחריגות, ובעיקר – בגלל תעוכות של אי־ידיעת העובדות וממילא גם של אי־הבנתן.

בארץ האירוקראטים

מאת שלמה שפיר, בריסל

בניגוד לאינטגרציה המזורזת בקרב הקהיליה האירופית בעידן הצמיחה הכלכלית המהירה עד אמצע שנות ה־70, גדל כיום והולך מספר המכשולים וההבדלים; ועל אלה נתוסף הפער בין המדינות המפותחות הצפוניות לבין הפחות מפותחות בדרום, שעמוק נחשבת גם אירלנד

הפיסגה של 12 ראשי־הממשלה של חברות הקהיליה האירופית, שהתקיימה בסוף השבוע בלונדון, נאלצה להתמודד שוב עם הקשיים השגרתיים שבאיחוד תקציב הקהיליה. גרעון ההכנסות, בסך יותר מארבעה מיליארד דולר מהתקציב השנתי הכולל של ארבעים מיליארד, יטופל, כנראה, בדרך של דחיה סכנית והעברת חלק מהגרעון לשנה הבאה. באחד ביצאר תעבור הראשות התורנית של הקהיליה לידי בלגיה, שהיא אולי „האירופית" ביותר בין 12 המדינות המאוגדות. אך גם בשנת השלושים לתתימת חוזה רומא, היסוד המוסד של הקהיליה הכלכלית, לא צפויה פריצת־דרך מהירה בתהליך הזה יימשך בלי ספק זמן רב יותר ואף יוגשם לא כפי שהוגהו האבות הרוחניים של איחוד הבשת.

מלת־הצופן העיקרית המוחכרת בימים אלה בשיחות עם „אירוקראטים" (פקידים ונושאי תפקידים במרכז הקהיליה במשכן ברליימון בבריסל, שעמיתיהם במשרדי־החוץ האירופיים מקנאים במשכורותיהם ובזכותיהם־יתר שלהם מבחינת הפטור ממסים) ועם דיפלומאטים ופרשנים העוסקים בקהיליה היא יצירת שוק פנימי אירופי מאוחד עד 1992. לבאורה התרחבו והלכו במשך השנים תפקידי הקהיליה, מעבר לייעדים המקוריים שנקבעו לה בשנות החמישים: מיזוג מרחיקלכת של תעשיות הפלדה והפחם, ביטול המכסים והמיכסות, עיצוב מדיניות משותפת בתחום סחר החוץ ומדיניות חקלאית אחידה. בתחום פעילותה של הקהיליה נכללו קידום המחקר, הפיתוח הטכנולוגי, האנרגיה, נוסדה מערכת מוניטארית אירופית, הוקמו קרן סוציאלית למלחמה באבטלה סטרוקטוראלית וקרן אחוריית נפרדת לטיפול באיזורים מפגרים גם בתוך המדינות התעשייתיות וכן נעשה מאמץ להרחיב את השפעת הקהיליה, על־ידי התכנית להסדר קשרי הסחר עם המדינות הים־תיכוניות.

אולם בניגוד לאינטגרציה המזורזת בעידן הצמיחה הכלכלית המהירה, עד אמצע שנות השבעים, גדל והלך מספר המכשולים וההבדלים, מבחינת יישום אסטרטגיות חדשות בתחום הטכנולוגיה, האקולוגיה, הסובסידיות והמיסוי, שהקימו מחדש מחיצות בין המדינות החברות. על כך נתוסף הפער בין המדינות המפותחות הצפוניות לבין המפותחות הרבה פחות בדרום, שמספרן גדל בגלל התרחבות הקהיליה (אירלנד, שהצטרפה לקהיליה ב־1973 יחד עם בריטניה ודנמרק, נחשבת בעצם ל„דרומית" מבחינת דרגת התפתחותה הכלכלית). על כן חזרה הציבה לעצמה „הזעזוע האדרופית", המוסד האקזקוטיבי של הקהיליה, שהוא עדיין רחוק מאד מעמעד של ממשלה, כיעד מרכזי לשש השנים הקרובות הסרת כל המחיצות והאחזה מרבית של השוק הפנימי שמשורת את 320 מיליון התושבים ב־12 ארצות הקהיליה. במקביל היא מבקשת לקדם את שיתוף־הפעולה המערב־אירופי המוניטארי, כדי יצירת שוק הון אחיד. כל אלה חיוניים, לדעת הוועדה, לעידוד צמיחה כלכלית משמעותית לטווח ארוך, לצמצום האבטלה ולשיפור כושר התחרות של הכלכלה האירופית עם זו של ארה"ב ויפאן.

מקרים לבא כדגע אם אמנם תשיג הקהיליה יעד זה. הדבר אינו מובטח עדיין כלל ועיקר. מכל מקום, לטווח קצר יותר, בשנה הבאה וב־1988, היא תצטרך להתמודד ביתר שאת עם הבעיות הנ"ל, המקלאים והמאבקים הקיימים בקהיליה. בעת זו עוד הכישה עקשנות של ספרד ופורטוגל לקהיליה הכלכלית לפני שנה. כשני־שלישים מתקציב הקהיליה מוקדשים לרכישה ולאחסון של מוצרים חקלאיים, בניגוד לכל שיקול כלכלי רציונלי. חרף הלחצים שמפעילות שרולות החקלאים, גוברת הביקורת בעניין זה גם בפארלמנט האירופי בסטראסבורג.

ברוב ארצות מערב־אירופה נתונים כיום האיגודים המקצועיים בהתגוננות, ויש מדינות לא־מעטות שבהן נחלש מעמדם עקב הקשיים הכלכליים של העשור האחרון. גם ב„עודה האירופית" בבריליימון אין כיום רוב סוציאליסטי או סוציאל־דמוקראטי, אך הרוח המנשבת משם שונה מזו שבכמה בירות שכנות. אנטון פפייר, בן 62, חבר הוועדה המופקד על תחומי הכלכלה והקרנות, שבא לבריסל מהנהגת ברית האיגודים המקצועיים המערב־גרמניים בדיסלדורף, מטעים את חיוניות הדיאלוג הסוציאלי והדיון המשותף במסגרת הקהיליה בין מעסיקים ונציגי האיגודים המקצועיים לגיבוש אסטראטגיית צמיחה משותפת. הבנה כזאת עשויה, לדעתו, לסייע לצמצום היקף האבטלה בשליש עד 1990 (היא נאמדת כיום ב־11–12 אחוזים בממוצע), לתרום להגדלת הצמיחה הכלכלית הממוצעת ל־3–3.5 אחוזים בשנה ולעזור בלימת האינפלאציה השנתית כדי 1–1.5 אחוז. השיטות מיחזרת מיזחם עסקן האיגודים המנוסה והחותיק להקטנת האבטלה בקרב הנוער (כיום היא כ־20 אחוז בממוצע), הטומנת בחובה גם סכנות ליציבות הפוליטית. במופקד על הקרן האומרת הוא מבקש למנוע התרפת הקיטוב בין ה„צפון" ל„דרום" בקהיליה, שהיא עדיין המרוגנית מאד מבחינת רמת המחיה, התפוקה, מבנה המשק, התל"ג. אולם הקרן האומרת הקרן הסוציאלית יעדיו אינן, לפי שעה, יותר מ־15 אחוז מתקציב הקהיליה, ואין זה מספיק לקידום יעדי האחרה.

בדי שכושר ההחלטה של הקהיליה [illegible], הספיק לפני שנה הממשלות החברות לשנות את דרך קבלת ההחלטות ולהנהיג הצבעת רוב. לבריטניה, לצרפת, לגרמניה ולאיטליה יש עשרה קולות לכל אחת במועצת השרים, לספרד – שמונה, לבלגיה וליוון – שבעה כל אחת, להולנד ולפורטוגל – חמישה, לדנמרק ולאירלנד – שלושה, וללוקסמבורג הקטנה – שניים; רוב של שני־שלישים, שיחול על שורה של החלטות, הוא 54. פפייר האחרים מיחסים משמעות רבה לשינוי זה בהצבעה במועצת השרים של הקהיליה, שהיא עדיין המוסד רב המשקל ביותר, ומקומם שאישרורו על־ידי הפארלמנטים הלאומיים יושלם בקרוב. הפקידות הגבוהה איתה, כמובן, מעריפה היחוק סמכויות של הוועדה האקזקוטיבית לעומת מועצת השרים; בוועדה שבראשותו של ז'אק דילורס הצרפתי יש 17 „ציבים" ואילו חברי הפארלמנט האירופי מכל הסיעות, שנבחרו כבר פעמיים במחיות ישירות (ב־1979 וב־1984), קובלים על השפעתם המוגבלת, אף־על־פי שיש להם זכות לאשר או לדחות את תקציב הקהיליה.

מסילת־ברזל לאילת (ב')

בקרון ממוזג ב־6.50 דולר

מאת יוסף מיכלסקי

הפוליטיקה היא שתכריע למען הפרוייקט או נגדו. רחיית הפרוייקט, ולו גם לשנים ספורות, פירושה החלטה נגדו

שני המיסמכים שהוגשו ל„ועדת חידם" על־ידי תומכי פרוייקט המסילה לאילת – של רכבת ישראל ושל ה„לובי" הדרומי – דומים זה לזה בכל הנוגע לנימוקים אידאולוגיים, במוקן של הצורך והסיכויים להפרחת הנגב, וקיימת כמעט תמימות **דעים ביניהם** בתחשיבים ובהנמקה **הכלכלית של הפרוייקט**. הכוונה ברורה, צריך **לבצע את המסילה וכל שעה קדם יפה יותר**.

מדובר **במסילה הדרומה באורך** כ־170 ק"מ בתחנת צין ועד **אילת. במיסמך** ה„לובי" המייצג את אילת ונורמי הנגב מדובר בחיבור המסילה ל„נכל התעלה" שיוקם צפונית מהעיר במקום הנמל הקיים, כדי לשחרר 4.7 ק"מ של החוף לצרכי תיירות. „רכבת ישראל" הציעה כאלטרניבה ראשונית התחברות לנמל הקיים, וההשקעה במסילה, כולל בניית תחנת משאות מצפון לעיר, מוסך וגם תחנת נוסעים במיקום נמל התעופה הקיים – לאחר שזה יועבר, כמתוכנן, צפונה – נאמדת ב־132 מיליון דולר. מנכ"ל הרכבת אליהו כרא דיבר בשיחה עם כותב שורות אלה על 140 מיליון דולר, ויש גודמים ברכבת האומרים את **ההשקעה בכ־170** מיליון דולר.

אולם אפשר לבנות מסילה זולה יותר, מותאמת למהירויות נמוכות יותר ואז פחתת ההשקעה בעשרות מיליוני דולרים. במקרה כזה יתעוררו שאלות של האפשרות להפעיל שירות נוסעים במסילה, שנכלל בתחשיבים הכסיסיים של הרכבת. כדי לא לפגוע בשימושי קרקע אחרים, מציעה הרכבת חיבור חלופי לנמל הקיים שיעקוף את העיר ויעבור ברצועה לרגלי המצוקים עד לאחר משני האתרים החלופיים מערבית לנמל. אולם רכבת ישראל תתאים את עצמה לחלופות אחרות כגון זו המוצעת **על־ידי** משרד התחבורה לפריקת הפחם ליד גבול יורדן והחלופה המוצעת **על־ידי ה„לובי"** – להעתיק את הנמל הקיים לשפת מעגן, שיוקם אחרי כריית תעלה באורך 1 עד 3 ק"מ צפונית מהעיר. נראה שחלופה זו, שנידונה כבר שנים במשרדים שונים, ככל שהיא רצויה ויפה, מסובכת וכרוכה בהשקעות נוספות.

במיסמך ה„לובי" מודגש שנקודת המוצא לבדיקת הכדאיות (של הפרוייקט) חייבת להיות מה תהיה תרומתה של הרכבת **להגדלת נפח** הפעילות הכולל, תרומתה לצמיחת המשק ולמאזן התשלומים של ישראל. „לחיזוק משמעותי של קצהו הדרומי של הנגב (העיר אילת וחבל אילת) משקל מכריע בצמיחה של מדינת ישראל ובפיתוחו של הנגב... חיבור העיר אילת אל מדינת ישראל בתשתית תחבורתית יעילה, נוחה וזולה כשרת המטרה הנ"ל". להלן צוין במסמך שהמסילה תחזק את **הערבה שהיא** כיום האיזור הדליל ביותר מבחינה התיישבותית – לאורך כל הערבה חיים כיום רק **4,700** תושבים וכאילת העיר – 19,000.

הממסך מפרט את היתרונות שיצמחו לדרום ולאילת כתוצאה של מימוש הפרוייקט בתחום פיתוח התעשייה, תיירות (תוספת 10–15 אחוז תיירים שיפקדו את אילת כבואם ברכבות נוסעים ממוזגות ונוחות תכנים לעיר 30–35 מיליון דולר זר), פיתוח ענף הבניה משום שתהיה דרישה לבתי מגורים, תשתית מגורים, מסחר, שירותים, חינוך, מפעלי שיש ומים. יהיה שיפור בתחום האקולוגי בזכות צימצום מספר המשאיות הכבדות החוצות את העיר (רכבת אחת המובילה 2400 טון נטו היא שוות־ערך ל־80 משאיות סמי־טריילר כבדות). במסמך ה„לובי" לא חסר גם הניסוק שחיבור אילת עם הארץ באמצעות רכבת וביסוסה של העיר הדרומית יתרמו להפיכתו לגורם גיאופוליטי שימלא תפקידו ב„צומת לשלום" עם מצרים וירדן.

רכבת ישראל טוענת, שלמסילה יתרון ברור על תחבורה מוטורית בתחום המשאות ובתחום הנוסעים: התחבורה המסילתית מתאפיינת בעלות שולית נמוכה המגיעה לכדי 25% מזו של ההובלה בכביש. ההובלה המוטורית לאילת וממנה סובלת גם מחוסר נוחות כפועל יוצא מהתנודות הבטחתיות בגין מצבי אנחת הצדדים בהבטחת מטען למשאיות בכיוון הפוך. תנועה זאת הינה יקרה לבעל הרכב, לבעל המטען והן למשק הלאומי ולכן היא גורמת להעריך הובלה דרך הבעלה סואץ ודעיכה טבעית של נמל אילת. הנסיעה באוטובוס לאילת היא מייגעת ונמשכת זמן רב וגם בתחום זה בולט יתרון של רכבת.

הבעיה העיקרית, מלבד ההיבטים האידיאולוגיים, שכוחם להשפיע על האוצר מפוקפק, היא נקודת האיזון הכלכלית של הפרוייקט – זוי תלויה בראש וראשונה בהיקף המטענים העתידים להיות מובלים ברכבת.

התזה העיקרית של הרכבת היא שעל סמך נתוניה (כפי שהוגשו לועדת חידם) דיי בכמות של 1.4 מיליון טון כדי שהפרוייקט יהיה כדאי. מאידך בתחזית המטענים שנערכה בתחילת שנת 1985 הוערך צפי ההובלה במסילה בב־2.15 מיליון טון לשנה, מזה כ־800 אלף טון יצוא מחצבים. אולם תחזית חברות כי"ל לתחילת עשור ה־90 מעריכה יצוא דרך אילת בהיקף של 1 עד 1.2 מיליון טון, מזה כ־400 אלף טון פוספט והשאר מוצרי ים המלח. ולא צויין אם הפעלת המסוע שבבעלות כי"ל עשויה לעודד את הקונצרן להשתמש בנמלי הים תיכון ואם תהיה על כך השפעה על הצפי של 1 עד 1.2 מיליון טון מטענים המובטחים לאילת). ברכבת טוענים שהתערכות נעשו על פי הנתונים שסופקו ע"י בעלי המטענים ובהתחשב בגורמים אחרים. באשר לעלות הובלת הפחם, שצריך להיות אחד המרכיבים העיקריים של הובלת המטענים, בצד המחצבים, טוענת הרכבת שבהשוואת ההלופה של הובלת הפחם דרך התעלה לאיזור אשקלון, לעומת הקו לאילת, הוכח שעל פי משך זמן של 25־30 שנה חלופת אילת עדיפה מכל החלופות האחרות.

ברכבת ישראל טוענים שהיקף הביקוש שבין אילת למרכז הארץ מוערך ב־1.8–2 מיליון נוסעים בשנה וסביר להניח שהרכבת תהיה מלכתחילה בעלת משקל מבחינת התפלגות הנסיעות בין סוגי התחבורה עם סיכוי סביר להפוך תוך תקופה לא ארוכה לתחבורה העיקרית שבין מרכז הארץ לאילת. עלות השירות אמורה להיות 6.5–8 דולר לנוסע. לא מעטים מנציגי התיירות והתחבורה ערערו בשיחות עם כותב שורות אלה על אומדן הביקוש הזה, אם כי הדגישו את חיוניות השירות של רכבת נוסעים ממוזגת לאילת בשביל תיירות פנים ותיירות חוץ. לא הצלחתי להגיע למסקנות לגבי אומדני הביקוש המחודשים.

בלי לזלזל במשקל ההסברים והנימוקים הכלכליים על נקודת האיזון הכלכלית של המסילה לעומת החלופות הקיימות ביום (תחבורה מוטוריות) – הפוליטיקה היא שצריכה להכריע ותכריע למען הפרוייקט או נגדו, ורחיית הפרוייקט ולו לכמה שנים פירושה המעשי החלטה נגדו. על כך ברשימה השלישית בסדרה.

מכתבים למערכת דבר

ציפורי סותר את דברי קצב

בישיבה התגיגית – להיכרות עם המנכ"ל החדש – של מועצת הביטוח הלאומי, בה אני חבר, שהתקיימה ביום ד' 26 בנובמבר, שאלה חברת המועצה יהודית נתן, עו"ד האגף לביטוח מוצ'אלי בהסתדרות את השר קצב בקשר למיסוי על קיצבאות הגימלאים, והאם הוא עומד מאחורי ההודעות שהתפרסמו באמצעי התקשורת – בשמו – כי בעקבות ההתנגדות הציבורית בכנסת, בעיתונות וברדיו, נסוג שר העבודה והרווחה מתביעתו בכנסת – להטיל מיסוי על הקיצבאות.

שר העבודה והרווחה הודיע במועצה, בתשובה לשאלה הנ"ל, כי הוא אמנם הציע לשר האוצר להטיל מיסוי כנ"ל, אולם כמו לגבי הצעות אחרות, שבאו מצידו, כמקור לקיצוצים בתקציב המשרד, לא קיבלו את הצעתו בפה"ל הוא נסוג מתביעה זו.

השר ציטט גם את דברי שר האוצר מ. נסים בנדון, כי הטלת המיסוי על הקיצבאות הוא מס יסף, לא צודק כלפי הגימלאים. כך גם אין מקום להטיל מס על ציבור זה בלבד. בעצם חזר השר קצב על דברי השר נסים, מלפני חמישה חודשים, עם כניסתו לתפקיד שר האוצר, עת ביטל את המיסוי על הקיצבאות.

השר קצב עזב את המועצה, שהמשיכה בדיונה, והנה בסיכום דיוני המועצה, מודיע במפתיע המנכ"ל החדש של הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי, כי המיסוי על הקיצבאות יוטל, והוסיף שהמס יוטל על ה"עשירים" בלבד; על אלה מהגימלאים שהכנסתם אלף שקל ומעלה. בעצם הוא חזר על דברי השר קצב בכנסת.

הדברים הפתיעו את חברי המועצה. הת"ב העיד על הסתירה בהודעות, והמנכ"ל תירץ את הדבר באי־הבנה של דברי השר, סתם ולא פידש, מהי אי־הבנה.

הסברנו כבר את נימוקי התנגדותנו להטלת מס על הקיצבאות, ואין צורך לחזור על כך. אולי בהזדמנות זאת אציין, כי בזמנו, בעת כהונתו של מורדי כשר האוצר, שיגר חבר הכנסת אוריאל לין, שכיהן כממונה על הכנסות המדינה בעת ההיא, מכתב לשר האוצר דאז, בו ציין, כי ביטול תשלום מס הכנסה על קיצבאות הביטוח הלאומי בזמנו, לא בא מתוך התחשבות במצבם של הגימלאים, אשר עמדו בתוקף נגד המס הזה, אלא באשר ההכנסות לא כיסו כמעט את ההוצאות.

המנכ"ל החדש, מרדכי ציפורי, ש."המיסוי" הוא כנראה מפעולותיו הראשונות במוסד, יואיל לקחת לתשומת ליבו את העובדה דלעיל.

אנו פונים בזה אל שר האוצר, משה נסים, ואל שר העבודה והרווחה משה קצב לעמוד על הודעותיהם ו."לרדת" מהגימלאים, באשר אין זה צודק, כדברי השר נסים, וממילא אין זה המקור המתאים לכיסוי הקיצוץ של המשרד.

בקשתנו מה."שדולה" של חברי הכנסת ומהעומדת בראשה, ח"כ נאוה ארד, להקדיש תשומת־לב ל."סתירות", המובאות בזה, הגורמות לנו, מלומדי הניסיון, כאב ראש.

אורי אלפרט
משנה ומ"מ יו"ר
הסתדרות הגימלאים

כזב קדוש

בעיתונות היומית נתפרסם, כי ראש הממשלה יצא להגנת תנועתו בגין חוברת של שקר והסתה שהתבאה נגד טוהף בכיר בממשלת האחדות הלאומית – נגד המערך. אנשי תנועת "חירות", ובמיוחד מספר חברי כנסת של תנועה זו, אינם יכולים להירגע ממחדלי ממשלות הליכוד מאז 1977, שכמעט הביאו את כולנו אלי פחת ולחורבן בית שלישי.

אלה גם אינם מוכנים להודות, כי היו להם מכשלות וכי הם הם שנתנו את הטון ל."פרעות" מלוליות הדרס המידקם החברתי בארץ, עד אשר באו שמעון פרס וחבריו ותוך ויתור על עקרונות־יסוד של מפלגת העבודה חתמו והביאו להקמת ממשלה משותפת עם ידיבים, רק כדי להביא ליחסי רעות ולחברה טובה יותר בארצנו.

אכן, הם הצליחו ואנשי הליכוד נגררו אחריהם ובטוחים היינו, כי גבר עליהם רגש המחוייבות על פני רגשות התיסכול רב השנים שאפפו אותם בכל עשייתם.

חבל רק שראש הממשלה שגה בכך, שנתן יד לתסיסה חברתית כתוצאה מהסתה פרועה, שאין בינה לבין עקרונות תנועתיים שום דבר. האמנו ברצונו של יצחק שמיר לאחדות בעם ואל נא יהרוס אמון זה בהבל פה, שהרי ההוכחות נתונות בידי המערך ולא יקשה עליו להשיב ל."כזבי" החוברת. האמורה – חבל שזו יצאה לאור ובטוחני כי רוני מילוא וחבריו יתחרטו על צעדם זה, ומיד.

הם בוודאי זוכרים את סיסמתם: "העם רוצה ליכוד", והמערך עם שמעון פרס הוא שהביא זאת למען כולנו.

ישראל קסטנברג
קרית חיים

ישראל, היהודי – והאנטישמיות

עם פרסום ספרו של היהודי הנריק ברזור "האנטישמי הנצחי" (Der ewige Antisemit) בגרמניה, עולים בי הרהורים נוגים על מהותה, סיבותיה ומקורותיה של האנטישמיות. התיזות המרכזיות של ברזור הן שישראל תפסה את מקומו של היהודי הבודד כקורבן לאנטישמיות וכן שהאנטישמיות היא נצחית.

סרטר טען בזמנו, כי לולא היו יהודים, היה האנטישמי ממציא אותם. משמע, קיים אצל פרטים ואצל אומות צורך פסיכולוגי־חברתי למצוא שעיר לעזאזל והיהודי משום מה מספק צורך זה.

עד כאן, על רגל אחת ברזור וסרטר. אולם, תוהה אני ביני לביני מה תרומותיו של הקורבן, הן תרומותיה של היהדות ומה הן תרומותיה של ישראל כיום להנצחת האנטישמיות? לעניות דעתי, התרומה המרכזית העוברת כחוט השני בתופעותיה של האנטישמיות היא תפיסה מגלומנית־מתנשאת של היהודי המקבלת את ביטויה השונים. זה מתחיל אולי מ."אתה בחרתנו" (תורה), ממשיך ב."גלגול נשמות קיים רק אצל יהודי משום שלגוי אין נשמה ולכן אין גלגול" (קבלה), ומסתיים (אולי מתחדש) בגישה פוליטית פטרונית של ישראל המתנהגת על תקן של מעצמה עולמית.

גישה פטרונית־מתנשאת מכל סוג שהיא (מדת ועד פוליטיקה), יוצרת רק ריחוק, סלידה ושנאה. מעט צניעות רוחנית וענווה פוליטית לשם שינוי – לא יזיקו לנו והן יכולות להוות תרופה מסיימת לאנטישמיות.

סמי ארגון
רמת פולג, נתניה

התמונות הן אמיתיות!

נציגי ה."ליכוד" בעיריית תל־אביב דורשים שלא להקרין את סרטו של ויקטור שיינפלד: "אומץ בקו העימות", בסינמטק. הסרט מתאר את המצב השורר בשטחים הכבושים.

בעיני רומים אנשי ה."ליכוד" לאדם המנפץ את המראה, כי הדמות הנשקפת אליו ממנה אינה מוצאת־חן בעיניו. כי זאת לדעת: מפיקי הסרט לא ביימו דבר: תמונות חיילי צה"ל, המפודים הפגנות באלימות רבה, הן אמיתיות, אוסנטיות. המאורעות המוצגים בסרט התרחשו במציאות – לחלקם ולשכמותם היתי עדה.

במקום להתנגד לסרט המציג תופעות אלו, צריכים אזרחי ישראל להתנגד לתופעות עצמן. כל עוד כופה ישראל את שלטונה על מיליון וחצי בני־אדם בשטחים הכבושים – ייאלצו חיילי צה"ל לנהוג בברוטאליות גוברת והולכת. נוהג "היד הקשה" יגרור התגברות של מעשי־טרור, וחוזר חלילה, במעגל־דמים אינסופי.

הפתרון היחיד למצב זה הוא השלום. השלום לא יבוא בטרם תיסוג ישראל מהשטחים שכבשה.

נעמי עדן
תל־אביב

להילחם בנגע הריבית

חלוצי העליה השלישית היו חדורי הכרה ושאיפה עם משאת־נפש להיות עובדי אדמה החיים מיגיע כפיהם. יותר מעשר שנים נדדו חלוצים אלה במושבות יהודה והגליל כדי להתרגל לעבודה ולהכשיר את עצמם להקים ולקיים משק חקלאי. המושבות החקלאיות לא היו לפי רוח החלוצים, כי היו מושתתות על עבודה ערבית, לכן בצד במסגרת של משק־עובדים אשר בהיווסדו נקבעו לו עקרונות: 1. עבודה עצמית: 2. עזרה הדדית: 3. ערבות הדדית: 4. קניה ומכירה מאורגנות: 5. אדמה לאומית – הקק"ל.

יש בארץ מושבים רבים הנמצאים על סף התמוטטות. לשווא הם נושאים את השם משק־עובדים, כי אינם מקיימים את עקרונות המושב. אולם חוששני, שאלה המקיימים בקנאות, מסירות ונאמנות את עקרונות המושב, אף הם לא יחזיקו מעמד הסיבות הן שתיים:

1. מנגנון התיווך הוא מנופח. זכורני, כאשר אליעזר יפה ז"ל ייסד את תנובה המטרה היתה לקצר, עד כמה שאפשר, את הדרך של התוצרת לצרכן. אולם, כיום המנגנון כה מנופח ומסורבל, מה שמקטין את אחוזי הרווח, וכך הגיעו מושבים עד משבר.

2. הריבית הקצוצה. איזה ענף יכול לעמוד בריבית כה גבוהה?

יש לחקלאות די אויבי טבע: בצורת, חמסינים, בעיית המים ועוד ועוד. זה מידי שמים, שאין לנו שליטה עליהם. אולם הריבית, או בכן יותר "נֶשֶׁך", זו המצאת בני־אדם ונגד תקלה זו, העלולה להרוס לא רק את החקלאות, עלינו להילחם בכל כוחנו, בכל הדרכים והאמצעים. זה בידינו.

חבל, שהמנהיגות שלנו, באי־הכוח שלנו בממשלה ובמוסדות השונים מתייחסים בקרירות כזאת לאסון העלול להתרחש, אם שני הגורמים האלה לא יתוקנו.

דוד פקר
כפר ויתקין

להעניש את פרנסי המים של המדינה!

את אלה המטיפים לנו כל השנה לחסוך במים, כי חבל על כל טיפת.

את אלה המציעים שנתרחץ לא באמבטיה. וגם מתחת למקלחת נעמוד שניים שניים.

את אלה הסוגרים את ברזי המים על יישובים ואוכלוסיית ערי ישראל.

את אלה אשר קיצצו את מכסות המים והשאירו שטחי חקלאות יבשים ללא עיבוד בגימוק של חוסר מים.

את כל אלה אשר שמותיהם והתפקידים אותם "מפלאים" שמורים אצלי יש לרכז בכל פעם שיורדים גשמים בארץ, להעמידם ליד המקומות שהנחלים נשטפים לים והתיכון ולים המלח על מנת שיראו במו עיניהם כמה "טיפות" מים הולכות אל האבדון. כמה חזקים הם נחשולי הזרמים הפונים אל הים ולא אל מאגרים ומקומות איחסון אחרים, כדי שישמשו בעונת הקיץ החמה את עם ישראל לרחצה חופשית, ולהשקות השדות ללא מגבלות וקיצוצים.

שלמה חביב
נחשונים

רח' ז'בוטינסקי בבני ברק – מכשלה

המשך רח' ז'בוטינסקי שבשטח שיפוט בני ברק מהווה מכשלה לרבים מהנוסעים, שאינם מבחינים בין שני הרחובות שבשיפוט שתי הערים ר"ג ובב.

סח לי נוסע, שביקש את נתב "דך" בקו 51 בת"א להסיעו לרח' ז'בוטינסקי 118 בבני ברק. עוד לפני שהגיע ליעדו, הזכיר לנהג, אך הלה הורידו בתחילת הרחוב ועליו היה לנסוע שוב באוטובוס אחר, כדי להגיע ליעדו. כנראה, גם הנהג אינו מבדיל בין שני הרחובות האלה שהם למעשה רחוב אחד.

על כן, אם עיריית בני ברק רוצה להקל על הנוסעים שאינם תושבי המקום, עליה להעביר את שם הרחוב הזה לפנים העיר ולשנות שמו על שם אחד מספריו של ז'בוטינסקי, כפי שרבים עשו זאת. גם עיריית ת"א נהגה כך, בזמן שרח' יהודה הלוי התפתח לאורך, קטעה אותו ולחלק הצפוני קראה אבן גבירול.

מ. בן־רחים חולון

התעלמותו של ראש העיר

ברצוני להעלות בעיה תריפה שקיימת בקרית ביאליק לגבי תנועות הנוער.

בקריה פועלות מספר תנועות נוער (כגון: מחנות העולים, צופים, השומר הצעיר וכו'). עקב המדיניות העמוקה של הילדים במקום להצטרף לתנועות הנוער, נוצר מצב שבו הילדים אינם יכולים לבחור כרצונם, אלא הדבר נעשה בהגרלה במסגרת הכיתות בבתי־הספר ובהקצבת מקומות על־ידי כל תנועה.

עקב מצב זה פנתה העיריה להסתדרות לפתח קן נוער עוד, ואכן כך נעשה: נפתחו 2 סניפים בקריה, בסניף אשר בקרית שמריהו פועלים כ־300 חניכים בשני חדרים של מקלט עילי. עקב גידול במספר החניכים הצליחה ההסתדרות במקום להשיג הקצבה של 50% מהעלות מהועד הפועל לבניית קן, ואת 50% הנותרים צריכה להעמיד העיריה. למרות פניות חוזרות ונשנות והודאה של ראש העיר דני רק, כי אכן יש צורך בבניה, למרות כל זאת, מתעלם ראש העיר ממתן אישור להשתתפותו בתקציב ונמנע מלהגיב על כל פניותינו.

אם כך, מר דני רק, האם זו אמורה להיות התייחסותו של ראש עיר לחינוך ילדי עירו?

דב סלמן
מזכיר ההסתדרות
קרית ביאליק

טלוויזיה

5.30 „עליה באויר הפלאות" – שם הפרק „הקנגורו המסכן".

5.55 „קונצרט לנוער" – עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה. נגנית הנבל הצעירה סלי גלור מנגנת את הקונצ'רטו אופוס 6 מס' 6 לנבל ולתזמורת מאת הנדל.

6.10 פרט מצייר.

6.30 קיצור החדשות (ערבית).

6.32 סקירת תכניות (ערבית).

6.35 ספורט (ערבית).

7.30 הדשות (ערבית).

8.00 כותרות מבט.

8.02 בשידור חוזר – שידור ישיר. בתכנית מגוחדים פשעים חמורים, שהמשטרה לא פענחה, והציבור נקרא לענות על שאלות ולעזור בפתרון הפשעים. התכנית נעשית בסיתוף מטטרת ישראל, והסתזורים נעשים לפי תיקי החקירה ובהשתתפות העדים האותנטיים. התכנית השניה בסדרה עוסקת ברצח הקשישה בתיה פרסי מירושלים, ברצח חיים פאלח ממגדל העמק ובהעלמותו המסתורית של הנער נסים שטרית מירושלים. התכנית משודרת ב־3 חלקים בתשך הערב. בחלק ב־10.00 יוקרנו שחזורים של מעשי הפשע, שיחות עם ראשי צוותי החקירה ושאלות לצופים. בחלק השלישי, בסיום השידורים, ידווח על מידע שהתקבל מהצופים, עדכונים וסיכומים.

9.00 מבט לחדשות.

9.30 „אל תחבה לי" – פרק אחרון: איים טובי מאיים על בזכיריתו בפיטורים אם תמשיך להתראות עם פום. פום ושותפו צ'ארלס זקוקים אמנם למזכירה, אך מרלין אינה הפתרון.

10.30 בשידור חוזר חלק שני.

10.30 תבנית בידור – עם הקוסם פול דניאלס ואורחיו.

11.10 בשידור חוזר – חלק שלישי.

11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 מלכסקס עד סאן.
08.03 שעה טובה.
08.15 אתגרים, הכדור מלמלה.
08.40 מיי שהיתה מ–כ
09.00 אנגלית ה.
09.20 הכנון משלב ד: הבחוק (כ).
10.00 שעה טובה.
10.10 אנגלית ד.
10.30 רגע עם חדלי.
11.00 עברית מדוברת ר"–הא: מראג'עה ב:
11.15 אנגלית ו.
11.30 ארץ בלתי משמר להתעצבות (כ).
12.00 אנגלית ז.
12.25 תלמה: שביים אחזיון, ודכיטה 1.
1.00 מרבי הכנע ד"–"ם הארוות הדדים ביער גיר.
1.30 צרשתית, הצורה.
2.00 מלכסקס: עד סאן.
2.03 שעה טובה.
2.15 מאה צורים בפודסמים: מלחמה, נאנדיקה, פיקאסו.
2.25 קסם קסם ודגיגה.
2.50 הכנת הסתעות: סרט אנימציה.
3.15 קסר משפחתי: שיחה עם בסיל' הרשקוביץ, הדרים ותאומות בנות 10, על מקום של כל אחד במשפחה.
4.00 הפנרק בערוץ תכשת המייל, פרק 4: הפתעות.
5.00 עיר חדש.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – ארוך: פתיחה במי מינור (האקדמיה למוסיקה עתיקה / ב. הונוולא) לכרוה: קונצ'רטו בדור הנ'ור לאבוב ותזמורת (ה. הוליגר / הקמרטה מבדן / ת. פרי): יאנאצ'ק: אידיליה לתו. כלי־קשת (התו): הקבוצה של פראג / ה. שנצלר: בדקנס: קונצ'רטו מס' 3 בסי מינור לכינור ולתזמורת אופוס 61 (א. כסדן / תו. פארים בניצוח ר. ברנבוים): איבר: סרופים לאהבת הרחמות (התו. הלאומית של שרות השידור הצרפתי / ז. פרשנות.

09.00 קונצרט בוקר

12.00 מן הרפרטוא – מוצרט: מוסמה לכינור ולמנטר בפה מג'ור ק. 376 (ת. מאוגן, כנור / א. ורדי, פסנתר פטיקים): סספאני אונטסיה: „שתי אריאטות" – בואי אהבה, הדרה ונגני הנדוק בישראל): ברהמס: רביעיה בדו מינור, אופוס 51 מס' 1 (רביעיית תל־אביב).

13.05 בהאזנה נינוחה – י.ס. באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 4 בסול מג'ור (תו. הברוק מאמשטרדם / ת. קופמן): שוברט: פנטסיה בפה מינור לפסנתר ב־4 ידיים (פ. לבצן וא. ודרי): הבר: קונצ'רטו מס' 2 במי־במול מג'ור לקלרנית ולתזמורת, אופוס 74 (גנס הילסון, קלרנית / תו. הכיסם, מבדמינגהם / יאדריג דבוראק: 4 מבין השירים הבוהרים אופוס 32 (מס' 1, 4, 5, 9) (עדי עציון־זק וצילה גרוסמאיר / שה: פוקסדרהימנ: ברוקס קונצ'רטו לתזמורת (תו. סיפס. של שיקגו / ב' סולטי.

15.00 הסבבה מוסיקלית – הרביעיות הראשונות של בטוק.

16.00 אולמי הקונצרטים שלנו – התו. הפילהרמונית הישראלית / ג'. סיגופולי / סולן: דניאל בנימיני, תוך 6 קטעים בהלוה הרולד באיטליה: שומאן: סימפוניה מס' 4.

18.00 דגש על הביצוע „על אחת כמה וכמה".

19.00 תזמורות כלי־נשיפה.

20.05 ארנמלוד – רצף מוסיקלי.

20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התו. הפילהרמונית של ברלין / ה. ברנבוים ה. גוטיריה, פסנתר / י. באומן, צלו / ק. סטול, קונטרבס – הרולד גניזר: קונצ'רטו לצ'לו, קונטרבס ומיתרים: בטהובן: קונצ'רטו מס' 4 בסול מג'ור, אופוס 58: בטהובן: סימפוניה מס' 6 בפה מג'ור, הפסטורלית.

22.30 פעם ועוד – ארנסט קרנק: מסגרת משתנה ב. אוגוזן, מופאון / א. קרנק, פסנתר.

23.00 מחווזי יצירות

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „בעיות פתוחות ברפואה" – „ניסויים ופואים באדם".

12.05 שיר ומוסר.

14.06 תכניות לילדים – „קוקי חבקוקיו" – מאת סוכה הרשקוביץ. „השלושה משכנות שלולי" – מאת אברהם ברטראב סיפור השבוע – „המזמרה הגדולה" – מאת יסי מרגליה.

15.00 לילדים הגדולים המשך יבוא – „שעשועון בסידור הי.

15.25 הכרזה עגול – ספורט לנערה.

16.05 משם באמצע.

17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „יהדות ארצות־הברית במאה ה־20". „יהדות ארצות־הברית נוכח ההאה".

19.05 עיונים בפרשת הסבוע – „ויצא".

22.05 „אותות ומופתים" – סדרה העודית בבלאת 50 שנה לדדיו הצבר, „בראשית" – 41 שנה למסדר הימי המתיק ביחוד של הדדיו – פרקי הימים בתנ"ך (ש.ע.).

23.05 הי ארצי מלוחתי.

רשת ב'

18.06 שעה חפשית – עניני חינוך.
19.35 דין ודברים – עניני זוג ומשפחה.
20.05 סולם המדינות.
22.05 „פינת הנ"ר".
23.05 משחק לילה.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קבת אדות – פוף מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 סטוסקפ לדוקסד – שיחה עם רופאים מחיל הרפואה.
20.05 הלהקות – „מרדום תיפתח הסוהה" – על הלקח פיקוד דרום מספרים כוכבי הלוקה מתי כספי, חנה לסלאו, רוני בראון, יונית שהם, גדי אוזן. (ש.ת.).
21.30 אוניברסיטה משודרת – דרמה יוונית – הדרמה הארכאית.
23.55 „שיחת חצות" – עם ד"ר חיים אילון יזעו מ"מ ראש הממשלה לענייני חברה ורווחה.

קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: חבושים ולא מסוכנים 9.30, 7.15
אורלי: צביטה בלב 9.30, 7.15, 4.30
קדם (אלנבי בחדרשה): הארפה העירונות?... לעזאזל! 9.30, 7.30, 5
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אוונטי פופולו 9.30, 7.15
גת: קסיפה כחולה 9.30, 7.15
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 2: מנה ליזה 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: נשיקת אשת העכביש 9.00, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דקל: סרט אילם 9.30, 7.15
דרייב־אין: צביטה בלב 9.30, 7.30, חצות – סקס
הדר: שבט רב המערות 9.30, 7.15, 4.30
בית לימין: הרחוב שלי עם אנני 11.15
חן 1: חטיפה נעימה 9.50, 7.40, 5
חן 2: ג'דשע אתמול והיום 9.50, 7.40, 5
חן 3: צבע ארגמן 9.15, 6.15
חן 4: דנה פלור נפואה לשנים 9.50, 7.30, 4.45, 2, 11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 9.45, 7.00, 4.45, 2, 11
לימור: סוכרי הלבנות 9.30, 7.15
לב 1: הנבל הבומרמי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: בעקבות הסרך 9.40, 7.30, 5, 2
לב 3: צעדים מסוכנים 9.40, 7.40, 5, 2
לב 4: אותלו 9.35, 7.20, 5, 2
מגרבי: סגור לרגל סיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 1: חמים וטעים 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: קצין וג'נטלמן 9.30, 7.15, 4.30
סמדר: סגור לרגל סיפוצים
פאר: ג'נד ופרד 9.30, 7.00
פריז: עוברת אורח 9.30, 7.15, 4, 2, 12, 10
צמוק: זכרונות אהבה מפרנצה 9.30, 7.00
תמר – רמת־אביב: משיח פרא 11.30
כולם נפלו על הראש 9.40 7.30
שחק: חנה ואחותיה 9.30, 7.00, 4.30
תבלה: ראונן ראונן 9.30, 7.15, 5
תל־אביב: פולטרגייסט II 9.30, 7.15, 4.30
הקלנוע (בית ציוני אמריקה) אהבה במחתרת 9.30, 7.15, 4.30

■ ירושלים

אריאן: נסיעה נעימה 9.00, 7.00, 4.30
אדיון 1: הרחוב של אתמול בלילה 9.00, 6.45, 4.30
אורנה: יחיד נגד כולם 9.00, 7.00, 4.30
בית אגרון: סרן נבלם מאחיקים 4.00
חתך חתיך 6.00
חלף עם הרוח 8.00
חצות – מלון ניו המפשייר
הארלם הקטן בניני האומה:
בעקבות הסרך 9.00, 7.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.15, 4.30
אדר 3: שובו של הנוסע השמיני 9.00, 6.30
גיל אור: חטיפה נעימה 9.15, 7.00
כשיר: חנה ואחותיה 9.00, 7.00, 4.30
סמדר: מנה ליזה 9.15, 7
עוף: המרטיבה 9.30, 7, 4.30
רון: הנבל הבומרמי 9.30, 7, 4.30
מיסטלאשה: [illegible]

■ חיפה

אדרה: שבט רב המערות 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: מנה ליזה 9.15, 6.45
אמסיה־אאורון: המטיבה האחרונה 9.15, 7.00, 4.30
אירמון: איש הנצח 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: אהבה בשחקים 9.15, 7.00
עצמון 2: מנה ליזה 9.15, 7.00
חן: צביטה בלב 9.00, 6.45, 4.30
מאיר: חטיפה נעימה 9.15, 7.00, 4.30
קדם־אדר: עוברת אורח 9.15, 7.00
רון: פולטרגייסט II 9.00, 6.45, 4.30
רב גת 1: ג'דשע אתמול והיום 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2: כולם נפלו על הראש 9.15, 7, 4.30

■ קרית־ביאליק

פאר: סיפורה של אנגס
סביון: סיפורה של מאיר 9.15, 7

■ קרית־חיים

בית העם: זכרונות אהבה מפרנצה 9.30, 7.15
היוגב: צביטה בלב 9.30, 7.15

■ קרית־ים

ניצן: עיר ללא רחמים 9.15, 7.00, 4.30

■ קרית־מוצקין

אדרה: נסיעה נעימה 9.15, 7.00, 4.30

■ אשדוד

אסתר: הטוב הרע והלא נורא 9.30, 7.15
אשדוד: הצבע ארגמן 9.30, 6.30

■ אשקלון

אסתר: קד הינגה 9.30, 7.15
מאה: רכבת אל השמש 9.30, 7.00
רחל: צרות גדולות בציינה מאון 9.30, 7.15

■ באר־שבע

חן: אהבה בשחקים 9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים

עצמאות: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30

■ הרצליה

הוד: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
מלון דניאל: אותלו 9.30, 6.45

■ עפולה

מטיתיהו: כחום הגוף 8.30

■ קרית אונו – מתנס

אבן צעיר 6.30
הטיפור האמיתי 9.00

■ חולון

מגיל: חטיפה נעימה 9.30, 7.15
מתנים קיית שרת: הכנופיה של בקסי כלבי 9.30, 7.15, 4
כבר: איש הנצח 9.30, 7.15, 4.30
ויצר: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15

■ טבריה

אביב: הכוב הרע והלא נורא 9.15, 7.00

■ כפר־סבא

עמל: הצבע ארגמן 9.30, 6.30
קוד הדעם 4.30
רן: צרות גדולות בציינה מאון 9.15, 7.00

■ לוד

אדיר: 3 רוזקים ותיגוק 9.30, 7.15
נוה חיר: פטיטו 3 9.30, 7.00

■ נהריה

הוד: הכרים 9.30, 7.15

■ נתניה

מכהיר: חנה ואחותיה 9.15, 7, 5
שרון: חטיפה נעימה 9.15, 7.00, 5

■ פתח־תקוה

שלום: יחיד נגד כולם 9.30, 7.15
היכל 1: שבט רב המערות 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: חנה ואחותיה 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: הצבע ארגמן 9.30, 6.45

■ ראשון־לציון

נעמה: תקלה מופלאה 9.30, 7.15
ראשון: צרות גדולות בציינה מאון 9.30, 7.15

■ רחובות

בית העם: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
הדר: חפשה מסודרת באיזשהי 7.00
הצבע ארגמן 9.15
רן: אהבה בשחקים 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

אגאדיר: חטיפה נעימה 9.40, 7.30, 5.00
ארמון: איש הנצח 9.45, 7.30
לילי: חנה ואחותיה 9.30, 7.15
הדר: קצין וג'נטלמן 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: קטיפה כחולה 9.45, 7.15
רב גן 2: נשיקת אשת העכביש 9.40, 7.30
רב גן 3: 3 רוזקים ותיגוק 9.40, 7.30
רב גן 4: ג'דשע אתמול והיום 9.40, 7.30
שבים: הצבע ארגמן 9.30, 6.45

■ רמת־השרון

כרמי: נבחרי הנאמן 7.00
בקרוני 9.30

■ רעננה

אחדות: ב"ם לאסיים מתחילים 9.00, 7.00, 4.30

■ רמלה

אדיר: יפה בדוד 9.15, 7.00

„ציונר דרום" 82
באר שבע בע"מ
הודעה על אסיפה כללית
יצאת כן הכלל ועל אגרשה
מיוחדת של בעלי מניות
יכר ומניות רגילות
ביצוע בזה הודעה לכל בעלי המניות של חברת „ציונר דרום" 82 באר שבע בע"מ (להלן – החברה), כי בתאריך 1.1.87 בשעה 18.00, במשרדי החברה שבבאר שבע רח' חברון מס. 36 (להלן – משרדי החברה) תערך אסיפה כללית יצאת כן הכלל ואסיפה מיוחדת של בעלי המניות, בה תוצע החלטה בדבר הקלה מיוחדת, לשנות את תקנון (תקנון) החברה צ"ל ו"ל ותקנון הקיים כולו בתקנון חדש (להלן – התקנון המוצע), סמכ, בין היתר, גם ביטול בהגדרת הזכויות הצמודות למניות. בעלי המניות מוזמנים להתמתף.
התקנון המוצע עובר לרשותם של חברי החברה במשרדי החברה לשם עיון בו וכל חבר בחברה יכול לקבל, במשרדי החברה, ללא תשלום, העתק מהתקנון המוצע, אם יבקש זאת.
חיים בן עזרי
בשם מועצת המנהלים

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת
תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
תקומה – תקומה 36 – 635193
ירושלים
ירושלים – יפו 212 – 520073
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עזור – 905271
בני־ברק – רמת־גן
קופת חולים כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים – חולון
קופת חולים – קין יהב 4 חולון – 884654
אחיון – המפיק 52 חולון – 889153
מוקד מידע מלאתי
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הנרשמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00
אמר"צ – ☎ 03-433500, 03-433500
פרשת שיגים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
הרב ברסלבא 49 ת"א – 03-284649
בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, ביום ו' ובערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
הרב הנפן 26, קומה ג' – 04-523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלקדס
דלת המשפחה!

מינהל מקרקעי ישראל

מחוז תל־אביב

"בנה ביתך" בכפר־סבא, יבנה וקרית עקרון
יתרות מגרשים

במסגרת תוכנית "בנה ביתך" שפרסמה מנהל, מוזמנים מגרשים בהשתתפות לפרוט שלהלן:
א. כפר סבא – מבנן ד'.
במסגרת תוכנית שפרסמה באפריל 1985, מוזמנים 2 מגרשים מסוג: מגרש בודד (מגרש־משפחתית) לבניה בקיר משותף 6-1 מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.
יבנה – מבנן ד'.
מוזמנים ומגרש בשטח בין־עיר, רחוב הגבר 29, הי"א, טל. 652424 בימים ב' ו־ג' בין השעות 13.00-16.00.
ב. יבנה – שכ' מאה שערים.
במסגרת תוכנית שפרסמה במרץ 1985, מוזמנים 2 מגרשים לבניה דו־משפחתית ו־2 מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.
ההרשמה ומקיים בשטח רח' עירם בתכנה, רחוב המלבוש 1025, טל' 08-416455 בימים א'-ה' בין השעות 13.00-09.00 וביום ו' בין השעות 16.00-18.00.
ג. קרית־עקרון.
במסגרת תוכנית שפרסמה במרץ 1984, מוזמנים מגרשים לבניה דו־משפחתית ובאחר בי, 17 מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.
ההרשמה ומקיים בשטח רח' עירם בראשון לציון, רחוב דיזנגוף 65, טל' 953131 בימים ב' בין השעות 13.30-08.30.
המגרשים יוקצו לזכיות לפי ערך קרקע, תנאי ותשלום, אשראי והתחשבות פיתוח – מוגבלים. ערך הנכסים, כפי שפרסמו בפרוספקט המקורי, הוסף לשטחים המוצעים לפרסום זה.
הקצאת המגרשים לזכיות תתל ביום רביעי 12.12.86 שעה 10.00. בשעה זו מתקיים הגרלה בין המזכים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת יכל הקודם זוכה.
בעת ההרשמה מתעדכן בכל אחד מהמשרדים המפורטים לעיל, יש לרפקיד סך של 500 ש"ח, בהמחאה בנקאית, לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, זאת בהקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי ההרשמה, בשעות הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד למגר שוק המגרשים ולא יאחר מ־31.3.87.

מינהל מקרקעי ישראל | המשרד הבינלאומי | מנהל הפיתוח | מחוז תל־אביב

"בנה ביתך" – במנהל העמק
מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם המועצה הדתית מנהל העמק, משרד הבטחון והיישוב, חברה לפיתוח ערי־בנים, מציעים בזה לבנות 21 מגרשים לפי הפרוט שלהלן:
20 מגרשים לבניה 20 יחידות דיור דו־משפחתיות.
1 מגרש דו־משפחתי לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.
ההרשמה לתובעות ומקיים במשרד עירם, רחוב עמנון 16/100, טבריה עילית, בימים א'-ה' בין השעות 12.00-08.30.
ההרשמה תחל ביום שלישי 10.12.86 בשעה 09.00 ומסתיים ביום שיש

בעריכת חרזה איזנברג

בנורוגיה הן השיגו שיא עולמי

שיטת המכסות בייצוג הפוליטי, עובדת

שיטת המכסות הנהוגה בנורוגיה טרם אומצה בשוודיה השכנה, בה מתות נשים כ־25% מחברי המרכז במפלגה הסוציאלדמוקראטית. המפלגה הסוציאלדמוקראטית בגרמניה המערבית קיבלה לא מכבר החלטה להגדיל את ייצוג הנשים עד ל־40% בתוך שנתיים. במפלגת „הירוקים" בגרמניה מיוצגות הנשים – בסיעה בפרלמנט – ב־50%.

ראויה לציון הממשלה הצעירה בנורוגיה (גיל ממוצע: 46, ראש הממשלה בת 47 ואילו השר לענייני סביבה, סיסל רונבק, בת 36. „לא היה קשה למצוא נשים בעלות כישורים", אומרת סיסל רונבק – (שהיתה בעבר יו"ר תנועת הנוער של מפלגתה וכיום היא עומדת בראש תנועת הנשים).

סיסל רונבק אינה שותפה לדעה כי נורוגיה היא „גן עדן לפמיניסטיות". היא סבורה כי לעומת ארצות מתועשות אחרות עדיין קיימת בארצה „הפרדת מינים מוחלטת" בתחום התעסוקה. כמעט כל עובדי הסיעוד, ההוראה (בבתי ספר יסודיים), הסעד וה„טיפול" הם נשים. מדובר במקומות עבודה שהשכר בהם נמוך, יחסית.

בין 20 מנהלי מחלקות בלשכות הממונה האזוריות יש רק ארבע נשים. לגברים – אומרת סיסל רונבק – יש חזקה על משרות בכירות באוניברסיטאות. ובקיץ אשתקד היו שביתות בקמפוס במסגרת המאבק על שווי הכנסות לנשים.

מספר הנשים העוסקות בפוליטיקה בנורוגיה גדול מבכל ארץ אחרת. לעובדה זו סיבות שרקען הסטוריתרבותי: באזורים החקלאיים הרחוקים ממרכז הארץ היו הנשים מאז ומתמיד גורם דומינאנטי במשפחה. זאת משום שהגברים נאלצו לנדוד הרחק מהבית ולהיעדר תקופה ארוכה כדי להביא פרנסה למשפחה (ביודדיים או כמחפשי מקורות מזון).

כפוליטיקאית מקצועית מאמינה סיסל רונבק כי את הישגיהן חבות הנשים ליכולת ההתארגנות שלהן. את רעיון מכסות־הייצוג העלתה סיסל רונבק לפני כחמש שנים במפלגתה ובהדרגה נמצאו לו תומכים רבים. היא סבורה כי גם מפלגות אחרות בארצה תיאלצנה לאמץ את הרעיון. („ולו רק כדי לחסוך מעצמן מבוכה").

בשנות ה־70 גדל מספר מעונות־היום לילדים ולתינוקות בנורוגיה ואושר חוק חופשת הלידה לאשה העובדת מחוץ למשק ביתה. סיסל רונבק סבורה כי תנועת הנשים חייבת לתבוע חופשת לידה גם לגברים וכן את זכותם של אבות לטפל בילדיהם הנשארים בבית בגלל מחלה או פגיעה בבתי הספר.

„מבחינה זו", אומרת סיסל רונבק, „מפגרת נורוגיה אחרי שאר ארצות הצפון".

בנורוגיה זכאי אחד ההורים לחופשה ללא תשלום למשך עשרה ימים לצורך טיפול בילדים. מאחר ששכר האשה נמוך, בדרך כלל, משכר בן זוגה, מעדיפות נשים לנצל את זכותן לחופשה ללא תשלום. בשוודיה נהוג תשלום חלקי לסוג זה של חופשה.

כשנשאלה מרגרט תאצ'ר מדוע אין נשים בממשלתה, הגיבה ראש ממשלת בריטניה בדברי הסבר מפורטים על „השיטה האנגלית". ראשי ממשלה – אמרה – אינם רשאים לצרף אל הקבינט אדם מבחוץ (שאיננו חבר פרלמנט), הם חייבים לבחור מקרב חברי בית הנבחרים או בית הלורדים, ומאחר שבפרלמנט הבריטי יש לנשים רק 25 מושבים (מתוך 650), קשה מאד לבחור...

באוזני הצבור בנורוגיה נשמעים טיעונים אלה כתירוצים לא מוצלחים. ראש ממשלת נורוגיה גרו־הארלם ברונדטלאנד, צידדה אל הקבינט שלה שבע נשים ו־43% מחברי סיעת מפלגת העבודה הנורוגית – נשים.

בכך השיגה נורוגיה שיא עולמי מבחינת ייצוג הנשים במפלגות פוליטיות וסיסל רונבק מייחסת הצלחה זו להחלטה שנתקבלה בכנס מפלגתה לפני שלוש שנים – על שיטת מיכסות הייצוג בבחירות מועמדים לפרלמנט ועל מכסה של 40% לנשים לקראת הבחירות הבאות.

על השאלה מדוע לא החלט על מכסה של 50%, יש בפי סיסל רונבק תשובה פתמית: „ביקשנו לנהוג בגמישות ולא לרבוק בנוסחאות קפואות".

גרו־הארלם ברונדטלנד בעיני הקריקטוריסט

מדענית נורווגית מובילה מסע לקוטב

אם המדענית הנורווגית מוניקה קריסטנסן תגיע לקוטב הדרומי, כמתוכנן, ב־14 בדצמבר, היא תשבור שני שיאים בבת אחת: היא תהיה האשה הראשונה שתגיע, ברגל, עד לקוטב ההוקרת הראשונה שתעשה זאת בעקבות בן ארצה, רואלד אמונדסן, שגילה את הקוטב הדרומי לפני 75 שנה. ועוד ייחוד יש במסע זה לקוטב: היא מנהיגה משלחת שלמה. מוניקה קריסטנסן מתאימה ביותר למשימה זו. היא מטאורולוגית מוסמכת, השתתפה בכמה משלחות ליבשות ארקטיקה ואנטארקטיקה ויש לה תואר דוקטור לגלאסיולוגיה (תורת הקרחונים) מאוניברסיטת קיימבריג'.

הצוות של קריסטנסן עזב את אוסלו ב־16 באוגוסט על סיפונה של ספינת הליוויתנים „אורורה". בסיס היציאה של 20 חברי הצוות ו־25 כלבי המחלצת שעימם הוא „מפרק הליוויתנים". מנקודה זו יצאו צוותי הכלבים עם קבוצת החלוץ שחבריה הם מוניקה קריסטנסן עצמה, ד"ר ניל מקינטייר, מומחה בריטי לתקשורת ליוויינים ושני נהגי כלבים דניים. הארבעה יעברו במסעם כמה מהקרחונים הגדולים וקשי־המעבר בעולם עד יגיעו לסיבוב עצמו.

אחת מהמטרות המדעיות של המשלחת היא לחקור את כיסת הקרח שארבעה מטרים עוביה, המכסה את אזור הקוטב הדרומי. קרחוני הכיסות אנטארקטיקה הם מאגרי מים עצומים, המכילים 90% מרזרבות המים המתוקים על פני כדור הארץ. דוגמאות קרח שייקחו לאורך הדרך ייבדקו כדי ללמוד אילו שינויים אקלימיים התחוללו בקוטב הדרומי וכן מהי מידת הזיהום ביבשת הדרומית הרחוקה.

חשיפה בחורף

מאת ורדה צימרמן

שלושה הגיעו מלונדון: מארק הייס וג'יזובאני ארצ'ירד, מעצבי שיער. וסקארלט שיפמן – האחראית על סלסול ורביעה. שלושתם מבית „ויידאל ששון" והם הוזמנו לישראל על־ידי „לה" להדריך את הספרים הישראלים ולהדגים בפניהם את הזיזדשים באופנת השיער, לנשים ולגברים. „הזיזדשים: שיער קצר. חלק ובצבעים: אדום־אש ובלונד־זהוב או פסים על רקע חום־מחוהב. הדגמניות שילבו שיער ארוך עם קצר, מסולסל עם חלק – לעיתים בתסרוקת אחת. הגל והמוט עוזרים. המוט עדין יותר, הגל אגרסיבי. חלקיחלק ודשוב מצח „תוקפני" וגלי שיער רכים. הבשורה על־פי לונדון.

גרשון ברס

הוא מעצב ששמו הפך כמעט לשם נרדף לבגדים מפוסר, ממשיך להתמקד באריג זה גם החורף. חצאיות צרות מכופתרות לאורכן, שמלות מיני בעלות רוכסנים, מכנסי גרב וכן אימוגיות (לרשת מוענדן הים התיכון). הצבעים הבולטים: שחור, חום, סגול וירוק, מעט מאוד הדפסים.

רבלון – ביל בלאס

איך מפרסמים בושם חדש? בדרך כלל באמצעות מודעות בעתונים ומסיבת עיתונאים, קפה, עוגה, ומחכים לתגובות. לא כאשר מדובר בביל בלאס. לאופאי האמריקאי החזיק, המעיד על עצמו – כפי שנאמר בהודעה לעתונות – כי הוא „מתבגן אופנה לאשה המושלמת, הנשית, הבוטחת, בעלת הטעם האיכותי והיקר, והחלטית והעצמאית" – מביאים חשיפה מסוג אחר לחלוטין. לבושם החדש, הנקרא על שמו, הקדיש ערב שלם: קוקטייל פתיחה, תצוגת אופנה, ארוחת ערב מלאה, הופעת אמן ואפילו מוסיקה לרקודים. המוזמנים נתבקשו להופיע בבגדי ערב. ומעל לכל – גם בגד מיוחד כולו זהב בסאטין, סול ורקמה שעיצבה אורנה מרכב. הבושם, כך נמסר, „נוצר בשביל האשה לטעמו של הגבר שלה" (שוב, על פי ההודעה לעיתונות). ניחוח „עז ומשכר, דומיננטי מאוד, מורכב משילוב תמציות של גידולות פרחים עם הריפודים של ניחוח צמחי התבלין".

כל החבטות הנ"ל יעלו 170 ש"ח לבקבוקון של תמצית מרוכזת, מי קלון יהיו ורבה יותר וולים: 35 ש"ח בלבד, ובמחיר זה יימכר הבושם גם באריזת שפתון בעלת גרזרית סבולה. בבושם, לבעלות עור יבש מציע האופאי משחה בושם, העוזרת, כך נאמר, גם לרכך את העור ולשמן אותו (45 ש"ח). ומי שמבקשת לחאם בין ריח ונחליב הגוף לבושם, תוכל לעשות זאת בתוספת של 80 ש"ח.

איך לעבור את הלילה בשלום

עם סדין, כרית או שמיכה חשמלית. מה לבדוק בדם, מאילו להיזהר, איך לאחסן. תחקיר

מאת: ניצה גורביץ'

כשהלך לבית־הספר.

משך חיי סדין ממוצע: כ־10 שנים.

טיפול שוטף: איחסון בקיר, לא לקפל, לא לחתוך, לא להכניס למים. להוציא סדינים עמידים בכביסה שיש עליהם סימון מיוחד המעיד על כך, והוראות כביסה.

לא לקנות בלי הוראות שימוש. אמור לקפל – מגביר את סכנת ההתלקחות במקרה של תקלה עקב מפגש של כמה חוטים. כמו כן, תודם הקיפול לאורך חיים קצר של הסדין.

חובה לקשור את הסדין למזרון עם כמה ידיעות המונעות קשילים. אמור לנעוץ בו סיכות. אמור להביא למיטה של ילד.

המלצה: כדאי לחמם שעתיים לפני שנכנסים למיטה. לא ומזה.

מומר לישון כשהסדין רלוק (אם הוא חדש יחסית, סדינים בני יותר מארבע שנים לא בנויים לכך, וצריך לכבותם).

הערה: השימוש אסור למי שאינו רגיש לחום. במקרה של רליקה לא יחוש בה.

על מה חל התקן הישראלי

סדינים וכריות מיובאים חייבים לעבוד בדיקה בסיחוזתית במכון התקנים הישראלי, כולל אלה שעברו בדיקה בחו"ל. לפני שקיבלו אישור ממכון התקנים לא משחררים שלטונות המכס את הסחורה המיובאת.

בדיקה בסיחוזתית של סדין חשמלי כוללת: בדיקה עמידה בפני גורמים כמו הצתה, או גורמים פנימיים אחרים שיכולים להתחולל כתוצאה מנתק בהליכים חשמליים שונים. המוצרים שעברו בדיקה חייבים סלם בסימון בשפה העברית, כולל מוצרים מיובאים. לגבי מוצרים ממוג זה מתוצרת הארץ, הבדיקה אינה מחובת הייצור, אך כשהיא נעשית פירושו לא רק בדיקה בסיחוזתית, אלא גם איכותית. מכון התקנים משתמש בתקן הבינלאומי שהוא קפדני למדי, המסכל על כל ארצות אירופה ואמריקה, אך תקן זה אינו לוקח בחשבון את סיב המצר.

לגבי בדיקת סדינים חשמליים מיובאים – מסתפקים בו: באשר מוצרים תוצרת הארץ, בודקים גם איכות. למשל, האם הסדין גם מחמם. „ההניון, שבארץ יש אל מי לפנות במקרה שישנן בעיות הנוגעות לאיכות", מסביר ישראל דפני ראש המעבדה לחשמל במכון התקנים.

הקריטריונים הבסיחוזתיים לבדיקת סדין חשמלי:

„בריקת אש". למקרה שאדם נדרם עם סיגריה ביד, או סיגריה בוערת נופלת על המיטה. בודקים אם אין חוטרים רליקים בשטח הסדין, עלידי לקיחת מידגם משלושה מקומות בו. סדינים, שמיכות, מזרונים וכריות, עוברים בדיקה בנפרד בער.

חידוש בתקן בדרך: טעיף משנה של התקן תוקן כך, שהבדיקה תיעשה עלידי סיגריה בוערת, ולא רק עלידי גפרור.

בין השאר בודקים אם החוטים חזקים ולא ייקרעו מה שעלול לגרום לגיצוצות והתלקחות.

עמידת החומר ואיכותו תלויה הרבה במיב הטקסטיל. ובאיזה תהליכים הוא עובר. „למשל, הרבה ויסקוזה – לא טוב", מסביר ישראל דפני ואיתמר ויינשטיין ראש מדור במעבדה, „אקרילין כן טוב, וכו'".

„תו תקן בארץ אינו חובה", מסבירים המומחים, להוציא מצרים יחידי סגולה שחוכרו כבעלי תו תקן חובה בעיתון רשמי, כמו „חילים". מוצרים מיובאים זה סיפור אחר מסתבר. כדי לקבל תו תקן, על היצרנים המקומיים לשלם סכום כסף שלפעמים מחליטים שלא משתלם להם. השיקול במקרה כזה הוא של הצרכן. האם לקנות את הסיכון. במקרה שיש תו תקן וחלה תקלה, במקום הפילה לתביעת היצרן, הרבה יותר תקפה. באמריקה או גרמניה, כפי שיודע דפני לספר, הלחץ הצרכני והא הגורם העיקרי לכך שמחרים מעדיפים להחזיק מוצרים עם תו תקן. חברות הביטוח גם הן עוזרות שם למודעות. הביטוח על מוצר עם תו תקן, עולה כחמישית מביטוח על מוצר נטול תו תקן.

הסיבה, לדעתו של דפני, לכך שמוצרים מיובאים חייבים בדיקה בסיחוזתית (גם אם לא מחזיר בדיקה בתו תקן) היא למנוע יבוא חומר גרוע מחו"ל. „מספיק שיש ייצור של חומר גרוע בארץ, לפעמים. לפחות יש למנוע שיגיע חומר כזה מחו"ל". אולי יש גם סיבות נוספות.

סדינים חשמליים תוצרת הארץ הנושאים תו תקן: „פרפקשיין הצפון", „עדיה", „תרמוגל" בסיחוף עם „אמקא". בתהליכים לקראת קבלת תו תקן: סדינים „עדיב תעשיות", „מוטי בראון", נתניה. אין תו תקן: „גיל־אור".

מה שיש בשוק

„פרפקשיין הצפון": מייצרים שני סוגים של סדינים: „רגיל", ו„לילה טוב". את השני אפשר להכניס למכונת כביסה. מחיר ליחידה: בין 50 ל־60 שקל. כפול: בין 80, „רגיל", ל־100 שקל, „לילה טוב". יש תו תקן, מזה ארבע שנים. הייצרן מדגיש את חשיבותה של הבדיקה הבסיחוזתית. לא רצה שיקרה סדרין ששיזוק יעלה כאש, כמו שיזדע לו שקרה לסדינים שלא קיבלו תו תקן. אפשר למצוא ברשת הסופרמרקטים של „זיטיבע־הבעל".

„אריגי פיק": הפסיקו לייצר סדינים חשמליים. „בגלל קיזוזן של תו תקן חמור", אומר „הייצרן. לא השתלם להם לשלם בעד תו תקן, ובלעדיו הוי בעיות...תקלות...עם החשמל. החליטו להפסיק את הייצור בשנה שעברה למרות שמכרו טוב, לדבריהם. ייצרו רק שמיכות חשמליות.

„פלסטיל": מייצרים רק סדינים חשמליים, כ־10 שנים. פעם ייצרו גם שמיכות חשמליים, הפסיקו עם זה, כי לא משתלם, לא קונים. לסדינים יש תו תקן. מחירים: סדין כפול – 100 שקל, יחיד – 55 שקל. עשוי פרחה. לדבריי הייצרן אם הוי מקרים של תקלות, הם נבעו משימוש לא נכון. „הקהל הישראלי לא קורא את ההוראות", הוא אומר. המשביד לצרכן ריזנגוף מנטר מחזיק השנה רק סדיני פלסטיל „חממית", במחירים הנ"ל.

כמו כן, יש במשביד לצרכן כריות חשמליות מיוצאות מגומי. מחיר: 5 – 4 שקל לכרית.

„וקס": מייבא סדינים וכריות. „מתחם מיסה", רשום אצלו: „כפול עם שלם": 70 שקל, עם שניים: 120 שקל, כרית: 60 שקל. אין תו תקן על הסדינים המיובאים כי אין חובת תו תקן על חומר מיובא. על תוצרת הארץ יש – דעתו של מנהל חנות וקס, בכל מקרה, „וקס" אינו נמצא ושמה ברשימת היבואנים שהעבירו סדינים וכריות חשמליות דרך מכון התקנים. לדבריי מנהל החנות, מה שהיה חייב בדיקה עבר אותה.

סיפור מחר בשוק: מספר הסלפון של „גיל־אור" כפי שהוא מפורסם, הביא אותנו אל חברה אחרת בשם זה, שאינה מייצרת סדינים חשמליים, אלא מערכות אזעקה, להבדיל. בעל החברה לא ידע על קיומה של חברה לייצור סדינים חשמליים „גיל־אור" עד שהחל לקבל פניות טלפוניות רבות מאנשים הרוצים לקנות סדינים. האם מדובר בשימוש במוניטין של אחת משתי החברות בו של הפניה אולי צידוקי מקרים: בכל אופן ב־14 רשום אך רק מספר טלפון של „גיל־אור", מערכות אזעקה.

מסקנות: נושא מחממי המיסה למיניהם אינו פשוט כפי שנשמע. הן מבחינת השימוש, הן מבחינת אמצעי הבטיחות שמרבר עליהם התקן הישראלי. מה מתוך זה מיושם, מה משמעות העובדה שאין חובת תו תקן על סדינים המיוצרים בארץ, למשל. מה עדיף, קיומו של חוק שיגביל את הייצרנים, או מתן בחירה חופשית כפי שקיימת היום, של הצרכנים במוצר הסוכן, מתוך מודעות גבוהה, ובעצם כך הוכתבה לייצרנים, לדאוג לבטיחות, אחרת לא יקנו. איך קורה שלמרות שסדינים וכריות חשמליים מיובאים חייבים בדיקה בסיחוזתית, נמצאות כמויות של המוצרים הללו בשוק, שלא עברו דרך מכון התקנים? איך, בכל מקרה, למנוע תקלות – עם או בלי תו תקן.

ואולי אחת המסקנות האפשריות מכל זה: כדי לעבור את הלילה בשלום ובבטחון גמור, עדיף לחזור לשמיכת הפוך הישנה והבטוחה. אך במכון ישנם פתרונות אחרים המאפשרים גם ליהנות מהמיצע היותר משכלל, וגם להישאר בחיים.

אלופת הנינים

מאת שמעון ויס

בטבריה היה אשה לא כלכך זקנה, שאינה יודעת בדיוק את גילה, אך יודעת, לעומת זאת, בדיוק את מספר נכדיה ונכדיה. האל יזא ומבר קל בעינכם, שכן לחסנה ממקה בת. השמונים בערך יש לא פחות מארבעים נכדים וחמישים ושלושה נינים. נכון לרגע זה. יתכן ובין כתיבת הכתבה ופירסומה, ייוולד לחסנה בין נוסף הממתין לצאת לאויר העולם. קוו את זה בחשבון.

חסנה עלתה מבוחריסטן בשנת 1951 והתיישבה יחד עם בעלה בשיכון ד' בטבריה. בתחילה היתה סבסת באחר מבני המלון של העיר, אך לאחר שבעלה נהרג בתאונת עבודה, זמן לא רב אחרי עלותם ארצה, הפסיקה לעבוד וחזלה מטפלת בילדיה הבכרה. בשנים האחרונות היא מבתא ורבסבתא בפל־טיים־ג'וב. עד כדי כך צלולה ובריאה האשה הזאת, שבבריה המתגוררים בטבריה ובסביבתה מגייסים אותה מדי פעם שתשמש כביבי־סיטר לילדיהבנינים.

חסנה משתוממת לראות המהומה התקשורתית שסביבה. מה מיוחד בבחורי הנכדים הנינים שלה? מסתבר, שמי שמתאמן בגיל 14, וטליד ילד ראשון שנה מאחר יותר, זוכה כעבור שנים לירושה אנושית כלכך גדושה זה בדיוק מה שקרה לחסנה.

חסנה ממקה עם אחד מחמישים ושלושה נינגיה.
צילום: יוסי אלמקייס

אל חסנה הגענו בעקבות הידיעה שבלילה אחד ביום רביעי לפני שבוע וחצי, נולדו לה כמה אחד זה שלושה נינים מנכדים שונים. נין ונינה בטבריה ונינה בחיפה. חסנה מתרגשת כאילו היו אלה הנינים הראשונים שלה והיא ממתינה בקוצר רוח ללידת הנין הנוסף בימים הקרובים. היא יודעת היטב מי בוער ומתי בעוד צפויה הלידה. נכדיה ונכדיה ממהרים לדווח לסבתא הקשישה על העומד להתרחש והיא מכניסה אותם לרשימה המסופקת שבראשה. מעולם לא שכחה מסיבה או יום הולדת או חתונה של אחד מצאצאיה. היא רואגת לשלוח את האשה הזאת, שבבריה המתגוררים בטבריה ובסביבתה מגייסים אותה מדי פעם שתשמש כביבי־סיטר לילדיהבנינים.

חסנה משתוממת לראות המהומה התקשורתית שסביבה. מה מיוחד בבחורי הנכדים הנינים שלה? מסתבר, שמי שמתאמן בגיל 14, וטליד ילד ראשון שנה מאחר יותר, זוכה כעבור שנים לירושה אנושית כלכך גדושה זה בדיוק מה שקרה לחסנה.

אשה, סוציאליזם, צוותא

המרדשה למחשבה סוציאליסטית של צוותא מקדישה פרק מיוחד למעמד האשה.

באחר צהרים סגרירי הבהיר ד"ר מאיר פעיל את נושא הרצאת הפתיחה: „תרומתן של נשים לצבאות העולם". תפקידי נשים במרדיעין, תצפית, סיור. חלקן בארגוני מחתרת, בפעילות שרמרין גבדי מוכחה. פעיל קבע בפסקנות: „יש הוכחה להנחה שאשה יכולה להיות מנהיגה".

עוד ארבע הרצאות תתקיימנה עד סוף ומדש ודצמבר.

„אפיתי נשים" – ד"ר טשה ויטמן (9.12.86)

„מעמדה של האשה על פי ההלכה" – פנינה פלאי (16.12.86)

„סימון והבוהאר" – ד"ר רב בן־גריד (23.12.86)

ויתרתם שהב, ד"ר מאיר פעיל, בנושא „נשים בארגוני התגנה של ארץ ישראל" (30.12.86).

נעה גל

כשירות ללקוחותינו הנכבדים, אנו מפרסמים להלן את מועדי ההפלגות מהארץ, של אניות חברת "צים" לסוף שנת 1986

שם האניה	הפלגה	נמל טעינה	היעד	תאריך הפלגה מהארץ
שרות מכולות				
שרותי צפון אמריקה				
צים טוקיו	54	חיפה	קנדה, ארה"ב, איים קריביים	10.12.86
צים מרסיי	42	אשדוד/חיפה	מיאמי ונמלי המולף	21.12.86
צים קילונג	20	חיפה	קנדה, ארה"ב, איים קריביים	22.12.86
שרותי אילת				
סאוואן	96/5	אילת	מומבסה, דאר־אס־סאלם, דרום אפריקה	12.12.86
צים ניו אורלינס	43/15	אילת	דרום אפריקה	21.12.86
צים טרייסט	115	אילת	מזרח רחוק, אוסטרליה	23.12.86
שרותי דרום אסלנטי				
קדמה	29	חיפה	מערב אפריקה	21.12.86
צים בואנוס איירס	36	חיפה	דרום אמריקה	31.12.86
שרותי אירופה וים התיכון				
קו הים האדריאטי				
הדר	66	אשדוד/חיפה	טרייסט, ונציה, רוונה.	10.12.86
יממין	219	אשדוד/חיפה	טרייסט, ונציה, רוונה	17.12.86
צים בריסבן	13	חיפה	ונציה, טרייסט, קופר	24.12.86
יממין	220	אשדוד/חיפה	טרייסט, ונציה, רוונה	31.12.86
קו הים התיכון המערבי				
לוטוס	185	אשדוד/חיפה	מרסיי, ברצלונה,	12.12.86
רחל בורכד	34/35	אשדוד/חיפה	לה ספציה, מרסיי	17.12.86
תפרו	54	חיפה	לה ספציה, מרסיי, ברצלונה	18.12.86
אבוקדו כרמל	708	אשדוד	מרסיי	24.12.86
לוטוס	186	אשדוד/חיפה	מרסיי, ברצלונה, נפולי	24.12.86
רחל בורכד	36/37	אשדוד/חיפה	לה ספציה, מרסיי	30.12.86
מיכל	1	אשדוד/חיפה	לה ספציה, מרסיי, ברצלונה	31.12.86
גליה כרמל	708	אשדוד	מרסיי	31.12.86
שרות חופים וקו הים השחור				
צים אלכסנדריה	85	חיפה	לימסול, מרסין	12.12.86
טיליה	124	חיפה/אשדוד	פיראוס, קונסטנצה	17.12.86
צים אלכסנדריה	86	חיפה	לימסול, איסטנבול, איזמיר	19.12.86
טיליה	125	חיפה/אשדוד	פיראוס, קונסטנצה	28.12.86
צים אלכסנדריה	87	חיפה	לימסול, מרסין	28.12.86
קו צפון אירופה (C.C.L.)				
אמקול קוריר	452	אשדוד/חיפה	רוטרדם, המבורג ברמן	16.12.86
קרבל	4	אשדוד/חיפה	רוטרדם, המבורג ברמן	23.12.86
אלטוניק	43	אשדוד/חיפה	רוטרדם, המבורג ברמן	26.12.86
קו מזרח אנגליה וכלניה (C.C.L./C.C.S.)				
רקפת	85	אשדוד/חיפה	פליקסטאו, אנטוורפן	12.12.86
טנאל	30/453	אשדוד/חיפה	פליקסטאו, אנטוורפן	16.12.86
ורד	81/454	אשדוד/חיפה	פליקסטאו, אנטוורפן	26.12.86
פלמח II	76	אשדוד/חיפה	פליקסטאו, אנטוורפן	30.12.86
קו מערב אנגליה והאיים הבריטיים (C.C.S.)				
סיטי אוף פליימות	91	אשדוד/חיפה	דבלין, ליברפול	16.12.86
ליברפול סטאר	89	אשדוד/חיפה	דבלין, ליברפול	26.12.86

• ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת.

לקוחותינו מוזמנים לתאם בהקדם עם נציגי המכירות ביחידות המסחריות של החברה בחיפה ותל־אביב ועם מחלקות היצוא של חברת דיזנגוף בע"מ בחיפה, אשדוד ואילת הזמנת מקום למשלוח מטענים באניות חב' צים.

לקבלת אינפורמציה נוספת נא להתקשר עם סוכנינו:

מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

חיפה: דרך העצמאות 44-42 טל. 04-652111 מברקים: DISHIP

אילת: ת.ד. 11, טל. 059-76144, מברקים: DISHIP

אשדוד: ת.ד. 9000, טל. 055-20311, מברקים: DISHIP

מרכז המידע הממוחשב: טל. 630137, 03-630125

צים ZIM

צים חברת השיט הישראלית בע"מ

הועד הפועל הציוני ונשיאותו
אבלים על פטירת
משה ברעם ז"ל
איש ירושלים ומנהיגה
שר העבודה לשעבר בממשלת ישראל
עמית כבוד
של הועד הפועל הציוני
יהי זכרו ברוך

אפרים אבן
יו"ר הועד הפועל הציוני

לעוזי ברעם
אבלים במות אביך
משה ברעם ז"ל
באמן בית ההסתדרות
מראשיתה וממנהיגיה

ארגון עובדי עירית ת"א–יפו
המזכירות

המשמרת הצעירה
מ"ת – יזרד – ראש העין
אבלים על מות
משה ברעם ז"ל
ושולחים תנחומים למשפחה המתאבלת
צור דבמן
מנשה קוממי
אמנון אבידר
מזכירי המשמרות

הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית
והסוכנות היהודית לארץ ישראל
המזכירות הארצית של העובדים
אבלות על פטירתו של
משה ברעם ז"ל
מדגולי הציונים והמגשימים, לשעבר
איש ההסתדרות הציונית, שר בישראל חבר הכנסת.
תנחומים כנים למשפחה

עקיבא לוינסקי
מ"מ יו"ר ההנהלה

המועצה המקומית יקנעם עלית
משתתפת בצערה הכבד של
משפחת ברעם
במות
משה ברעם

איתן גבריאלי
ראש המועצה

ממשלת ישראל
מביעה את צערה העמוק על מות
משה ברעם ז"ל
לשעבר שר העבודה
ומשתתפת באבל המשפחה

על מותו של
משה ברעם
חבר ומנהיג
אנו אבלים
תנחומים לרציית תרעית, לעדי
ולכל בני המשפחה

ירוחם מנור
יו"ר מכון לבן
ותיקי התנועה – נימראים

לחברנו בוריס כרמי
אתך באבלך על
מות אחותך
פלה אלישיב ז"ל
בית .רבר

לאלי ברנרס
משתתפים באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל
הנהלת רשות .ומר

לחברתנו יפה קבלן
אתך באבלך במות
בנך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

ציבור פועלי חיפה
אבל על מותו של
משה ברעם ז"ל
מהמנהיגים החתיקים והרגולים של העובדים בישראל
ומשתתף באבלה הכבד של המשפחה.

משה ורטמן
מזכיר מועצת פועלי חיפה

בית המרכז לתרבות וחינוך
של ההסתדרות
אבל על מות
משה ברעם ז"ל
מאישיה הבולטים של תנועת העבודה
נחום פסה — יו"ר
ועובדי הבית

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
„אוהלו"
מסעל זברון עיש ביל בצנלסון – עמק הירדן
אבל על מות
משה ברעם ז"ל
יו"ר מועצת המנהלים ומשתתפים בצער המשפחה
ההנהלה, חבר העובדים
והמורים
ותלמידי בית המדרש למו"נ

התאחדות הארצית של יוצאי
ועולי גרוזיה בישראל המרכז
אבל על מותו של
משה ברעם ז"ל
אדורג נאמן ליהדות גרוזיה

רפי בר־לביא
מזכ"ל

לחברנו ח"כ עוזי ברעם
מוכ"ל מפלגת העבודה
משתתפים באבלך הכבד במות אביך
משה ברעם ז"ל

גיורא פישר
יו"ר ועד קרית חיים
סגן ראש העיר חיפה
חברי הנהלת הקריה ומועצתה

מנהלת הביטוח הלאומי
וחבר העובדים
מועצת הביטוח הלאומי
אבלים על מותו של
משה ברעם ז"ל
מאבות הביטוח הלאומי
ומביעים תנחומים למשפחה

יו"ר הכנסת וחברי הכנסת
אבלים על מותו של
משה ברעם ז"ל
חבר הכנסת
הרביעית עד השמינית ושר לשעבר
ומשתתפים בצער המשפחה

לפרח שפירא – לוי
משתתפים בצערך במות
אביך ז"ל

גיורא גושן
מנהל „דבר" סניף גוש דן
וצוות העובדים

לחברתינו אנה שוורצמן ומשפחתה
עם מות
האם ז"ל
משתתפים באבלך

בית החותרים

הננו משתתפים באבלו של
הח' אהרן ברנע
על מות
אביו ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

לזכר הכנסת עוזי ברעם
מוכ"ל מפלגת העבודה,
ובני משפחתו

אתך באבלך הכבד
במות האב
משה ברעם
ז"ל

סיעת המערך
בכנסת

על
משה ברעם
כי איננו
אבלים
אורתיז – מוקדיז
דיירי הבית רח' שושנה 17

על מותו של
משה ברעם
ז"ל
אבלים
בית קופת חולים

אבלים על פטירתו של החבר
משה ברעם ז"ל
מזכיר מועצת פועלי ירושלים לשעבר
וממובלי בניה ובונייה של ישראל

גדעון בן ישראל
יו"ר אגף לאיכון
ומועצות פועלים

אורט ישראל | **אורט העולמי**
אבלים על יו"ר אורט
משה ברעם ז"ל
כי איננו
ומשתתפים בצער המשפחה

המועצה המקומית יהוד
יהוד אבלה
על מותו של
משה ברעם
חבר, מנהיג ומורה דרך
תנחומינו למשפחה
ולכל מוקירי דמותו
ראש המועצה מרדכי ליניק
נבחרי הרשות ועובריה

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירת
אימנו וסבתינו היקרה
יונה אביטל
ההלויה תתקיים היום, יום ב' 8.12.86 ו' כסלו תשמ"ז
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין הישן בבאר שבע.

המשפחה

בצער רב הננו מודיעים
על פטירת חברנו
בן־ציון שמשי
הלוויה תתקיים היום יום שני ו' בכסלו תשמ"ז 8.12.86
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין ביבנה

המשפחה
ובית יגור

ביום השלושים לפטירתו של חברנו
אריה (ליבליה) קופרשטיין
ז"ל
נעלה לקברו היום יום ב' ו' כסלו תשמ"ו 8.12.86
בשעה 15.30
בשעה 16.30 תתקיים אזכרה במועדון חברים

המשפחה
ובית עין כרמל

עירית בני־ברק
כוס תנחומים לחבר מועצת העיר
מר **חיים אלטמן**
לפטירת
אמו ע"ה
המקום ינחם אותו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

מעה אירנשטיין
ראש העיר
הסגנים, חברי המועצה
והעובדים

לשרגא שתיל
והמשפחה
משתתפים באבלכם במות
האם
בית חינוך מעוזתף .הר וניא"

בית מבטחים
אבל על מותו של חברנו היקר
אלכס אורלי ז"ל
לשעבר מנהל אגף הפנסיה
תנחומים לבני המשפחה

הנהלת מבטחים
והעובדים

לחברנו **משה אלמוזנינו**
מזכיר מועצת פועלי קרית גת
אתך באבלך במות אמך
חנה ז"ל

גדעון בן ישראל
מזכירי מועצות הפועלים
ועובדי אגף הארגון

הננו משתתפים בצערה של המשפחה
על מות
צפורה לוי ז"ל

הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

לחברנו שמחה שטיין ומשפחתו
משתתפים בצערך במות
אחותך
קבוץ לוחמי הגטאות

לחברתנו רבקה רחמים
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מבריה
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של חברתנו הפנסיונרית
פייר מינה ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

בית פויציה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה עפ"י סעיף 149, לחוק התכנון
והבניה תשכ"ה-1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה
ע"י:
זילברמן־פלומין בע"מ – לאשר
הקמת בין מגורים – רחוב אחרן הלקה
106 בגוש 11192, חומה הודשה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1) עודף שטח בניה מעל למותר
למגורים.
2) בליטה לחרוחים לכיוון מזרח
ולכיוון ש.ב.
3) קומה נוספת מעל למותר המותרה
קומת מחסנים.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח
על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק
3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות:
11.30-08.00.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה,
יעביאה לפי הכתובת דלעיל, תוך
שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעקבי
7.12.86
מהנדס העיר

הועדה המקומית לבנין והבנין
עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון
והבניה תשכ"ה – 1965
מר גרינוולד יצחק הגיש בקשה
לועדה זאת בתוכנית מס' 19720 לבנות
בניין בן 3 קומות מעל קומה ממלשת
בחו' ש. שמיא 8 גוש 6192 חלקה 567
באזור גג ב' בחקלות הבאות:
(6%) אחוזים בנין ספור תנאי ריוור
מעל (105%) המותרים. וזה שלא בהתאם
לתכנית בנין ערים 105 הזלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה
האמורה במשרדי הועדה המקומית
בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל
ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה
המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר ב. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין והבנין עיר בני־ברק

ועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 – עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 –
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו
נמסרה בזה הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי
במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת
הקלה בבניה בתיק מספר 425/86"3
ע"שי מר עבד מוחכר שרקאוי במקום
תרשיחא, סמת כמלי.
מהות הקלות: בנית קומה שלישית
במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות,
למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי
הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום
פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה
גליל מרכזי – עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתיכנון
ולבניה ת"א – יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התיכנון
והבניה תשכ"ה 1965.

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה
לועדה המקומית לתיכנון ולבניה ת"א –
יפו בקשה ליתן אישור להקלה באזורי
בניה, חלל גב והצמדת המחסן לדירה
ברח' רוזנבו מס' 36א' גוש 6792 חלקה
99 תיק בנין 2/808036.

בכל קרקע או בנין או המחזיק בהם
שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור
הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה
המקומית לתכנון ולבניה ת"א – יפו שד'
בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת
ולצרף מעמדו הגדיסקה וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה בכשך 14 יום
מתאריך פרסום הודעה זו ותהאנה לדיון
בפני הועדה הנ"ל

י. בסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתיכנון ולבניה ת"א–יפו

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשו בקשות
בניה ע"י –
חברת שיכון עובדים בע"מ מלהלן:
א. הקמת בנין בן 2 קומות, ברחוב
יוסף בוסל מס' 55, חלקה 253 בגוש
11566, קריית־חיים מערבית.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטה של עד 30 ס"מ מקו בנין
צדדי.
3. בליטה של 40 ס"מ מקו בנין קדמי.
ב. הקמת בנין בן 2 קומות ברחוב
בית־אלפא מס' 47 א', חלקה 339 בגוש
11567, קריית־חיים מערבית.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. וריגה של 30 ס"מ מקו בנין
צדדים.
3. הקמת בנין בן 2 קומות ברחוב ולמן
ארן מס' 55 א' חלקה 218 בגוש 11567,
קריית־חיים מערבית. הבקשה כרוכה
בעודף שטח בניה מעל למותר.
ד. בית־מגורים רבקומות ברחוב חנה
סנש מס' 17 חלקה 650 בגוש 10809,
רמת־הדר. הבקשה כרוכה בחריגות
למרחקים אחורי וצדדי.
ה. בית בית־מגורים רבקומות ברחוב
חנה סנש מס' 15 חלקה 650 בגוש
10809, רמת־הדר. הבקשה כרוכה
בחריגה למרחקים אחורי וצדדי של עד
2.0 מ'.

אפשר לעיין בבקשות באגף לרישוי
ופיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב
ביאליק 3, חיפה בימים א', ג', ה', בין
השעות: 8.00 – 11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה,
יעביאה לפי הכתובת דלעיל, תוך
שבועיים מיום פרסום הבקשה

ב/ איתמר יעקבין
מהנדס העיר

נאורי ונלסון הכניעו את אוליברי וויליאמס 75:88

מאת יצחק פרי

במשחק מרתק ונצבעי נבחרת אמש קבוצת מכבי ראשליצ' על אליצור נהרה דור רמלה 75:88 (37:50) ושיפרה את מיקומה להעפיל בגרעין הקדמי לליגה האמצעית.

הם היה אמש באולם הכדורסל בראשל"צ. 1500 הצופים, שחזו במשחק, קיבלו תמורה מלאה לכספם. זה התחיל בהפעת שחקני מכבי ת"א, שבאו לעודד את שחקני ראשל"צ, נמשך במאבק הדריכי בין ארל ויליאמס לבין קדקי נלסון ובמתחה שהלך וגבר ככל שחלפו מפצי השעון.

שחקני ראשל"צ היו דגעים יחד. יתרונם לא הסל בסמק בכל מהלך המשחק, בניצחונם של אורן איתן וקדקי נלסון מוסבר הראשונים ללא קשי את הגנת רמלה.

הרמלאים סבלו מעצבנות רבה. ארל ויליאמס לא היה בשיאו ושחקני הגרע הירבו להחטיא. מצבי קליעה ויליאמס לחסל השמנות. עם קדקי נלסון. הוא המתין לו בפתח חדר ההלבשה, אך חברי הנהלת קבוצתו והמשמרה מנעו תגיבה. גם אוהדי רמלה התקשו להשלים עם התוצאה והתנהגו לאחר המשחק זמן ממושך ע"י חדר ההלבשה.

שיפוטם של חדניק ופשיגורה היה חלש וגרם לחימום האווירה בסגרש וביציעים.

● נקודות לראשל"צ: נאורי (29), נלסון (19), יואל כהן (16), איתן (15), בסמני (11).

● נקודות לרמלה: אוליברי (24), ויליאמס (19), סביה (10), מאיר (9), ברזילי (6).

בליגה הארצית

שאר תוצאות המחזור ה-11 בליגה הארצית. מיון דיום: הפועל נצן – בית"ר ירושלים 79:104; מכבי רחוב ת"א – אליצור פ"ת 73:98; הפועל גבעתיים – אגא רמת השרון 62:68; מכבי פ"ת – הפועל קרית גת 77:85; אליצור קרית אתא – מכבי ירושלים 64:93.

מחר צפוי: הפועל בית אלפא – מכבי חדרה 82:95; הפועל נתניה – הפועל עין חרוד 80:76; הפועל בקעת בית שאן – הפועל גרשמואל 80:85; מכבי נתניה – מכבי כרמיאל 66:70.

● ד"ר איגור הכדורסל, יורם אורבשביץ, ומנכ"ל האיגוד, אריה דיין, עמדים לצאת הבוקר לאירופה, כדי להפגש עם ראשי פיב"א ועם כמה מהרמיות הבכירות בכדורסל האירופאי. המסע נועד לאפשר לאורבשביץ להכיר את ראשי הכדורסל האירופאי והוא ימשך 12 יום.

גליל עליון 77 בית"ר ת"א 76

מאת יוסי משורר

במשחק מרתק והמכסן זכתה אמש קבוצת הפועל גליל עליון בנצחון דחוק מול בית"ר ת"א – 77:76 (50:49).

הבית"רים נראו בסיום המשחק מאוכזבים והמומים, שכן שלוש שניות לפני סיום המשחק ניתנה להם הזדמנות נדירה לנצח, לאחר ששחקן הגליל, ארז חזן, איבד את הכדור וביצע עבירה מיותרת על מאל הזאבד, אך הזאבד החטיא את זריקת העונשין הראשונה ואיפשר לשחקני הגליל לנשום לרווחה.

המשחק היה שקול ומתוח לכל אורכו. בשורות הגליל בלטו ברד ליף ושמואל זיסמן, אך העבירה הדביקה, אותה שפג זיסמן כבר בתחילת המחצית השניה, פגעה קשות ביכולתו.

שחקני ה"מגדה" ראוים למירב המחמאות, שכן הם לא נבהלו מירידתם מהצמרת והצליחו לנהל מאבק שקול ומעניין. בשורותיהם בלטו הרכז הוותיק, אביגדור מוסקוביץ, רון ריזוזים וביחזן ג'נגס.

שיפוטם של פישר ודמות לעיני 150 צופים באולם אוטשקין היה ח"ש.

● נקודות לגליל: ברי (24), ליף (22), חיים (10), זיסמן (9), חזן (8), הנפלר (4).

● נקודות לבית"ר: ריזוזים (25), ג'נגס (22), חזאן (14), מוסקוביץ (7), קולאס (6), הזאבד (2).

ה„דרבי" החיפאי יעמוד הערב במוקד הליגה בכדורסל

● נקודות לבית"ר: ברי (24), ליף (22), חיים (10), זיסמן (9), חזן (8), הנפלר (4).

● נקודות לבית"ר: ריזוזים (25), ג'נגס (22), חזאן (14), מוסקוביץ (7), קולאס (6), הזאבד (2).

מאת משה פרץ

הדרבי" של עיר הכרמל בין קבוצות מכבי והפועל חיפה יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה-13 בליגה הלאומית בכדורסל.

שחקני הפועל, שהסתבכו בתחתית הטבלה, יגמו במשחק מבוקר ושאפתני לזכות בנצחון. אין ספק, כי שחקנים כמו דלזל, יוסטן וולס מסוגלים ביום טוב למנוף את קבוצתם לנצחון על רגב קבוצת הליגה, אך הילופי המאמנים, ואשר הבטחון העצמי ועצבנותם הרבה פגמו קשות ביכולתם.

שחקני מכבי טובים יותר. הם התבלטו ללא קושי במרכז הטבלה ולעיתים הציגו כדורסל מהנה ומהיר, אך חניכיו של פנחס גרשון סובלים מחוסר יציבות ביכולתם. אם עדי גודדון, דוחן שפע וחבריהם יציגו את יכולתם המרבית, תזכה קבוצתם בנצחון קל.

כדורסלני הפועל ת"א ישחקו בבירה מול קבוצת התחתית של הפועל ירושלים. האמצעים טובים יותר, אך פציעתו של מייק לארבי ושאפתנותם של הירושלמים, עשויים לגרום להפתעה.

האלופה, מכבי ת"א, תארח בהיכל הספורט ביד-אליהו את קבוצת התחתית של הפועל אילת/גבת. ראשם של חניכיו של צבי שוף יהיה במשחקם ביום חמישי מול אלופת איטליה. תוצאת המשחק תלויה בשאפתנותם של תל-אביבים.

כדורסלני הפועל ושלון, שנקלעו לאחרונה למשבר חריף, יגמו הערב להתאושש ע"י נצחון ביתי מול קבוצת התחתית של מכבי ר"ג. החולונים טובים יותר והם מועמדים לזכות בנצחון משכנע שוחיא אותם מהמשבר, בו הם שרויים.

לכדורסלני אליצור נתניה מצפה משחק חזק קל מול הפועל ר"ג. למרות שחניכיו של אברהם חמו התבגרו לקבוצה, מול התביעות אין להם שום סיכוי להפתיע.

נצחונות והפסדים לטניסאי השולחן בטורניר בליון

נבחרת טניס השולחן של ישראל (נבנים) נוצחה בסיבוב הראשון בטורניר בליון על ידי נבחרת הסשנה של צרפת בתוצאה 3:0. לקומת זאת, הצליחו נשות ישראל לנבור בסיבוב הראשון של לוקסמבורג 3:1 ובסיבוב השני על נורבגיה 3:1. ברבע הגמר הפסידו הישראליות לסיניות 3:0.

מזה: הוכחה את כשרי השנה נגד האלופים

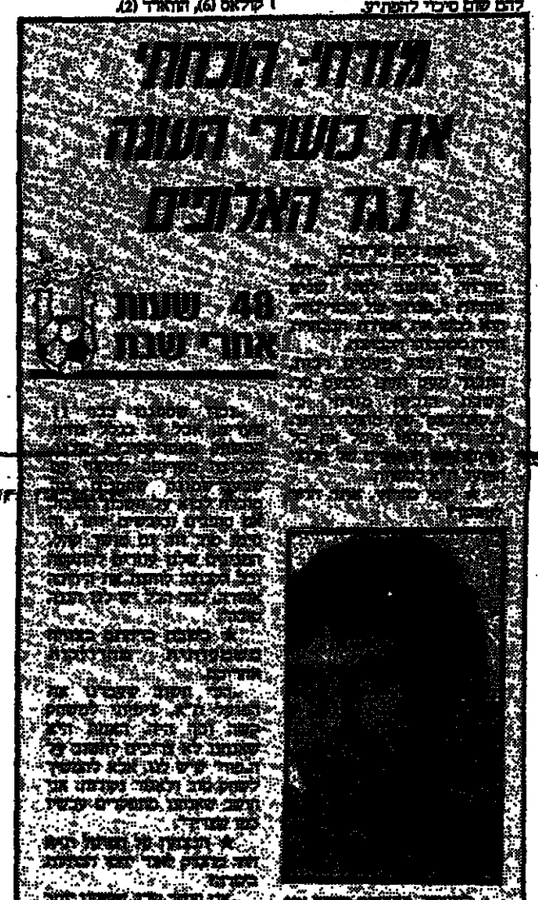

שבת של כדורגל רב מתח וענין עדיבה להמשך בחירת הצופים

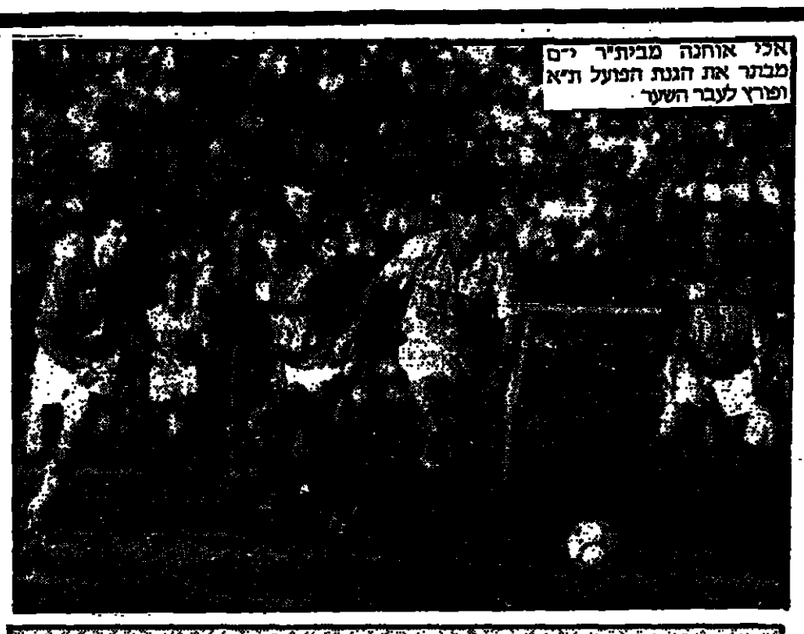
אלי אוחנה מביתיר ים מבחר את הגנת הפועל ת"א ופורץ לעבר השער

מאת ניסן פרידמן

ארבע הנדולות של השנה שעברה. שמש חדשית נעימה. איצטדיון בלסטילר ביפו. שלוש הסיבות הללו קיבצו בשבת יחדו מ-20,000 אוהדי כדורגל. מרבתם נדחסו והצטופפו ביציעים ומיעוטם נותר בחוץ, מתסכל, עצבני וצמא קרב.

את הנשורה הראשונה נתנו לי הדחבות הקרובים לאיצטדיון. כל פיסת קרקע פנויה הפכה למקום תניה מבוקש. הזנינו ליד מערכת „הארץ" ופתחנו במיני-מרתון, בסמוך לכניסה הציע לי בחור ירושלמי על קפ ייאוש 100 דולר עבור כרטיס.

הכניסה דרך שער 8 (על-פי ההסדר החדשים לעיתונאים) היתה מסלול הכנה לוהרלוסה. תוחת הלחץ, ותזוזות הנידחים ביקשתי את עזרתו של השומר, שרק חשף שיניים ו„בידך" את כל העיתונאים בעולם.

מאמצים על הנדר

זמן קצר לפני פתיחת המשחק המרקים בין מכבי ת"א למכבי חיפה היה ההיכל גרוש. בתוך שער 8 הכינו אלפי אוהדי בית"ר ירושלים את כלי ה„קרב" בהתכ"שות שלהם.

המתמקנו בשורה התחתונה וחשבתי בלבי שאם תהיה תזזה קלה של הלאפים לכיוון המגרש, הם ידביקו אותנו כמו מאמצים על הנדר. על תנאים מינימלים לעבודה עיתונאית כמו לא חשבנו. שרק לא יקרה משהו לבית"ר!

● קבוצת נצ'יגל (אל האל) המצרית נוצחה בליברפול על ידי סאנגורה סאגורה 2:0, במשחק הגומלין בגמר גביע אפריקה למחזיקות גביע, אולם המצרים זכו בגביע, תודות, לנצחון במשחק הראשון 0:3.

קליפות פיצוחים, אפר של סיגריות עפו על ראשינו בקצב של הקלות. אהבה מבטה צרה על שחיף אחר: „שקט אתה רוצחו לך להיכל התרבות!"

שבוי אלרגי

המשחק הראשון נגמר. הבית"רים מאוכזבים. „תיקו היה מתאים לנו, אבל מכבי יכולים להחזיר להתאבל. בשבע הבא נקרע אותם".

את אלי דדיקס ועודד מכנס המבקיעים זה לא מסריד. הם ידדו מחבקים לחדר ההלבשה.

ביקשתי מהמאמן שמעון שבחר סיכום נצחון, אבל הוא כבר פיתח אלרגיה לעיתונות ושאג בפנים מעוותות: „ראית את המשחק?"

שני המבקיעים: עודד מכנס (מימין מאחורי מיקי כהן) ואלי דדיקס

סיכום לעניין.

שקף האמרן

בחדר ההלבשה של „הדרומים" עצוב. הדשא של השכן ירוק יותר. המיפאים ממאנים לעכל את מצבם הלא סימפטי העונה. ברייילובסקי בעברית-ארגנטינאית „לא שיחקתי מספיק טוב הפעם".

ברוך מגן ורפי אוסמו עומדים מחוץ לחדר. ידיהם תחובות בכיסי הבגד האחוזי ומבטם לא בדיוק מלטף את שלמה שרף. המאמן הזה ידע ימים יפים יותר. זו כבר לא הקבוצה שרצה לאליפויות. הוא שיבץ באומץ צעירים רבים ועדיין נחשב מעמד לתואר. מי שמע לפני שנה על גבעול, מזרחי, גרופר, מרדכי ועטר. שרף בונה קבוצה יציבה לעתיד.

מבול בחוד

קיפי נחת במגרש. שלישית 60–90–60 נתנה קטע קצר, אבל המגנים כאן בעיקר כדי לראות את האלופה נגד המונדיאל. סיני מול מלמיליאן. אנה מול אחנה.

חשמל ביציעים. פעם מנפים הצעיפים באדום ופעם הדגלים בכחול. לפתע הדף אשש את הכדור בידו בתוך הרחבה. המשרוקית של בריצוק לא הוציאה אפילו צליל של מאיש.

לא היינו צריכים להמתין ל„מבט ספרדי". אלה שישבו קרוב לאיזדע העידו מה אמר: היתה יד. היה פנדל. מישהו הזכיר להפועל: „ככה לקחתם אליפות, בגלל נבדל".

הסיום ידוע. שער של גולדר אחרי הכנה מפיינת של אחונה חלץ את הפקקים מבקבוקי השמפניה הירושלמים. הדגלים האדומים קופלו. דוביד וחניכיו התכנסו בחדר ההלבשה. הנהב"שוחר שלם בשמח. אקסטה. אלפי אוהדים המתינו בחוץ לאוטובוסים. הדרך לירושלים התעלפיות.

דוחד קשמן צוע כדרגלו ספג את הבוכות והחיבוקים של האוהדים („קשמן יחייך רק אחרי המחזור ה-30") ומלמל בדרכו למכונית: „האוהד הזה יכה אותי ראשון אם נפסיד בשבע הבא".

שידי התקלה, והלבש ויצא עם סיגריה אל הדחיכות. בשבילו נגמר הקרב, החל הבילוי. בשבילנו נגמר ה„בילוי", החלה העבודה.

לנדל – וילאנדר בקר – אדברג בחצי הגמר ב„מאסטרס"

כל המדורגים הראשונים ב„מאסטרס" הקטילו לחצי-הגמר. האלוף איוואן לנדל ישחק בחצי הגמר מול השוודי מאטס וילאנדר ובריים בקר מול השוודי השני, שטפן אדברג.

במשחקים האחרונים בשני הבתים, גבר בקר על וילאנדר 3:6, 6:3, 3:6 ולנדל הכניע את הצרפתי יאניק נואה 4:6, 4:6.

השוודי השלישי ב„מאסטרס", יוהקים נוסטרם, השיג את הנצחון היחיד שלו, כשגבר על הצרפתי הרי לקנט 4:6, 4:6.

מאנזיני ניצח במרתון פוקואוקה

הרץ דומה אוקאנגה מטאנזניה ניצח במירוץ המרתון המסורתי בעיר פוקואוקה, שעבר את המרחק בשעתיים 1–10:06 דקות.

היונייטד סחטה תיקו (3:3) ביתי מ„תרנגולי" טוטנהאם

מיפר ווזנפורט, חלוצה של מנצ'סטר יונייטד, הקניק אתמול נקודה יקרה לקבוצתו, בשביצע בהצלחה כדור עונשין מהנקודה הלבנה, שתי דקות מהסיום, במשחק הליגה נגד טוטנהאם שהסתיים בתוצאה 3:3.

שערו של ווזנפורט, השני שלו אתמול אחר הצהריים, היה סיום נאה למאבק מרתק ומעניין, בו חזו רבים ב„אולד טרפורד", ועוד רבים יותר מעל מסכי הטלוויזיה.

היונייטד, הערוכה מאמצים לחחלץ מהתחתית, פתחה את המשחק בהנעה ועד לתום המחצית הבקיעה שני שערים מרגלי גרמן וייטסייד (דקה 11) וווזנפורט (35).

אולם, כשנראה היה שהנקודות ישארו אצל היונייטד, חל משבר בשורותיהם וזה נוצל ע"י האורחים מלונדון כדי להפוך את הקערה על פיה ולובקיע שלושה שערים מרגלי גארי מאבוט (57), קורין מוראן (59 שער עצמי) וקלייב אלאן (73). לאלאן היה זה שערו ה-22 העונה.

התאוששות של המקומיים לקראת הסיום העניקה להם את שער המשווה בבעיטת עונשין מ-11 מ', לאחר הכשלתו של בריאן רובסון בחבוה.

בחזרת למליות

בלהבה הבלגית

לאחר שני המפגים רצופים, חזרה אתמול קבוצתו של רוני רוזנטל, קלוב בריז', לנצח. הקבוצה גברה בביתה על סטאנדארד ליאז' בתוצאה 0:1. אולם לחזרת הנצחון נחתר מעט הנקודות ביצה לכין המוליכה, אנדרלכט, שלוש נקודות לאחר שהאלופה ניצחה את סירקל בריז' 0:2.

לוקרן, המפגרת רק בהפר שערים אחרי קלוב בריז', גברה על מולאנבק 1:2. השתיים מקדימות בנעדה את מישלין, שניצחה את סרין 1:2 ואת בחרן, שגברה על פ.ס. ליאז' 0:1.

יתר התוצאות: רסינג ג'ם – קורטריי 0:2; וארגם – ברכם 0:4; גנט – אנטוורפן 1:1; שארלואי – בירסחט 1:2.

בנעיקה שומרת

על מקומה בטיסה

בנעיקה ליסבון שומרת על מקומה בטיסת הליגה הפורטוגזית, לאחר נצחון על בלאנגסאס 0:2. ספורטינג ניצחה את אלוואס 0:3 וגרימארס גברה על פורטימונאנס 0:2.

ביתר המשחקים: ריו אוה – טאלגוידוס 1:3; צחאס – אקדמיקה 1:1; בואיסטה – וארזים 0:0; פארנסה – בראגה 0:1.

בחלבה: איינרחובן

איבדה נקודה

איינרחובן, שאיבדה במפתיע נקודה במשחק הנוף שלה נגד תגלו (0:0), פינתה את מקומה בראש טבלת הליגה לאייאקס אמסטרדאם, שניצחה את גרנינגן 0:3.

רוחה, קבוצתו של מוטי איזוניר, טיפסה למקום הרביעי, בעקבות נצחון חוץ באה על פורטונה סיטארד 0:2. פיינהוד (שלישית) הנאשמה מסירות הפסדים, נוכחת נצחון על דן בוש 2:3.

יתר המשחקים: אוטרכט – זוולה 2:3; אלקמאר – טוונטה אנסחדה 1:1; הארם – הארלם 0:0; זוולגמר – דן האג 0:2; ספרוה רוטרדאם – אקסלסיור 2:2.

ליציקר שוב מבקיע

גרי ליציקר, מלך השערים בגרמניה, שוב מבקיע הפעם, במדי ברצלונה, כשהבקיע שעה נפלא בדקה ה-79 בנצחון 0:2.

בסיס גברה על מאיורקה 0:1, משערו של הארגנטיני גבריאל המנרטו קאלדרו בדקה ה-75 מן הנקודה הלבנה.

דינמו קייב

שוב אלופה

דינמו קייב שמרה על תואר האליפות בברה"מ, לאחר שגברה במשחק האחרון על דינמו מוסקווה בשיעור 1:2. קייב בחרה בתום העונה 39 נקודות, אותן יותר מאשר ידיבתה המוסקוואית.

● ביחוד: אולימפיאקוס, בראש הטבלה לאחר נצחון על אירקליס 0:2. מאוק, השביה, ניצחה את א.א.ק 1:2 ואופי השלישית גברה על לאריסה 1:3. ● בצביה: המוליכה ספרטה פראג הביסה את סקודה פלזן 0:6 והיא מקדימה בנקודה את בוהמיינס פראג שהסתפקה בנצחון 0:1 על סיגמה אולומוק.

● בתורכיה: האלופה באשיקטאש ניצחה ב„דרבי" העירוני את פנרבחצ'ה בתוצאה 0:1. סאמסון ראשונה לאחר נצחון 0:3 על בורסה.

● טניסאי הפועל ת"א מדורגים ראשונים, לפני מכבי ת"א, בגביע המדינה לעונת 1986/87. 32 קבוצות נרשמו למשחקים שיערכו בשיטת המפסיד יוצא. המשחקים יתחילו בשבוע הבא.

● נבחרת הפנים של ישראל עד גיל 18 עומדת לצאת מחדרים לסיאמי בירן, שם תשתתף חלק באליפות העולם הבלתי רשמית „סאן שיין קאפ". הנבחרת כוללת את רביב ויידנפלד, בועז מרטשיין וחיים ציון. שני הראשונים השתתפו לאחרונה באליפות העולם לגיל 16 שנערכה בסוקי. מאמן הנבחרת הוא שי פרבי.

● אלון אוגנר בן ה-16, חבר הסגל לסיפות ספורטאים מוגבלים, קפץ בגובה לגובה של 3,50 מטר, בתום מתנה אימונים בין חדשים שהיה באוניברסיטת יורק שבטורונטו, קנדה.

מקאבי – הקוות שרטר ויליאמס לנצחון בהנך ביד אליהו

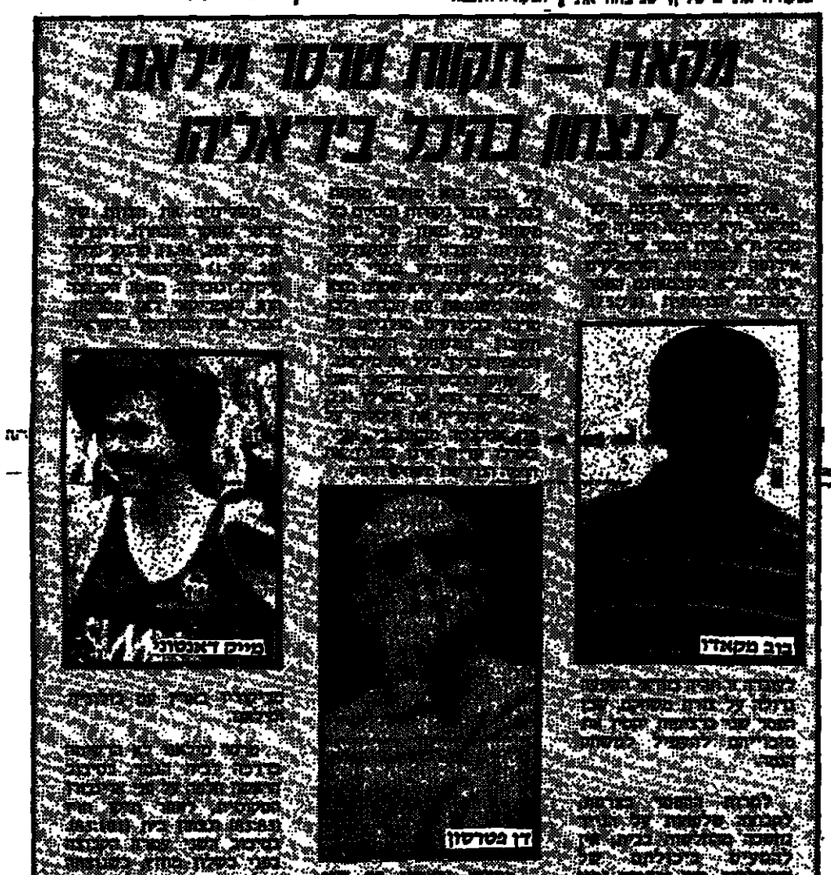

מכבי ת"א הנמרה, עם מיליאנר בלבנון, הקדימה בשמרעה. אחת אחרונה בחרה בהמאבק. ביל הקסנס ומנו המשחקים בין הקבוצות. אולם, בתחילת המשחק הוא לקח את הכדור לאחר מכן הוא הפסיד אותו. הכדור הגיע לידי אחרים. הכדור הגיע לידי אחרים. הכדור הגיע לידי אחרים

כוכבים ולילות

ציפי המקפצת והמקפיצה

תיאטרון

מאת חוה נובק

„ציפי קפיץ, חברים ומיסטר פיץ", שירי ציפי שביט וקטעים מסיפורי עם וסיפורי ילדים; עיבוד ובימוי: אלה אלתרמן; מנגן: ברוז קביליו.

חג החנוכה מתקרב והצגות הילדים מקבלות תאוצה. האמרגנים והאמנים קופצים על העגלה, מי בכותות מאולתרים ומי במקצועיות. בשבת בבוקר התקיימה בקולנוע „שוקן" בתל־אביב, הבכורה החגיגית של „ציפי קפיץ, חברים ומיסטר פיץ", הצגתה של ציפי שביט, אשר גייסה למשימתה העכשווית כוחות מקצועיים, כדרכה. לצידה של הכוכבת הבלתי מעוררת, מופיעים שני שחקנים מוכשרים, שביתם הוא התיאטרון הלאומי: אורי אברהמי ואבי סניני.

לציפי שביט כח בלתי נדלה לקפץ על הבמה ולהקפיץ את קהלה הצעיר, וסודה עמה. מרכיב עיקרי בכח זה, הוא יכולתה „להתיילד", להעניק לצופיה את ההרגשה שלפניהם עמיתה בת גילם, שאפשר לפטפט ולשוחק עמה ולעשות כיף. זאת הנקודה העיקרית עליה נשענת גם ההצגה הזאת, בה ציפי שרה שירים מתקליטה החדש, אך גם שירים מוכרים לכל ילד, אז אפשר להצטרף אליה בעונג רב. את זאת באמת עושים הילדים. גם אני נהניתי מהשירים האלה. את הקלט המאחר את חלקי השלד הזה, מהווים קטעים פחות או יותר משעשעים מאגדות עם וסיפורי ילדים, וכמובן, ה„טריק" הישן והבדוק של שיתוף הצופים בהצגה, על־ידי שאלות הנזרקות אליהם מהבמה, שעליהן אפשר לענות במקהלה. הרבה דמיון לא הושקע בכך – „איפה המוזרה שלי? אתם אוהבים שוקולד? אתם אוהבים את אמא, אבא, סבתא, סבא" וכיוצא באלה, שמקהלת התשובות מוכנות עמן.

יש, כמובן, גם תחבולות נוספות. התחת ספריי דמוי שלג על השחקנים ועל הקהל, ואתה – המבוגר – מקבל היסטריה למראה בגדיך, עד שהילד השכן מרגיע אותך, שזה מיד יסמ. נו סוב, הוא יודע.

אחרים מקטעי הקישור שעשעו את הקהל הקטן. אותי פחות. שני זקנים מתקוטטים במריבה קולנית – איזו תמונה יפה על אותם סבא וסבתא האהובים ציפי, עם בלון מתנפח מתחת לשימלה מספרת על ירחי הריונה, עד שהבלון מתפוצץ ומופיע תינוק. איך אפשר להיפטר מהפחד בבית חשוך. ילד הנקרא אל הבמה, גיבור אמיתי, מספר, בין היתר, על אמצעי יעיל נגד הפחד – אפשר להכין פצצה מקרשים ומנפט וזה עושה בום ובוער יופי. העוסקים במלאכה כמובן אינם אחראים על הטקסט של הילדים, אך אני מתפללת שאי־אילו צופים צעירים לא יקבלו הרצינות את הרצפט.

ויש רובוט המהבהב בכל אבריו „גובה מאה ושישים סנטימטר, משקל 200 קילו, סופר לי" היודע את הכל ושאפשר לשחק איתו. זהו מיסטר פיץ, זה שבשם ההצגה, מרכיב מודרני ומעודר סקרנות, עד שהבמה מתמלאת ילדים המבקשים להכירו ולרקוד עמו. סתם. בינתיים כמובן היתה הפסקה לפיפי, פופקורן וקולה, והסך הכל מתמשך כשעתיים, תמורה נאותה למחיר הכרטיס. לי בא לשיר – זה נחמד, זה נחמד או אלי, אבל זה לא בשבילי, זה לא בשבילי...כמובן, זה בשביל הילדים. היתרון – מופע שחוזק במקצועיות, בוודאי לא חלטורה. מה אני הייתי רוצה? קצת פחות בנאליות ויותר דמיון? זה הרבה?

דרושה הנהלה ציבורית

האם „בת דור" בוערת?

מאת מירי פז

ראשי להקת המחול „בת דור" מחפשים הנהלה ציבורית. תפקידה של ההנהלה הציבורית שתבחר יהיה לגייס כספים ממקורות שונים במטרה להבטיח את המשך קיומה של „בת־דור". על כך מסר מנכ"ל „בת־דור" בארי סבירסקי. הבארונית בת־שבע דה רוטשילד מייסדת „בת דור", אישרה כי בחירת הנהלה ציבורית היא צו השעה בשל הגידול בעלויות תפעול הלהקה.

„בת־דור" נחשבת ללהקת המחול המבוססת ביותר בישראל מבחינה כלכלית. את תפעולה ממגנת בתרומות נדיבות הבארונית דה רוטשילד. ברם, הלהקה נהנית גם מהקצבה צנועה של משרד החינוך והתרבות. „בת־דור" מצ"ע לרקדניה ולעובדיה את תנאי העבודה המשופרים ביותר. שכרם הוא הגבוה מבין כל רקדני להקות המחול בישראל. באחרונה נפרצו שמועות בחוגי המחול בישראל לפיהן קיבלו רבים מחברי הלהקה הודעות שחודי העבודה שלהם לא יחודשו וכי „בת־דור" עומדת בפני סגירה. אחת הסיבות שהועלו לסגירתה הצפויה של „בת־דור", היתה פציעתה של המנהלת והרקדנית הראשית זינט אורדמן. אורדמן נותחה לפני מספר חודשים ברגלה ולפי שעה אין היא יכולה לרקוד. המנכ"ל סבירסקי הכחיש ידיעות אלה מכל וכל. „בת־דור" ממשיכה במלוא הפעילות. יש לנו תוכנית עבודה מפורטת למשך שנה ויותר. נכון, זינט נותחה ברגלה – ניתוח שרבים מן הרקדנים עוברים – אך היא חזרה לעבודה סדירה זמן קצר אחריו". אורדמן הוסיפה שחזרה לעבודתה כמנהלת הלהקה יומיים לאחר הניתוח וכי השמועות עליה „מרושעות". הבארונית בת־שבע דה רוטשילד אמרה שהשמועות מקורן בקינאה.

בת שבע דה רוטשילד הודתה כי ההחלטה לבחור הנהלה ציבורית שתגייס כספים להבטחת המשך קיומה של הלהקה, נובעים מן הקשיים שהיא צופה בשל העלויות הגבוהות הכרוכות בתפעול הלהקה ובית הספר למחול הפועל לידה. „תמיד ניסינו לתת הן לרקדנים והן לתלמידים את הטוב ביותר מבחינת ורמה המקצועית והאמנותית. ואולם למטרה זו דרוש כסף רב"

„את מבינה", המשיכה בת שבע דה רוטשילד, „הכסף שלי הוא בדולרים. בתקופת האינפלציה יכולנו לשאת בנטל העלויות יותר מאשר בזמן האחרון כשהשקל התייצב. וחוץ מזה – הבה נודה – אני מודקנת וברצוני להבטיח ש„בת דור" תשאר כלהקה. לכן חשוב לנו שתהיה הנהלה ציבורית".

במובן הצעקני של המילה

קולנוע

מאת יגאל משיח

„חטיפה נעימה". קולנוע „חן 1", ת"א; „מאר", חיפה; „אורניל", י־ם; „אראזים", ר"ג; „מגדל", חולון

„טיסה נעימה" ו„סודי ביותר", סרטיהם הקודמים של הצוות זוקר ואברהמס, הושיעו לרגע את הקומדיה האמריקאית משיממונה היו לזאנר בפני עצמו: קולנוע בהליכי תוכניות טלוויזיה מהירות. הסרטים, למי שזוכר, מצאו להם שידרה סיפורית רופפת, אותה הטעינו במלאי בדיחות שנפלטו זו אחר זו בקצב של פרסומות. הסגנון היה חדשני. המסך הגדול לוחה פתאום מהליכיו של המסך הקטן. אבל הקומדיה הקולנועית החדשה, בניגוד לזו המותרת לשידור בטלוויזיה, היתה פרועה, חסרת מוסר וקודשים.

„טיסה נעימה" הוציא לשון לזאנר ההרפתקאות המסוממות באויר (כל סדרות המסוט בצרה), פרס לפניו את את נוסחאותיו המלודרמטיות של הקולנוע האמריקאי ולאלה הוסיף גם מלוא הסל ממתכונותיהן של הטלוויזיה הפרסומת האמריקאית לצופה המצוי. „סודי ביותר", לכאורה עלילת ריגול במזרח ברלין, שמר על שיטת הבדיחות בקצב הסרט הנע והיה למטחנת בדיחות מאסיבית, חכמה מאוד, על הזאנרים הקולנועיים הפופולריים וסרטי הריגול. קטלוג קלישאות של הקולנוע כתקלים שבור. זוכרים? הגיבור ניק, מעין אלביס פרסלי בשרות הסי.אי.אי, נמלט עם אחותו מידי הרשעים, נתקל מחוץ לבית בשיירת אופניים ומפזר אותם בקולות געגוע כאילו הם סוסי מערבון לפני המסבאה. האופניים משתפות עמו פעולה ונמלטות מהמקום בקול שעטת פרסות.

מי שמצפה לזאנר הקומדיה הזה, יתאכזב מאוד. „חטיפה נעימה". מסגנונו של הצוות זוקר ואברהמס (הם כותבים ומביימים יחדיו) נותר רק השם. הסרט החדש הוא קומדיה בנאלית של טעויות, ללא שמץ מהכמתם הסאטירית של שני הסרטים הקודמים. מטחנת הבדיחות היתה לספר חטיפה ארוך מכפי צרכיו, בו, על פי נוסחאות הטעויות המסורפות, מוחמצות כל הכוונות מכתת השלומאליות, המזימות הרצחניות מתגלגלות מעצמן באנרגיה של צידוקי מקרים. רני דה ויטו, נוכל ומר לוי רוצה להפטר מהמכשפה המכוערת שנשא לאשה, בשל ירושתה (בנו מיילד), אבל עד שהוא נכנס הביתה לבצע את זממו, נחטפת המרשעת על ידי שני צעירים חבירים קורבנותיו לשעבר של הנוכל. הבעל מרים כותרת. הוא לא מתכוון לשלם את הכופר ושני החוטפים הטובים, כמו גיבורי סיפורו המפורסם של או. הנרי, נוכחים פתאום שכרוך לעצמם בוד ליפל בו: מהמרשעת הזאת לא יפטרו כל כך מהר.

וזהו רק ההתחלה. ישנה גם פילגש חמדנית, הזוממת להסגיר את הרוצח שלא רצח וקצין משטרה סוטה, קרבן של סכך הטעויות וכו' וכו'. „חטיפה נעימה" מזכיר את „טיסה נעימה" רק בקצב ההתבכיות. במקום בדיחות חדשות, ממציא הספור פיתולי עלילה מפתיעים ועמם שוטים חדשים, שכוונתם הסקרנית היתה אותרת, אבל דזרנית לא פחות. מי שאוהב את זאנר הטעויות הזה יהנה. הצוות משעשע במובן הצעקני של המילה. מי שמצפה להומור המקורי של שני הסרטים הראשונים, לסאטירה טובה מחומרים קולנועיים, יתאכזב מאוד.

מרינה של תענוגות

תושבי צפון תל אביב צוברים נצחונות בדרך ליישום תכניתם להעברת מרכזי הבילוי לנמל הישן

מאת נתן רועי

בעלי המסעדות והפאבים באיזור „משולש" הרחובות ירמיהו ודיזנגוף בצפון תל־אביב, יחזמו להצטרף לפרוייקט הקמת מרכז הבידור בשטח הנמל הישן בעיר. משא ומתן עם כמה בעלי עסקים כבר החל בימים האחרונים.

יזם התוכנית להעברת מרכזי העסקים והבידור לנמל תל־אביב הישן הוא עו"ד חיים בצמן, חבר ועד תושבי צפון מערב תל־אביב. כצמן הודיע אתמול כי תוכנית ועד התושבים להעביר את בתי האוכל והמסבאות לשטח הנמל הישן התקבלה עקרונית על ידי כל הגורמים הנוגעים בדבר, למעט עירית תל־אביב ובעלי העסקים באיזור "משולש ירמיהו". זהו נצחון ראשון לתושבי האזור במאבקם להרחיק את בתי העסק והבידור הפועלים מתחת לחלון ביתם 24 שעות ביממה.

תוכנית התושבים היא לבנות רובע בידור תופש בנמל תל־אביב הישן. תוכנית כזאת, טוענים התושבים, יכולה לפתור את בעיות התניה הקיימות „במשולש ירמיהו". פרט לכך, המצאותם של מבנים גדולים, הזקוקים לשיפוץ, מבטיחה העברה של בתי עסק ובידור לנמל תל־אביב, המשמש בימים אלה מרכז לתניה ו„בית ממכר עגלי למצרי תרסיה וקרמיקה". הודעה המחודדת לתכנון ולבניה הביעה כבר את דעתה כי נמל תל־אביב הינו המקום הטבעי לאיזור הבידור של תל־אביב.

תוכנית התושבים להקמת מרכז בידור בנמל תל־אביב הישן מוגבלת לתקופה של חמש עד עשר שנים כיון שלאחר תקופה זו תאושר תוכנית המתאר „עיר ימים" שתבליטה להפוך את נמלי יפו ותל־אביב למרכזי תענוגות. במידה והתוכנית כולה תאושר וימצאו המשקיעים, לא תהיה בעיה גדולה להרחיב את הקיים – מרכזי בידור בנמל תל־אביב הישן – ולהפוך את האיזור כולו, מיפו ועד צפון תל־אביב, ל„מרינה של תענוגות ובידור".

אשכנזי הצעיר

קונצרט

רסיטל של חבקה אשכנזי. אולם רבקה קראצן, רח. 6.12

מאת ישראל דליות

חבקה אשכנזי (25), בנם הבכור של הפסנתרן והמנצח הנודע ולאדימיר אשכנזי ואשתו האיסלנדית דודי, השלים ב־1981 את לימודי המוסיקה באנגליה ומופיע כיום כפסנתרן סולן ברסיטלים ועם תזמורות באיים הבריטיים, במערב־אירופה, בקנדה ובארה"ב. זהו הופעתו הראשונה בישראל (בסדרת רסיטלים).

לנגינתו מעלות וחסרונות. הטכניקה שלו מעולה ומלוטשת ונתון לחוש בטמפרמנט טבעי ובחיוניות. אולם הפרשנות לסונטה בפה מינור אופ. 23 ה„אפסיונטה" של בטהובן, היתה פושרת ומאופקת וחסרה בה הבנה בוגרת לתוכן הרגשי ולמבנה של יצירת מופת זו. בסונטה מס.3 בסי מינור של שופן, שמענו רגעים יפים מלאי הבעה, במיוחד בפרק האיטי. אשכנזי הצעיר הוא פסנתרן מחונן בראשית דרכו. טרם הגיע לשלב בהתפתחותו שבו היכולת הטכנית משמשת כאמצעי ביטוי משכנע לרגשות עמוקים ולהבנה סגנונית.

הסכם תרבות ישראל ספרד

ההסכם הראשון שיחתם בין ישראל לספרד, מאז כוננו יחסים דיפלומטיים ביניהן, יהיה בתחום התרבות. מלשכת שר התינוך והתרבות יצחק נבון, נמסר כי „מדם מתקדם על פרטי ההסכם נידונים כעת במדריד ובירושלים. ההסכם יכלול שיתוף פעולה בתחומי התרבות והאמנות, הספרות, המוסיקה, השפות ועוד".

נבון נפגש בשבוע שעבר עם שר התרבות של חבל קטלוניה בספרד, יואנים פוך אירוקה, שהגיע לישראל יחד עם משלחת של בכירי משרדו. בפגישה שני השרים נדונה הקמת מכון לתרבות יהודית בברצלונה, בירת קטלוניה, ובן סוכם על הקמת ועדה משותפת של ראשי משרד התרבות הקטלוני מחד וראשי משרד החינוך והתרבות הישראלי מאד, שתגבש תכנית לשיתוף פעולה.

הסכם התרבות בין ספרד לישראל נחתם בראשונה בעת ביקורו של שר החוץ הספרדי פרנסיסקו פרנסיסקו אורדוניז בעת ביקורו בישראל בחודש ספטמבר. שר החוץ הספרדי הצהיר אז שסבור הוא שהתחום הראשון לשיתוף פעולה בין שתי המדינות יהיה התרבות. ההסכם יחתם, בראה, בעת ביקורו של השר נבון במדריד „בזמן הקרוב", על פי הודעת לשכת נבון.

מירי פז

בולים

מאת אריה לינדבאום

אלבומי האספנים בנושא „יוראיקה" ונושאים לאומיים בכלל תופחים לאחרונה במיוחד, שכן לרבים ממנפיקי הבולים זן, יותר הזדמנויות להפיץ בולים מאשר מנפיקי כל נושא אחר. המעניין, כמובן, הוא התיחכום שבדבר. הנה, למשל, סידרה חדשה וטריה של בחשון שבמזרח הרחוק, בגבול עם הודו, הקושרה לשמונה לאומים בבת אחת (!). פרוש הדבר שאת הסידרה הזו, שנושאה 200 לפסל החירות בארה"ב, יוכשו לא רק אספני ספינות ים או פסל החירות, כי אם גם אספנים של נושאים לאומיים של שמונה מדינות, ביניהם ישראל.

סידרת הבולים החדשה של בהוטן מראה בשמונה בולים אניות מפורסמות של שמונה מדינות: „מרצ'יאנה" של רומניה; „ליאונרדו דה וינצ'י" של איטליה; „ליברסד" של ארגנטינה; „פרנס" של צרפת; „ארה"ב" של ארצות הברית;

„קורן אליזבת השניה" של בריטניה; „אירופה" של גרמניה ו„שלום" של ישראל.

בחידת האניות אינה מקרית, שכן במדינות הנזכרות, מפותחות גם האספנות הלאומית ורבים במדינות אלה אוספים כל בול שמזכיר מוטיב לאומי כלשהו.

הבולים בערכים מ־50 צרטום (מטבע בהוטני) ועד ל־25 גו. בנוסף לשמונת הבולים, הופיעו גם שני גיליונות מזכרת – אחד עם הספינה היפאנית „ניפון מארו" ואחר עם נוף חלנר. בדרך זו יחוייבו אספני עשרה לאומים לרכוש את בוליה של בהוטן, הממלכה הנידחת בהרי ההימלאיה.

שלוש פעמים „מרצדס"

כבר כתבנו פעם על הסיבה שאספני „יוראיקה" אוספים את הבולים עם מכוניות „מרצדס" (על שם בתו של מהנדס יהודי, שניתן כתחליף לשמה של מכונית הריימלר שלא נמכרה כראוי). זה עתה נוספו לנו שלושה בולי מרצדס: הראשון בגרנדה, השני בגרנדה גרנדינס והשלישי באנטיגואה־ברבודה. שלוש המדינות הנפיקו סדרות בולים ליובלן של מיני מכוניות, ביניהן המרצדס המפורסמת.

אנית „שלום" הישראלית – בבהוטן

חנוכיות בגיליון חנוכה

גיליון בולים חגיגי ומיוחד במינו הוכן בקק"ל לקראת חנוכה תשמ"ז. תופיע דפית בת שישה בולים ושני שוכלים כאשר ששת הבולים עוצבו שלושה בול שלושה במהופך, כפי שזה ידוע בבול־דואר בשם „הפוכים" בחנוכיה שמונה בזיכים על לוח מעוגל. הבזיכים שימשו לנרות חנוכה. נוסף להם מופיעים משני (טט־בש). בששת הבולים, שהם ללא ערך נקוב, מופיעה מנורת חנוכה מאוסף מוזיאון ישראל. זו מנורת חנוכה טיפוסית לחנוכיות שהיו בפולין במאה ה־18. במוזיאון היא משמשת עדות חכר לתרבות העשירה של הקהילה היהודית בפולין, זו שאיננה עוד. צדדיה של החנוכיה זוג בתי־נר, ששימשו כנראה להדלקת נרות שבת. עיצוב זה של החנוכיה, אופייני לקבוצה שלמה של מנורות חנוכה מאותה תקופה. בדופן האחורית, זוג אריות תומכים בשלושה פרחים ובדפנות הצדדיות זר־כבחים ובהם ציפור. החנוכיה מרשימה מאד וכבדה במיוחד – כשקלה כ־4 ק"ג.

גיליון „הבחופכים" יוצא דופן בבולי קק"ל ופה תמונת החנוכיה היפה, הוא ללא ספק נדבך נוסף

במסגרת פעילות ההסברה וההינוך של הקק"ל להגברת התודעה של חני ישראל.

בן־גוריון בקק"ל

בבפעל הבולים שליד הלישכה הראשית בקק"ל נופקה סידרת בולים ביוחדת במלאות מאה שנה להולדת דוד בן־גוריון. שני בולי הסידרה הוים בציור, פרי מכחולו של ותיק ציירי הבולים ביישראל, אוסוואלד אדלר. הבולים מרשימים מאד וכן מתאימים לאישיות כבן־גוריון. אדלר כבר צייר בעבר בולי דיוקן של בן־גוריון לדואר ישראל. בגיליונות הבולים – 22 בולי דיוקן ושלושה שובלי הסבר. לכל בול ערך נקוב של ש"ח אחד.

עם הופעת שני הבולים ההדשים הנפיק מפעל הבולים של קק"ל מעטפת זיכרון מיוחדת

ועליה שני בולי בן־גוריון משנת 1974, של קק"ל ובול ב"ג שהופיע בדואר ישראל במלאות שנה למותו, המראה את מרחבי הנגב כרקע לדיוקן.

מעטפה אחרת מלאה את 70 בן־גוריון הנושא הבולים מאמצע 1974, שהופקה במשותף עם קק"ל באנגליה. בעטפה מופיע עם בול ב"ג של דואר ישראל שהופיעה באוקטובר 1974 ההתחמה בקק"ל בהתנהגות מיוחדת של קק"ל. בול מיוחד שהוחתמה בהוראה ביום המיוחדת שהיתה בדואר (19.10.86) בן־גוריון, בפעולה אחרת מאותו תאריך, בפעולה תערוכת נתניה 86.

מפגש יוראיקה

עמותת יוראיקה אוריה ל מפגש חברים וקנה ב־23.12.86, שעה 17.59 במרכזון העמותה מול אריה רח' הס 16.

שלום שלנו

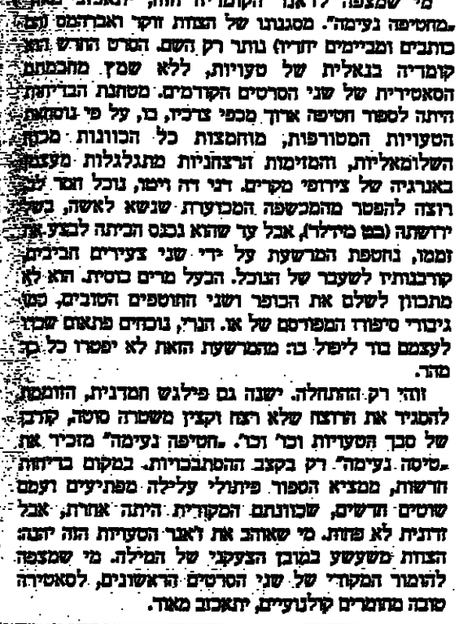

זוהי דוגמה אחת מתוך כ־50 עבודות שיהוו תערוכה ניידת של כרזות בנושא השלום. התערוכה תנדוד בארץ ותשולב בארועים אמנותיים ביוזמת „אמנות לעם". הכרזות נעמדו במקור לתחרות לכבוד יובל אגודת הנוקאים ולרגל קונגרס בין לאומי לנקשרות ותזונה שייערך כאן. האתר הראשון בו תוצגה ותהיה קומת הממשלה בבנין הכנסת, ביום שלישי מחר יערך טקס בו תיפתח התערוכה בנוכחות מסבדים ואחר כך תעבור למסילה לכנס קיבוץ לבבות" שיפגיש, כמדי שנה, ילדים מרחם לבנון וילדים מצפון הארץ. המטרה אחר כך סאמר.

פרס לשני מוסיקאים ידידים

פרס קרן הלף יעניק השנה גם לשני מוסיקאים: לכנר הדגול אייזק שטרן (67) ולמלחין הפולני הנודע קז'ישטוף פנדרצקי (53), המבקר בימים אלה בארץ. שני המוסיקאים כבר זכו בפרסים בין לאומיים רבים, אך זו הפעם הראשונה שיחלקו ביניהם פרס משותף. שטרן ופנדרצקי מכירים איש את רעהו מזה שנים ובין השניים שוררת הערכה הדדית עמוקה. פנדרצקי, הנחשב לאחד מגדולי המלחינים של ימינו, חיבר ב־1977 במיוחד בשביל שטרן את הקונצ'רטו לכינור בפרק אחד (הנמשך כ־40 דקות). יצירה קשה לביצוע המציינת את שיבתו של פנדרצקי לסגנון שמרני יותר עם אופי רומנטי, בהשוואה ליצירות קודמות בהן היו ניסוים צלילים נועזים. שטרן ניגן לראשונה את הקונצ'רטו ב־1978 עם התזמורת של באזל בניצוח המנצח הישראלי משה עצמון והקליטו (לחברת סי.בי.אס) עם תזמורת מיניאפוליס בניצוח המנצח הפולני סטניסלב סקרובצ'בסקי.

שטרן, שהופיע לראשונה בארץ ב־1951, קשור בקביעות לחיי המוסיקה בארץ, תרם רבות לחינוך המוסיקלי ולטיפוח ולעידוד של כשרונות צעירים.

„ברית מילה" בקונצרט הפילהרמונית

בשני קונצרטים של הפילהרמונית השבוע (פילהקלסיקה יום ג' בתיא וקונצרט למנויים יום ד' בחיפה) ותשמע בין השאר יצירה נדירה מהמאה ה־17: „טכס ברית־מילה" מתוך מזמור תפילה עברי (קאנטיקום הבראיקום) מאת המלחין לואי סאלאדין. היצירה העליזה והחגיגית, המושרת בעברית, מורכבת מנעימות וממחולות (בורדה, ריגדון, גאבוט) של לחנים פופולאריים מפרובאנס באותה תקופה.

קרוב לדאי שסאלאדין לא היה יהודי והיצירה הוזמנה אצלו על ידי משפחה יהודית מפרובאנס, במיוחד לביצוע בטכס. מוסיקה מעין זו שימשה כבשר של הבנה בין היהודים ושכניהם הנוצרים.

היצירה התגלתה בזמנו הודות למאמציו של חוקר המוסיקה הישראלי פרופ' ישראל אדלר, ראש המרכז לחקר המוסיקה היהודית, באוניברסיטה העברית. בביצוע יישתתפו זמרי קאמראן ומקהלת האיתוד בניצוח אבנר איתי.

ישראל דליות

לא כל מופע בסינרמה זוכה לפרסומת מרובת דקות בטלוויזיה. המופע „פוליקר בסינרמה", שיתרחש מתר באתר הבילוי הלוהט ביותר בארץ, זכה בכבוד הזה. הטלוויזיה הישראלית אמורה לצלם את המופע לצרכי שידור ועל כן נדרשת לכמות גדולה, כמה שיותר, של סטטיסטים נלהבים בתפקיד קהל. זו היתה הסיבה למסיבה המקוצרת במוצ"ש האתרונה, בה לאחר השקופית הסטנדרטית המודיעה על הארוע, הופיע היהודה מדלפי בכמה דקות רצופות של שירה בליווי בוזוקי הפלא שלו. אמנים אורחים יצטרפו למופע החגיגי הזה של „עיניים שלי" ובהם חבריו לשעבר ללהקת „בנזיר" (בתמונה: פוליקר עם אנשי הלהקה שחשים, כנראה, שתפסו את אלהים במקום בו תופס השני מימין את השני משמאל).